

Stockholms skoldirektion

och i samband därmed stående institutioner.

Skoldirektionen.

Hantverkargatan 15 (Pa: Box 12210, Sth 12; postgirokonto nr 1631); t. 54 10 00; sessionstid: under lästerminerna torsdagar i regel kl. 16.

Under 1600-talet inrättades i samtliga huvudstadens församlingar s. k. barndoms- eller kyrkskolor, vilka i regel underhölls av församlingarna och stodo under kyrkoherdarnas och kyrkorådens uppsikt. De voro ej primärskolor i egentlig mening. Det förutsattes nämligen i allmänhet, att eleverna erhållit en första undervisning i hemmen eller på annat sätt. På 1820-talet ombildades dessa skolor till lärdoms- eller apologistkolor samt ställdes under direktionen för Stockholms stads undervisningsverk.

I flera församlingar inrättades i slutet av 1700-talet och början av 1800-talet s. k. fri- eller fattigskolor, där kostnadsfri undervisning meddelades åt fattiga barn. Någon enhetligt ordnad folkundervisning i huvudstaden åstadkoms emellertid ej förrän genom 1842 års allmänna folkskolestadga, som föreskrev obligatorisk folkundervisning och upprättandet av folkskolor i varje församling. Denna stadga började emellertid först från år 1847 att i Stockholm mera allmänt tillämpas. Ända till och med år 1861 skötte var och en av huvudstadens församlingar sitt folkskoleväsende oberoende av de övriga. Församlingen utgjorde ett skoldistrikt.

Genom k. stadgan den 27 september 1861 angående folkundervisningen i Stockholms stad inrättades en för hela staden gemensam överstyrelse för stadens folkskolor, vars ställning och sammansättning vid flera tillfällen och i olika avseenden förändrats. Genom k. brev den 13 mars 1914 erhöll överstyrelsen för Stockholms stads folkskolor benämningen Stockholms folkskoleledirektion.

Enligt lag den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm utgjorde folk- och fortsättningsskoleväsendet en för hela staden gemensam kommunal angelägenhet, som i huvudsak skulle handhavas av Stockholms folkskoleledirektion. Folkskoleväsendet reglerades närmare av k. stadgan den 22 juni 1923 angående folkundervisningen i Stockholm samt den av k. mt den 31 januari 1941 fastställda instruktionen för direktionen.

I överensstämmelse med föreskrifter i k. stadgan den 16 september 1918 för fortsättningsskolan beslöt stadsfullmäktige den 1 mars 1920 att uppdraga åt folkskoleledirektionen att fungera som styrelse för de obligatoriska fortsättnings- och ersättningsskolorna, vilka inrättades i Stockholm hösterterminen 1920.

Genom skolstyrelselagen den 21 december 1956 utfärdades nya bestämmelser beträffande landets skolväsen och dess handhavande genom kommunala skolstyrelser. Lagen trädde i kraft den 1 juli 1958.

Jämlikt 23 § samma lag valde stadsfullmäktige i december 1957 ledamöter och suppleanter i skolstyrelsen. Denna, som benämnes *Stockholms skoldirektion*, trädde i verksamhet den 1 januari 1958 med befogenhet att intill den 1 juli 1958 handlägga ärenden om åtgärder, som erfordrades i anledning av den nya lagens i kraftträdande, samt att i övrigt fullgöra de uppdrag med avseende å planeringen av skolväsendet i kommunen, som av stadsfullmäktige överlämnades till densamma.

Vad i allmänna skolstadgan med flera statliga författningar sägs om länsskolnämnds överordnade befattning med skolväsendet, gäller i vad avser Stockholm skolöverstyrelsen respektive överstyrelsen för yrkesutbildning. Till länsskolnämnds ämbetsområde hör bland annat tillsyn av skolväsendets ändamålsenliga planering, fortsatt utbildning av lärarna, tillsättning av ordinarie lärartjänster, besvärsmål och statsbidragsärenden.

Skoldirektionen är i enlighet med skolstyrelselagen styrelse för såväl de obligatoriska skolorna, d. v. s. folkskolorna, försöksskolorna och fortsättningsskolorna, som de icke-obligatoriska skolorna, nämligen de kommunala flickskolorna, de kommunala praktiska realskolorna, de kommunala gymnasierna och de allmänna läroverken. För stadens yrkesutbildande skolor, som enligt skolstyrelselagen förutsätts vara underställda skoldirektionen, skall enligt beslut av k. mt tills vidare t. o. m. år 1961 finnas särskilda styrelser.

Enligt skolstyrelselagen ankommer det på skoldirektionen att beakta den allmänna utvecklingen på skolväsendets område, med uppmärksamhet följa skolväsendets tillstånd inom kommunen samt hos kommunens fullmäktige, dess styrelse och övriga nämnder ävensom hos

andra myndigheter göra de framställningar, vilka finnas påkallade för att ungdomen i kommunen skall kunna erhålla tillfredsställande teoretisk och praktisk utbildning. Skoldirektionen har vidare: a) att, i den mån sådant ej tillkommer annan, ombesörja de angelägenheter avseende skolväsendet i kommunen, vilka äro att hänföra till förvaltning och verkställighet, b) att, om flera skolor eller skolorformer stå under styrelsens förvaltning, sörja för samordning av och enhetlighet i deras verksamhet, c) att tillse, att undervisningen vid skolorna förtgår enligt gällande föreskrifter, d) att främja pedagogisk försöksverksamhet och lärarnas vidareutbildning samt e) att verka för samarbete mellan hem och skola.

Som gemensam skolestyrelse har direktionen den 1 juli 1958 övertagit de arbetsuppgifter, som förut åvilat följande styrelser, vilkas verksamhet samma dag upphörde, nämligen styrelsen för de kommunala flickskolorna, styrelsen för handelsrealskolan, styrelsen för tekniska realskolan, styrelsen för hushållstekniska realskolan, lokalstyrelserna vid de nitton allmänna läroverken samt kungl. direktionen över Stockholms stads undervisningsverk, vilken tidigare bl. a. fungerat som lönenmyndighet för personalen vid läroverken. Om skoldirektionens åligganden med avseende på de icke obligatoriska skolorna är stadgat i allmänna skolstadgan, i stadgan för rikets läroverk och i stadgan för högre kommunala skolor, samtliga utfärdade den 23 maj 1958.

Antalet ledamöter i skoldirektionen har av stadsfullmäktige bestämts till nio, av vilka en ledamot, tillika ordförande utses av stadskollegiet bland borgarråden samt övriga, liksom de nio suppleanterna, av stadsfullmäktige. Mandattiden är två år med successiv förnyelse varje år.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter i skoldirektionen ägde rum den 16 december 1957 för åren 1958—1959. Enligt fullmäktiges beslut skulle fyra ledamöter och 4 suppleanter utträda med utgången av år 1958. Enligt företagen lottning den 27 augusti 1958 skulle följande utträda nämligen ledamöterna O. P. Månsson, Anna Brita Heckscher, L. E. P. Marcus och N. H. Nilsson samt suppleanterna S. B. A. Hedblom, P. H. Ling, B. R. Vigedal och J. H. N. Wik. Vid fullmäktiges sammanträde den 15 december 1958 omvaldes de utlottade ledamöterna för åren 1959—1960. Vid fullmäktiges sammanträde den 26 januari 1959 omvaldes S. B. A. Hedblom och B. R. Vigedal som suppleanter för sistnämnda tid. För samma tid nyvaldes till suppleanter Ingrid Diesen och Gunhild Höglund. Sedan ledamoten J. Sörenson avsat sig uppdraget såsom ledamot har suppleanten A. W. Eriksson inträtt som ordinarie ledamot till utgången av år 1959, och till suppleant för denne för samma tid G. A. Svensson.

Den 16 mars 1959 beslöt stadsfullmäktige på framställning av skoldirektionen att antalet ledamöter och suppleanter i direktionen skulle vara femton respektive nio. Det härav föranledda kompletteringsvalet ägde rum samma dag, varvid till ytterligare ordinarie ledamöter utsågos Iris Ahlberg, Ingrid E. Diesen, A. T. Carle, E. S. Å. Arvidson, C. G. Svala och K. M. G. Olsson.

Rätt att såsom fackrepresentant närvara vid skoldirektionens sammanträden har dels en rektor vid obligatorisk skola, dels en rektor vid icke-obligatorisk skola, dels tre lärare vid skolor under skoldirektionens förvaltning. Val av fackrepresentanter jämte samma antal suppleanter sker på kallelse av skolchefen och förrättas i den ordning, som föreskrives dels i allmänna skolstadgan, dels i reglemente angående ombudsval till lärarnas elektorfsamling, fastställt av skolöverstyrelsen. Skolöverläkaren är av direktionen utsedd fackrepresentant för skolläkarna vid handläggning av ärenden rörande skolhälsovård eller skolhygieniska förhållanden.

Skoldirektören är skolchef och har enligt skolestyrelselagen att enligt för honom fastställt instruktion biträda skoldirektionen i dess verksamhet och närmast under direktionen vara ledare av skolväsendet i staden. Skoldirektörens förordnande för tiden fr. o. m. den 1 juli 1958 är meddelat av k. m. t. Med avseende på den pedagogiska ledningen av och tillsynen över undervisningen vid de obligatoriska skolorna biträdes skoldirektören av en förste folkskoleinspektör och ett antal inspektörer. Med uppgift att närmast under skoldirektören leda och sammanhålla förvaltningens verksamhet på det ekonomiskt-administrativa området finnes sedan november 1958 en administrativ direktör. I avvaktan på k. m. t:s fastställelse av ny central skolledarorganisation för Stockholm äro, fränsett skoldirektörstjänsten, samtliga tjänster kommunala.

I den av stadsfullmäktige den 16 juni 1958 fastställda instruktionen för skoldirektionen stadgas bl. a., att direktion äger uppdraga åt särskild inom direktionen bildad avdelning (delegation) eller åt ledamot av direktionen eller åt skolchefen (skoldirektören), annan skolledare eller särskild i stadens tjänst anställd befattningshavare att på villkor, som direktionen äger föreskriva å direktionens vägnar fatta beslut i vissa ärenden, som röra lärarpersonalen, undervisningen och ekonomin. Med stöd härav har direktionen fattat beslut om delegation av beslutanderätten i bl. a. följande rutinärenden, nämligen till skoldirektören beträffande antagande och entledigande av icke ordinarie lärare i de obligatoriska skolorna, till chefen för personalavdelningen beträffande löneklassplacering, tjänstetidsbefordran och ersättning för sjukvårdskostnader, till respektive lönegruppschefer beträffande fastställande av löneförmåner vid tjänst-

ledighet, till kamrern vid kamrerssektionen be-
träffande avgörandet av ansökningar om allmänt
och särskilt studiebidrag, till rektorerna vid de
obligatoriska och de icke-obligatoriska skolorna
beträffande beviljande av tjänstledighet i fler-
talet fall åt ordinarie och icke-ordinarie lärare,
till rektorerna vid de högre kommunala skolorna
och läroverken beträffande antagande och ent-
ledigande av icke-ordinarie lärare samt till rek-
torerna vid läroverken beträffande städning och
renhållning samt lokalupplåtelser.

I skolledarorganisationen för Stockholm ingå
vidare dels 63 rektorer vid det obligatoriska
skolväsendet, varav 55 placerade som skolläda-
re för var sitt rektorsområde, 2 placerade som
skolläda-re för specialklasserna och 6 placerade
vid den centrala skolförvaltningen såsom fack-
inspektörer för teckning, musik, gymnastik, hus-
hållsgöromål, textilsöjd samt trä-, metall- och
pappslöjd, dels ett 80-tal tillsynslärare, pla-
cerade vid flertalet skolanläggningar med tre
eller flera läraravdelningar fränsett de anlägg-
ningar, till vilka rektor är knuten.

Skoldirektionen fungerar genom beslut av
k. m:t som styrelse för den enligt lagen den 4
juni 1954 om undervisning och vård av vissa
psykiskt efterblivna inrättade Katarina Västra
skola (se sid. 400).

Ytterligare handhar skoldirektionen de för-
valtningsuppgifter, som sammanhånga med sta-
dens åligganden beträffande högre tekniska
läroverket i Stockholm (jfr sid. 577), var-
jämte direktionen handlägger frågor angående
förvaltningen av Stockholms borgarskolas
och Sjöbefälsskolans byggnader (jfr sid.
578).

Författningar m. m. Skolstyrelselag 21
december 1956 (Kf 1956: nr 86). K. kung. om
organisationen av skolstyrelsen i Stockholm 8
november 1957 (Kf 1957: nr 82). K. m:ts in-
struktion för länsskolnämnderna 23 maj 1958
(SFS 1958: nr 279). Allmän skolstadga 23 maj
(SFS 1958: nr 387). K. m:ts stadga för folk-
skolor, fortsättningsskolor och försöksskolor (folk-
skolestadga) den 23 maj 1958 (SFS 1958: nr
399). K. m:ts stadga för högre kommunala
skolor den 23 maj 1958 (SFS 1958: nr 342).
K. kung. om ändring i förnyade stadga den
17 mars 1933 för rikets allmänna läroverk (SFS
1958: nr 335). Allmänt studiehjälpseglemente
den 30 maj 1958 (SFS 1958: nr 326). Instruk-
tion för Stockholms skoldirektion fastställd av
stadsfullmäktige 17 juni 1958 (Kf 1958: nr
47). Beträffande löne- och pensionsbestämmel-
ser se Bih. 1959: nr 1 A.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten
169 199 200 kr. (därav engångs: 4 679 100 kr.),
dessutom förlagsmedel 24 790 767 kr.; kapital-
budgeten, låne-medel inom linjen 9 658 681 kr.,
dessutom förlagsmedel 10 617 200 kr.; inkomster:
driftbudgeten 73 955 300 kr.

Skoldirektionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Huss, E. J., borgarråd, stadsfullm.

Vice ordförande.

Månsson, O. P., f. d. instruktör.

Övriga ledamöter.

Ahlberg, Iris, intendent, fru, stadsfullm.

Arvidson, E. S. Å., fil. d:r.

*Carle, A. T., redaktör.

*Carlson, K. Sören, personalchef, stadsfullm.

*Diesen, f. Westerberg, Ingrid E., fil. mag.,
stadsfullm.

*Eriksson, Arthur W., metallarbetare, stadsfullm.

*Hagstrand, f. Söderborg, Ulla, fru, stadsfullm.

Heckscher, f. Viekhoff, Anna Britta, fru, stads-
fullm.

*Lidgard, H. B. I., direktör, stadsfullm.

Marcus, L. E. P., sekreterare.

Nilsson, N. H., seminarielärare.

Olsson, K. M. G., redaktör, stadsfullm.

*Svala, C. G., civilingenjör.

Suppleanter¹⁾.

*Axell, f. Peterson, Ruth, fru.

*Forsberg, C. E. B., förlagsredaktör.

*Gidlund, E. A., direktör.

Hedblom, S. B. A., arkivarie.

Höglund, R., Gunbild Z., redaktör, stadsfullm.

Löwgren, S. L., försäljningschef.

*Svensson, G. A., redaktör.

Vigedal, B. R., sekreterare, stadsfullm.

*Östling, S. E., direktör.

Sekreterare.

Ceder, C. T., sekreterare (se sid. 383).

Fackrepresentanter vid skoldirektionens sammanträden

(valda för åren 1959—1960).

För de obligatoriska skolorna: Cederstrand,
Greta M. J., rektor.

Suppleant: Wiberg, A., rektor.

För de icke obligatoriska skolorna: Säv-
borg, A. T. D., rektor.

Suppleant: Aurivillius, Monica, L., rektor.

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola supple-
anterna enligt skoldirektionens beslut inträda i
följande ordning: för ordföranden samt leda-
möterna Carle och Hagstrand suppleanterna Hed-
blom, Östling, Axell, Löwgren, Vigedal, Forsberg,
Höglund, Svensson och Gidlund; för vice ordför-
anden samt ledamöterna Ahlberg, Arvidson,
Carlson, Eriksson, Marcus och Nilsson supplean-
terna Vigedal, Forsberg, Höglund, Svensson,
Gidlund, Hedblom, Östling, Axell och Löwgren.

SD

För lärarna vid skolor under skoldirektionens förvaltning: **Bååth**, f. Sandberg, Gunnell, småskollärare; **Bergman**, B. E., folkskollärare; **Ljunggren**, F. T., lektor.

Suppleanter: **Clasberg**, f. Westerberg, Gulli E., slöjdlärare; **Löfgren**, Lisa Ch., folkskollärare; **Pettersson**, Dagmar S. K., ämneslärare.

Konstnämnden.

Huss, E. J., ordf.; **Blomqvist**, G.; **Ekman**, E. V.; **Holmér**, F. H.; **Lidgard**, H. B. I.; **Månsson**, O. P.; **Nilsson**, R. C.; **Ronner**, G. E.; **Zuhr**, H. G.

Sekreterare: **Strandman**, O. S. T., rektor, teckningsinspektör.

Yrkesråd.

I skolstyrelselagen 17 § stadgas följande: »Ansvarar skolstyrelsen för förberedande yrkesutbildning eller annan yrkesundervisning, skall styrelsen utse ett eller flera rådgivande organ, yrkesråd, med uppgift att biträda styrelsen i frågor rörande dylik undervisning. Yrkesråd skall bestå av minst tre ledamöter. Dessa skola äga god kännedom om ortens arbetsliv i allmänhet och om det yrke eller de yrken, som rådets verksamhet avser. I yrkesråd skola företagare och anställda vara företrädare.»

Med hänsyn till att de vid de obligatoriska skolorna i Stockholm såväl i klass 9y av enhetsskolan som i klass 9p av 1947 års skolor meddelas förberedande yrkesutbildning, vilken dels är ordnad i skolavdelningar, dels är förlagd till näringslivet, beslöt skoldirektionen den 11 juni 1958 att tillsätta ett yrkesråd.

Yrkesrådet består av sammanlagt nio ledamöter, representerande företagare och anställda inom yrkesområdena industri, hantverk, handel och vårdande och husliga yrken. I rådets arbete deltar vidare representanter för skoldirektionens förvaltning, för yrkesskolstyrelsens förvaltning, för arbetsnämnden samt för rektorerna vid de kommunala praktiska realskolorna.

Ledamöter

(Ledamöter och suppleanter ej utsedda vid kalenderns tryckning.)

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse vartannat år i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning av skoldirektionens, idrotts- och friluftsstyrelsens, styrelsens för de kommunala flickskolorna, styrelsernas för de kommunala praktiska realskolorna, biblioteksnämndens, arkivnämndens samt museinämndens räkenskaper och förvaltning under de två nästföljande åren.

***Andersson**, J. E., f. d. spårvägsman, ordf.

***Enestad**, J. I., direktör.

***Ihrfors**, A. C.-J., civilekonom.

***Jonsson**, E. A., kassör.

***Ögren**, G. A., rektor.

Suppleanter:

***Ander**, E. G. N., läroverksadjunkt.

***Dunberg**, S., ombudsman.

***Hudin**, A. Greta, föreståndarinna, stadsfullm.

Central förvaltning.

Hantverkargatan 15 (Pa: Box 12210, Sth 12); t. 54 10 00; expeditionstid: 8,15—11,30, 12,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,15—11,30, 12—13,45; 1 juni—24 aug. 8,15—12,30).

Genom beslut av stadsfullmäktige den 13 oktober 1950 omorganiserades ledningen av folkskoldirektionens centrala förvaltning. I samband därmed inrättades den 1 januari 1951 en tjänst såsom skoldirektör.

Skoldirektören är enligt normalinstruktionen för skolchef skyldig att vara tillstades vid skoldirektionens sammanträden och att därvid lämna erforderliga upplysningar samt föredraga ärenden. Han skall tillse att direktionens beslut verkställas.

Stat år 1959. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 5 299 000 kr., dessutom förlagsmedel 24 790 767 kr.; inkomster: driftbudgeten 1 197 300 kr.

(Allmänna läroverk m. m.) Utgifter: driftbudgeten 10 537 800 kr. (därav engångs 1460 900 kr.); kapitalbudgeten, låneandel inom linjen 2 174 121 kr., dessutom förlagsmedel 1 672 000 kr.; inkomster: driftbudgeten 270 900 kr.

(För skolorna gemensamma anslag.) Utgifter: driftbudgeten 19 931 900 kr. (därav engångs 15 000 kr.); inkomster: driftbudgeten 2 376 700 kr.

Skoldirektör (B 7).

Ekman, E. V. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1963); träffas per t. 54 10 00 efter överenskommelse 9—9,30.

Administrativ direktör (B 6).

Sommar, C. O. (förordn. t. o. m. ³¹/12 1961); träffas per t. 54 10 00 efter överenskommelse 9—9,30.

Kansliet.

Särskilda utredningsuppdrag
(32,724 kr.).

Björinder, K. E. H., skolsekreterare.

Skolsekreterare (26).

Björinder, K. E. H., tjl. (se sid. 382), *tf.* **Björns-son**, C.-H.

Sekreterare (24).

Olsén, O. G., tjl. (se sid. 384), *tf.* **Franzén**, B. H. O.; **Larsson**, L. G. Y.; **Ceder**, C. T.; **Skagerberg**, A. E., tjl.; **Björnsson**, C.-H., tjl. (se ovan).

Sekreterare (26,616 kr.).

Jarne, H. R.

Aktuarie (20).

Jarne, H. R., tjl. (se ovan), *tf.* **Uhlén**, E.

Förste kontorsskrivare (11).

Johansson, f. **Hagberg**, Vivi M.; **Möllerström**, Karin V.

En *kontorsskrivare*, sju *kanslibiträden*, fjorton *kontorsbiträden* (därav två halvtidsanställda), ett *expeditionsbiträde*.

Förtroendeläkare.

(Gemensam för personalen inom kulturroteln.)

Andersson, Anna E. Ch.

Undervisningsavdelningen.

Förste folkskolinspektören utövar närmast under skoldirektören den pedagogiska ledningen av och tillsynen över undervisningen vid skolorna. Vid sidan av förste folkskolinspektören finnas sju folkskolinspektörer samt sex fackinspektörer, nämligen en för varje övningsämne. Fackinspektörerna inneha tjänster som rektorer vid det obligatoriska skolväsendet.

För närvarande äro dessutom följande konsulenter förordnade, nämligen en musikkonsulent med uppgift att handleda folk- och småskollärare i deras sångundervisning, en gymnastikkonsulent såsom instruktör och rådgivare åt de manliga folkskollärarna vid undervisningen i gymnastik med lek och idrott, en konsulent för undervisningen i fysik och kemi samt konsulenter för undervisningen å högstadiet i kristendoms-kunskap, modersmålet, historia med samhällskunskap, geografi, biologi och moderna språk.

Beträffande rektorer för specialklasserna och kuratorer för hjälpklasserna, se nedan.

Förste folkskolinspektör (B 5).

Dahlkvist, A. R. T. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1963); träffas efter överenskommelse.

Folkskolinspektörer (B 1).

Träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30.

Blomqvist, G.; **Holm**, C. M.; **Blomquist**, K. S.; **Edstam-Vorbeck**, A. M. (Anna-Maja); **Stenholm**, f. **Ljungquist**, I. Britta; en vakant. *tf.* **Frankman**, L., rektor; en vakant, *tf.* **Klein**, J. V.

Förste skolbibliotekarie (25).

Nilsson, Margot L. F.

Förste amanuenser (19,968 kr.).

Holm, Å. F.; **Strömberg**, O. A. T.

Teckningsinspektör (23).

Strandman, O. S. T., rektor; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30.

Musikinspektör (23).

Gabrielsson, H. I., rektor; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30. Personliga besök dessa dagar 15,30—16,15.

Gymnastikinspektör (23).

Amylong, Tora, rektor; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30; dessutom i bostaden per telefon 67 29 94 alla vardagar 6,30—7,30.

Slöjdinspektörer (23).

Berggren, A. E., rektor; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30; dessutom i bostaden per telefon 61 67 30 alla vardagar 6,30—7,30.

Arvidsson, f. **Sandgren**, Sylvia M., rektor; träffas måndagar och torsdagar 15,30—16,15; dessutom i bostaden per telefon 41 02 03 alla vardagar 6,30—7,30.

Skolköksinspektör (23).

Bergström, Carin L., rektor; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30; dessutom i bostaden per telefon 32 80 95 alla vardagar 7—8.

Åtta *ämneskonsulenter*, två *fackkonsulenter*, en *lågstadiekonsulent*, två *kontorsskrivare*, ett *kanslibiträde*, ett *kontorsbiträde*.

Rektorer för specialklasserna.**Norrort.**

Norman, H. T.; träffas å specialklassernas expedition i Kungsholms skola, Mariebergsgatan 34, 1 tr. t. h., måndagar och onsdagar 14—15, t. 50 62 92.

Söderort.

Vakant, *tf.* **Bergquist**, Alice M. E., träffas å specialklassernas expedition i Maria skola, Ringvägen 23, måndagar och onsdagar 14—15, t. 42 63 25.

Tre *kanslibiträden*.

Kuratorer för hjälpklassungdom
(864 kr. utan rörligt tillägg).

Gossar:

Sjöbrandt, L. G., folkskollärare; träffas å hjälpklassernas expedition i Kungsholms skola, Mariebergsgatan 34, måndagar 18,30—19,30, t. 50 62 92 samt i regel i bostaden per telefon 59 49 91 torsdagar 17—18; **Vesterström**, J., folkskollärare; träffas å specialklassernas expedition i Maria skola, Ringvägen 23, måndagar 18,30—19,30 samt i regel i bostaden torsdagar 17—18 per telefon 46 29 35.

Flickor:

Westberg, f. Carlsson, Märta A. M., folkskollärare; träffas å specialklassernas expedition i Kungsholms skola, Mariebergsgatan 34, måndagar 18,30—19,30 samt i regel i bostaden torsdagar 17—18 per telefon 26 60 59; **Ståldal-Ekberg**, E. Margareta, folkskollärare; träffas å specialklassernas expedition i Maria skola, Ringvägen 23, måndagar 18,30—19,30 samt i regel i bostaden torsdagar 17—18 per telefon 59 87 80.

Ekonomiavdelningen.

Ekonomidirektör (B 4).

Göransson, B. T.; träffas efter överenskommelse.

Kamrerssektionen.

Kamrer (25).

Vakant, *tf.* **Olsén**, O. G.

Städningsinspektör (17).

Hansson, A. B. N.

Förste kammarsskrivare (17).

Nordström, C.-I., tjl. (se sid. 385), *tf.* **Gavelin**, E. O.

Kammarsskrivare (15).

Gavelin, E. O., tjl. (se ovan), *tf.* **Wall**, S. Y.

Städningsinspektör (15).

Gustafson, C. G., tjl., *tf.* **Parwe**, N. G.

Kontorsassistenter (12).

Strömbom, Annie I.; **Svenson**, Lilly H. F.

Städningsassistent (11).

Lundberg, R. J.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11) (felräkningsp. 480 kr.).

Lithner, Margit K.

Förste kontorsskrivare (11).

Lindström, Inga-Lisa (lokalupplätelser).

Förste expeditionsvakt (8).

Augustsson, N. Å. L. R., tjl. (se nedan), *tf.* **Lindman**, A. G. E.

En *kontorsskrivare*, fem *kanslibiträden*, nio *kontorsbiträden* (därav ett halvtidsanställt), fyra *telefonister* (därav två halvtidsanställda), två *expeditionsvakter*, tre *expeditionsbiträden*.

Inköpssektionen.

Kamrer (22).

Lundeqvist, S. A.

Kammarsskrivare (15).

Egnell, H. H.

Kontorsassistenter (12).

Waern, Signe A.; **Rittner**, O. T., tjl. (se nedan), *tf.* **Dahl**, G. T.

Transportförman (11).

Dahl, G. T., tjl. (se ovan), *tf.* **Augustsson**, N. Å. L. R.

En *kontorsskrivare*, tre *kanslibiträden*, tre *kontorsbiträden*, tre *förrädsbiträden*.

Skolmåltidssektionen.

Skolmåltidsinspektör (17).

Mellin, Märta D.

Skolmåltidsinspektör (15).

Brandel, f. Måsen, Gurli M.

Skolmåltidsassistenter (13).

Arhén, Gärda M. M.; **Tholerus**, f. Bergwall, Ester M. F.; **Truedson**, E. O. Solvig.

Ett *kanslibitråde*, tre *kontorsbiträden*.

Hålkortsgruppen.

Förste hålkortstekniker (15).

Vakant, *tf.* **Nyström**, K. B.

Förste hålkortsoverator (11).

Nyström, K. B., tjl. (se ovan), *tf.* **Wänglund**, B. O. N.

En *hålkortsoverator*, en *stansoperatör*, ett *hålkortsbiträde*, tre *stansbiträden*.

Personalavdelningen.

Lönesekreterare (26).

Lindahl, O.

Förste amanuens (15,084 kr.).

Vakant, *tf.* **Rittner**, O. T.

Personalassistent (15,888 kr.).

Vakant, *tf.* Dahl, f. Karlström, Ethel M.

Två *kanslibiträden*.

Lönesektionen.

Sekreterare (20).

Svanberg, C.-A.

Kammarsskrivare (15).

Andersson, Ingrid E., tjl. (se sid. 152), *tf.* Skogh, f. Allenius, A. Alice; Ericsson, Göta O. N. M.

Kammarsskrivare (18,540 kr.).

Moberg, K. E. F.

Kontorsassistenter (12).

Berg, S. A. A., tjl., *tf.* Carlsson, Dagmar S. K.; Moberg, K. E. F., tjl. (se ovan), *tf.* Persson, S. B.

Kontorsassistent (16,236 kr.).

Wall, S. Y., tjl. (se sid. 384), *tf.* Karlsson, S. E. M.

Förste kontorsskrivare (11).

Widebäck, Britt-Ulla.

Förste kontorsskrivare (13,608 kr.).

Model, f. Olsson, Gunnel B. H.

Fem *kontorsskrivare*, sexton *kanslibiträden*, fem *kontorsbiträden*.

Utredningssektionen.

Sekreterare (20).

Bergkwist, S. R. J.

Förste amanuens (15,084 kr.).

Vakant, *tf.* Hall, J. E.

Kammarsskrivare (18,540 kr.).

Ahnström, E. M. V. (Frida).

Kontorsassistent (12).

Wallström, K.-E.; Ahnström, E. M. V. (Frida), tjl. (se ovan), *tf.* Marklund, f. Wallin, Ingrid H.

Förste kontorsskrivare (11).

Lindström, Karin M.

Två *kontorsskrivare*, sex *kanslibiträden*, tre *kontorsbiträden*.

Läraryhrån.

Kontorsassistent (12).

Chrigström, Ellen M.

Tre *kontorsskrivare*, ett *kanslibitråde*.

Byggnadsavdelningen.

Byggnadsintendent (B 1).

Ek, C. G. R.; träffas å skoldirektionens lokal 13—14.

Kansliet.

Kamrer (20).

Franzén, B. H. O., tjl. (se sid. 383), *tf.* Nordström, C.-I.

Kontorsskrivare (9).

Vakant.

Fem *kanslibiträden*, ett *kontorsbiträde*.

Planeringssektionen.

Förste avdelningsingenjör (26).

Ekelund, C. R. N.

Ingenjör (22).

Lindblad, S. Y. F.

Ingenjörer (20,568—24,000 kr.).

Bergqvist, E. F.; Engström, L. J.-O. *tf.*

Underhållssektionen.

Avdelningsingenjör (24).

Hagelberg, B. G.

Värmeledningskontrollant (20).

Strähle, G.

Ingenjörer (19).

Hjorth, N. G.; Engberg, B. A. E.

Ingenjörer (17).

Engström, L. J.-O., tjl. (se ovan), *tf.* Bjurholm, S. A. M.; Liljestränd, S. B. A.

Förste verkmästare (16).

Bjurholm, S. A. M., tjl. (se ovan), *tf.* Brantsjö, G. H. W.; en vakant.

Förste trädgårdsmästare (16).

Åkerlind, S. B.

Målningskontrollant (15).

Wärnberg, S. T.

Kontrollanter (15).

Brytzer, K. E.; en vakant, *tf.* Jansson, H. W.

Plåtkontrollant (15).

Löfgren, E. H.

Verkmästare (14).

Vakant.

SD

Nybyggnadssektionen.

Avdelningsingenjör (24).

Herlin, K. A.

Nybyggnadskontrollant (22).

Frisell, J. O. V.

Nybyggnadskontrollant (20).

Elmqvist, J. G. A.

Tio nybyggnadskontrollanter.

Skolhälsovårdsavdelningen.

Skolhälsovårdsarbete, som bedrivits vid Stockholms folkskolor sedan 1890-talet, har enligt den nya folkskolestadgan av den 23 maj 1958 blivit en obligatorisk anordning. Den hälsovårdande verksamheten skall främst vara av förebyggande natur och ej innebära sjukvård i egentlig mening. Vid varje skola skall hälsovården ombesörjas av såväl skolläkare som skol-sköterska.

Skolöverläkaren skall bl. a. hava den närmaste ledningen av och tillsynen över skol-läkares och skol-sköterskors arbete samt över skolornas sundhetsförhållanden och anordningar för barnens fysiska fostran. Han skall vidare under skoldirektionen ansvara för åtgärder vid inträffade fall av epidemiska sjukdomar, handlägga tjänsteärenden angående skolläkare och skol-sköterskor samt förbereda ärenden rörande skolhälsovården för föredragning i skoldirektionen. Skolöverläkaren tjänstgör dessutom såsom skolläkare inom ett skolläkardistrikt (se sid. 387). Överläkaren för den mentalhygieniska verksamheten har främst till uppgift att övervaka uttagningen av barn, som anmäls för intagning i hjälp-, observations- eller s. k. läsklasser eller i Katarina västra skola. Han skall även övervaka skolmognadsproven för nybörjare och övriga mentalhygieniska anordningar inom skolan samt vara konsulerande läkare beträffande psykiska rubbningar hos eleverna.

Författningar. K. kung. 15 juli 1944 ang. den statsunderstödda hälsovården vid folk- och småskolor, vissa särskolor samt högre folkskolor, med ändr. (Kfh 1946: sid. 482, SFS 1947: nr 235, 1948: nr 319, 1949: nr 414, 1952: nr 39, 150, 597, 1954: nr 823, 1955: nr 492, 1956: nr 170).

Skolöverläkare (B 6).

Hjärne, U. G. E. (förordn. t. o. m. ^{31/1} 1961); träffas å skoldirektionens lokal, måndagar och torsdagar 14,30—15,30.

Överläkare (B 6)

(för den mentalhygieniska verksamheten).

Ramer, K. T.; träffas å skoldirektionens lokal, måndagar och torsdagar 14,30—15,30.

Läkare (26)

(för den mentalhygieniska verksamheten).

Rodhe, G.

Skolhälsoassistent (13).

Lindqvist, Hanna V.

Skolhälsoassistent (12).

Vakant.

Ett kanslibiträde.

Folkskolornas läkarvård.

Läkarvård för folkskolorna inrättades i Stockholm redan år 1898.

För den allmänna hälsovården äro anställda skolläkare.

Skolläkare har till huvudsakliga åligganden att undersöka alla nyinskrivna barn samt alla barn i fjärde och sjunde klasserna, att undersöka barn, vilka på grund av sitt hälsotillstånd böra stå under särskild uppsikt, ytterligare undersökning så ofta sådan erfordras, att hänvisa barn till specialläkare och polikliniker m. m., att besluta om barns befrielse helt eller delvis från skolarbetet, att utfärda intyg för särskild undervisning, att undersöka barn, som avgå från skolan, särskilt med hänsyn till yrkesrådgivning, att hålla mottagningar i skolan för att undersöka till honom hänvisade barn och i förekommande fall ge lämplig vårdanvisning, att föra s. k. hälsokort angående barnens hälsotillstånd och kroppsbefäffhet, att biträda med undersökning och urval av barn, som skola sändas till skollovskoloni, att vid fall av smittsam sjukdom i skolan vidtaga åtgärder till förekommande av smittans spridning, att ägna uppmärksamhet åt skolans hygieniska förhållanden samt att årligen avgiva redogörelse över sin verksamhet.

Läkarvården i skolorna har under senaste år även omfattat skärmbildsundersökning av lungor för såväl elever som personal.

Vid sidan om skolläkarna finnas anställda specialläkare för undersökning av sjukdomar i öron, näsa och hals, för ögonsjukdomar, för talrubbingar, för ortopediska sjukdomar, även som en konsulerande läkare för underlivssjukdomar hos flickorna. För hörseleklasserna är liksom särskild läkare anställd. Slutligen finnas vid folkskolorna polikliniker för behandling av ögonsjukdomar, talrubbingssfel, sjukdomar i öron, näsa och hals samt skoltandkliniker (se sid. 519). För speciell hjärtundersökning ha skolläkarna möjlighet att i förekommande fall hänvisa till den s. k. hjärtstationen vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

Vidare äro anställda sjuttioen skolsköterskor, varav tre reservvikarier, för den allmänna hälsovården, samt ytterligare en skol-sköterska för sjukdomar i öron, näsa och hals och en skol-sköterska för audiometerundersökningar.

Skolsköterskorna hava till uppgift att biträda skolläkarna, giva föräldrar och elever råd i hygieniska och sociala frågor, meddela behandling i enklare fall efter läkares anvisning etc.

De utgående arvoden till skol- och specialläkarna vid folkskolorna äro beräknade efter 4,30 kr. per barn och år utan tillägg till läkarna för den allmänna hälsovården, 74 öre per barn och år, till läkarna för ögonsjukdomar, 40 öre per barn och år till läkarna för sjukdomar i öron, näsa och hals, jämte tillägg för nybörjarklasser å 54,20 kr. för avdelning och år, 33 öre per barn och år till läkaren för ortopediska sjukdomar samt 18 öre per barn och år till läkarna för behandling av talfel.

Författningar. Instruktion 16 dec. 1942 för skolläkare vid Stockholms folkskolor (Kf 1942: nr 90). Instruktion 16 dec. 1942 för skolsköterska vid Stockholms folkskolor (Kf 1942: nr 91).

Skolläkare.

(Uppgift om skolläkarna och deras mottagnings-tider m. m. finnes i skoldirektionens matrikel.)

Skolornas tandvård.

Se sid. 518.

De obligatoriska skolorna¹⁾.

Enligt den nya folkskolestadgan av den 23 maj 1958 meddelas den allmänna undervisningen av skolpliktiga barn i folkskolor, fortsättningsskolor och försöksskolor. I samband med att den allmänna skolplikten enligt den nya stadgan utsträcks till det kalenderår, då barnen fyller 16 år, har fortsättningsskolornas omfattning minskats till ett fåtal klasser. Försöksskolorna utgöra sedan mitten av 1950-talet den dominerande skolformen i Söderort.

Beträffande de obligatoriska skolornas organisation, arbetssätt och förhållanden hänvisas till skoldirektionens berättelse, som varje år finnes intagen i stadsfullmäktiges tryckta handlingar (senaste berättelse Bih. 1958: nr 39).

Det obligatoriska skolväsendet är uppdelat i ett antal rektorsområden.

Under Norra Ängby rektorsområde finnas av Stockholms stad helt eller delvis genom anslag å barnavårdsnämndens stat bekostade folkskolor vid barnavårdsnämndens barnhem, nämligen Eolshäll, Barnbyn Skå, Marieborg och Johannelund samt vid Stockholms stadssmissions barnhem vid Bostorp, Stjärnhov (jfr sid. 396) och genom anslag å skoldirektionens stat bekostad folkskola vid skolkolonien Älvestorp i Grythyttans socken, den sistnämnda avsedd för klens barn, som där erhålla konvalescentvård i före-

ning med undervisning. Vidare finnes vid Epidemijukhuset på sjukhusdirektionens stat anställd en folkskollärare.

Rektorn har närmaste ansvaret för undervisningen inom sitt rektorsområde. I de skolorna, som äro avlägset belägna från huvudskolan och där relevantalet gör det behöfligt, äro för ordningens överbakande tillsynslärare utsedda. I Björkhagens, Nytorps och Västberga försöksskolor äro särskilda tillsynslärare anställda för att biträda rektorn i vissa pedagogiska och administrativa frågor.

Allmän skolplikt gäller från och med det kalenderår, under vilket barnet fyller 7, till och med det, under vilket barnet fyller 16 år. Skolplikten är emellertid i allmänhet fullgjord vid 15 års ålder i och med att elev genomgått de åtta årskurser, som sedan år 1944 äro obligatoriska i Stockholm.

Den årliga undervisningstiden utgör 39 veckor. Den dagliga undervisningstiden omfattar i regel 4—6 undervisningstimmar å 40 eller 45 minuter. Eleverna i varje årskurs äro fördelade på klasser. I medeltal bõr antalet elever per normalklass i årskurserna 1—2 utgöra lägst 24 och i högre årskurser lägst 30. Som regel är undervisningen, med undantag för vissa övningsämnen, gemensam för pojkar och flickor. Antalet klasser vid Stockholms obligatoriska skolor uppgick höstterminen 1958 till inalles 2,889 med tillsammans 79,295 elever.

Sångklasserna. År 1939 inrättades Stockholms folkskolors sångklasser. De ha till särskild uppgift att under skoltiden bereda musikaliska och röstbegåvade barn tillfälle till grundläggande musikutbildning. I denna ingår musikundervisning med fem veckotimmar i klasserna 3—5, fyra i klasserna 6—7, tre i klass 8 och två i klass 9. Därjämte ha samtliga avdelningar av sångklasserna körsång en veckotimme. I motsvarande mån är timtalet nedsatt för andra övningsämnen, främst slöjd. Denna timplan för musikundervisningen gäller för skolans elever i samtliga sångklasser. Undervisning i instrumentalmusik förekommer. De elever, som visat sig äga mera tydlig studiebegåvning, sammanföres till särskilda avdelningar i vilka realskolans kurser läsas. Dessa utgöra sångklassernas språklinje. Realexamen har där avlagts varje vår sedan 1946 och sångklassernas språklinje är numera jämställd med andra realskolor icke blott ifråga om övergång till andra skolor utan även i fråga om realexamen.

1947 års skolor. Läsåret 1947/48 infördes på försök undervisning i engelska i klasserna 5 och 6 i följande rektorsområden: Blommensberg, Hägerstensåsen, Kristineberg, Långbrodal, Riksbys och Örby. Fr. o. m. klass 7 äro eleverna uppdelade på två linjer: en teoretisk och en praktisk. För den teoretiska linjen fastställdes år 1956 en reviderad läroplan. Ämnen och kurser inom denna motsvara de i realskolan förekommande och ele-

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i en av skoldirektionen varje läsår utgiven matrikel.

verna på den teoretiska linjen ha efter genomgången nionde (frivillig) klass rätt att avlägga realexamen. Skolor av denna typ benämnas 1947 års försökskolor. 1952 avlades realexamen första gången inom dessa skolor.

Särskild omsorg har ägnats utformningen av den praktiska linjen, speciellt i åttonde och nionde klassen. Praktisk yrkesorientering och förberedande yrkesutbildning förekomma i såväl klass 8 som klass 9. Omkring halva tiden under dessa år befinna sig eleverna i hemmaskolan. Under den övriga tiden bevista de kurser och inhämta praktisk yrkeskunskap genom studier i yrkesskola, handelsskola och andra liknande utbildningsanstalter eller genom praktik i företag av olika slag.

År 1952 inrättades två och år 1953 fem nya skolor av detta slag. Fr. o. m. läsåret 1954/55 äro samtliga skolor i Söderort (med undantag av Björkhagens, Nytorps och Västberga skolor) inrättade som 1947 års skolor (se nedan). Den stora utökningen av antalet i folkskolan inbyggda realskolelinjer sammanhänger med dels den både absolut och relativt sett kraftiga ökningen av barnantalet i Stockholm, dels statsmakternas beslut att inga nya statliga realskolor få upprättas.

Söderort. I området Enskede-Brännkyrka har situationen i fråga om tillgång till högre teoretisk utbildning varit otillfredsställande. Detta område skulle inom få år ha drygt hälften av stadens 11-åringar men endast tre av dess nitton allmänna läroverk. Genom k. m:ts beslut den 4 juni 1954 delades staden den 1 juli samma år i två realskoleområden, varvid hela Enskede-Brännkyrkaområdet i skolavseende skulle utgöra en sammanhängande försöksregion. Denna benämnes Söderort. Successivt avvecklas de båda första klasserna i de femåriga realskolorna i högre allmänna läroverket i Enskede och samrealskolorna i Brännkyrka och Gubbängen fr. o. m. läsåret 1954/55 och dessa läroverk bli tre- eller fyraåriga och anknyta till folkskolans sjätte klass.

Samtidigt tillämpas 1947 års skoltyp fr. o. m. läsåret 1954/55 i samtliga de överlärdistrikt inom Söderortsområdet, inom vilka den ej tidigare införts, med början i klass 5. Undantagna från detta äro Björkhagens, Nytorps och Västberga skolor.

Stadsfullmäktige beslöt den 19 juni 1956 att den femåriga realskolan och den sjuåriga flickskolan inom det norra realskoleområdet successivt skola avvecklas fr. o. m. läsåret 1957/58 och ersättas med resp. treårig realskola och femårig flickskola, byggande på sexårig folkskola. Med anledning härav ingav folkskoledirektionen erforderliga framställningar till statsmakterna för genomförande av härav påkallade ändringar av skolorganisationen (Bih. 1955: nr 98, Utl. 1956: nr 245). K. m: utfärdade den 26 april 1957 bestämmelser rörande elev-

intagningen för läsåret 1957/58 i vissa högre skolor inom det norra realskoleområdet.

Tillkomsten av nya kommunala realskolelinjer aktualiserade frågan om en omorganisation av intagningsförfarandet. Genom k. m:ts beslut den 27 mars 1954 inrättades en central intagningsnämnd, som är gemensam för stadens båda realskoleområden (se sid. 552).

År 1949 inrättades i Björkhagen en skola, vars organisation, tim- och kursplaner i stort sett överensstämde med 1946 års skolkommissionsförslag och de riktlinjer för försöksverksamheten, som återfinnas i 1950 års riksdagsbeslut beträffande nioårig enhetsskola. Förutom i Björkhagen finnas skolor av denna 1949 års typ i Västberga och Nytorp, där försöksverksamheten igångsattes åren 1950 resp. 1951. Lsåret 1954/55 tillkommo genom k. m:ts beslut den 4 juni 1954 klasserna 1 och 2 av denna skoltyp i samtliga rektorsområden inom Söderort. Den ovan redovisade 1947 års skoltyp skall enligt samma k. m:ts beslut i vederbörande överlärdistrikt inom Söderortsområdet successivt ersättas av försöksverksamhet enligt 1949 års typ fr. o. m. det att den når klass 5. Högstadiet vid skolor av 1949 års typ ha ett från skolor av 1947 års typ skilt bildningsmål. Den nionde klassen uppdelas på tre linjer: 9g, 9a och 9y. Elever, som genomgått åttonde klassen och läst både tyska och engelska, kan välja antingen 9g eller 9a. Klass 9g är avsedd att vara gymnasiets första ring. Elever, som i klass 7 och 8 ej ha läst tyska, tillhöra i nionde klass yrkeslinjen (9y) med en övervägande praktisk utbildning. Denna är rikt förgrenad med omfattande yrkesvalsorientering och förberedande yrkesutbildning. Skolgången avslutas ej med realexamen, men avgångsbetygen från 9g och 9a, de sistnämnda avgivna enligt fordringarna för klass 9g, jämfällas enligt särskilda bestämmelser, utfärdade av k. m: den 14 maj 1954, med realexamensbetyg vid ansökan till vissa statliga tjänster samt berättigar till inträde i gymnasium och andra statliga eller statsunderstödda skolor.

Några klassavdelningar i Blommensbergs rektorsområde äro sedan år 1947 konstituerade som en försökskolor, benämnd Örjansskolan, i och för systematisk prövning av tillvägagångssätt och metoder, som mera konsekvent ansluta sig till arbetsskolans idé.

Från år 1947 finnas på försök inom folkskolans ram inrättade förskolklasser för barn, som inträtt i skolpliktsåldern men icke nått tillräcklig kroppslig eller andlig utveckling för att kunna tillgodogöra sig folkskolans undervisning. Förskolans ändamål är att under ett år bereda dessa barn vård och sysselsättning av sådan art och omfattning, som främjar utvecklingen av deras kropp- och själskrafter och i möjligaste mån gör dem skickade att sedermera i vanlig takt tillgodogöra sig skolkurserna. Skolpliktiga men skolomogna barn kunna även sammanföras

till speciella avdelningar s. k. skolmognadsklasser. Sådana klasser finnas inrättade sedan år 1947. Antalet avdelningar var höstterminen 1958 21 i klass 1 och 25 i klass 2.

Hjälpklasser för intellektuellt utvecklingshämmande barn inrättades år 1905 och finnas till ett antal av 155 klassavdelningar. För dessa hjälpklasser tillämpas särskild undervisningsplan, avpassad för åtta årsklasser.

Sedan år 1943 finnas anställda kuratorer för hjälpklassungdom, f. n. fyra stycken, med uppgift att bl. a. stå till förfogande för samråd rörande de avgångna hjälpklass elevernas levnadsbanor och arbetsanställningar (se sid. 384).

Specialklasser för barn med läs- och skrivsvårigheter, s. k. läsklasser, inrättades 1938 och finnas till ett antal av 101 klassavdelningar. Lärkliniker under ledning av specialutbildade lärare finnas inrättade vid 30 rektorsområden.

Observationsklasser för barn med beteenderubbningar inrättades år 1933 och finnas till ett antal av 16 klassavdelningar.

Hjälp-, läs- och observationsklasserna stå fr. o. m. läsåret 1954/55 under ledning av två rektorer för specialklasserna.

Beträffande skolan för psykiskt efterblivna, se sid. 400.

För barn, som på grund av sjuklighet eller lyte icke lämpligen kunna deltaga i folkskolans undervisning, anordnas genom direktions försorg enskild undervisning, i regel omfattande en timme om dagen.

Hörselklasser finnas inrättade sedan år 1922 och omfattade höstterminen 1958 9 undervisningsavdelningar med 84 elever. Hörselklasserna äro förlagda till Storkyrkans skola.

Synklasser finnas inrättade sedan år 1956 och omfattade höstterminen 1958 3 avdelningar med 24 elever. Synklasserna äro förlagda till Gustav Vasa skola.

En spastikerklass med 8 elever finnes inrättad i Essingens rektorsområde.

Beträffande de högre folkskolorna, se sid. 403; beträffande fortsättnings- och ersättningsskolorna, se sid. 399.

Undervisning i kvinnlig slöjd meddelas i klass 3 åt såväl gossar som flickor, fr. o. m. fjärde klassen endast åt flickor. Gossarna deltaga fr. o. m. fjärde klassen i någon art av goss-slöjd, trä-, metall- eller pappslöjd eller bokbinderi. Sistnämnda slöjdart är anordnad i endast ett fåtal skolor.

Undervisning i hushållsgöromål meddelas åt flickorna i folkskolans sjunde och åttonde klasser, samt femte och sjätte hjälpklasserna. Gossar i sjunde och åttonde klasserna åtnjuta i vissa fall undervisning i hushållsgöromål. I försöksskolor av 1949 års typ ingår ämnet hemkunskap i timplanen fr. o. m. fjärde klass. Såväl flickor som gossar få inom ramen för detta ämne undervisning i hushållsgöromål.

Beträffande läroämnen och lärokurser i de olika normal- och specialklasserna hänvisas till

det genom direktions försorg tryckta häftet »Läroplaner för Stockholms folkskolor».

Privillig teoretisk och praktisk undervisning i trädgårdsskötsel meddelas i ett antal skolträdgårdar under den varmare årstiden. Från dessa trädgårdar tillhandahållas även för skolornas behov krukväxter samt växter för undervisningen i naturkunskap och teckning.

I de före år 1944 färdigställda skolorna finnas gymnastiksalar. I de nyaste skolorna finnas endast vissa provisoriskt inredda gymnastiklokaler att tillgå. Under år 1955 uppfördes dock gymnastiksalar i vissa av dessa skolor. Övningarna ledas i allmänhet av vederbörande klasslärare. Till hjälp vid gymnastikundervisningen äro emellertid anställda ett antal fackutbildade gymnastiklärare. Förutom vanlig friskgymnastik anordnas i flertalet folkskolor s. k. hållningssgymnastik, avsedd för sådana barn, som äro behäftade med hållningsfel. Fr. o. m. läsåret 1941/42 anordnas särskilda friluftsdagar. Friluftss lekar och idrottsövningar förekomma dels under vissa av friluftsdagarna, dels under vissa årstider i stället för gymnastik; materiel för lekar och idrottsövningar anskaffas genom direktions försorg, och lekplatser äro anordnade i skilda delar av staden (jfr även under idrotts- och friluftsstyrelsen sid. 204). I de före år 1943 byggda skolorna äro inrättade skolbad med simbassänger; därjämte beredes ett stort antal barn tillfälle till sjöbad och simövningar i vissa av Stockholms stads badinrättningar och friluftsbad (se sid. 208). Dessutom är fr. o. m. år 1922 simundervisning allmänt genomförd. Den bedrivs i skolornas simbassänger, företrädesvis med eleverna i folkskolans fjärde och femte klasser. Vid varje skola finnas skidor och skridskor för utlåning. Vid vissa skolor äro på stadens bekostnad skridskobanor anordnade. Under den varmare årstiden förekomma utflykter och skolresor, dels i staden och dess omgivningar, dels, för vissa äldre årsklasser, till olika trakter av landet.

Med anslag av stadsfullmäktige anordnar skoldirektionen sedan år 1906 undervisning i instrumentalmusik med blåsinstrument vid vissa skolor. Sedan år 1949 har anslag beviljats även till stråkorkestrar.

Sedan år 1947 göras försök med teaterföreställningar i de kommunala skolorna, där numera ett betydande antal scener stå till förfogande i skolornas samlingssalar. Föreställningarna förläggas till tider efter undervisningstidens slut för dagen. Till förfogande står ett antal företrädesvis yngre skådespelare. Verksamheten omfattar en avdelning för den yngre skolornaden och en avdelning för den äldre. Under ett år spelas på var och en av de tillgängliga scenerna fyra pjäser. Föreställningarna äro avgiftsfria för eleverna.

I anslutning till den ordinarie skolundervisningen anordnas förevisningar av skolfilm,

och eleverna givas även tillfälle att följa skolradioprogrammen. Centralradioanläggningar finnas regelmässigt i de senast byggda skolhusen.

Utöver de vanliga skolfilmvisningarna beredas eleverna i folkskolornas högre klasser tillfälle att få se pedagogiskt och kulturellt värdefulla långfilmer. Visningarna äga rum i folkskolornas samlingssalar. För ändamålet äro anskaffade två portabla ljudfilmsaggregat.

Under många år ha vidtagits särskilda åtgärder i syfte att vägleda från folkskolan avgående elever vid val av fortsatt, mer yrkesbestämd skolutbildning. Denna verksamhet har genom av stadsfullmäktige beviljade anslag kunnat utvidgas till att avse jämväl val av yrke. Verksamheten bedrivs i form av upplysningsföredrag och därtill anknyten enskild rådgivning, varjämte genom skoldirektionens försorg utarbetade broschyrer med råd och anvisningar rörande fortsatt skolutbildning och yrkesval utdelas till elever i avgångsklasserna samt i fortsättningsskolorna. Denna verksamhet bedrivs i samverkan med arbetsförmedlingens ungdomsförmedling. I viss utsträckning anlitas Stockholms högskolas psykotekniska institut för psykologiska anslagsundersökningar av från folkskolan avgående elever.

Vid samtliga skolor finnas lärarbibliotek, vilka den 1 januari 1958 omfattade inalles omkring 67,000 band. För lärarnas fortbildning bruka med statligt och kommunalt understöd årligen anordnas föredrag och kurser.

Vid skolorna finnas också lärjungebibliotek, vilka den 1 januari 1958 sammanlagt omfattade cirka 402,000 band. Av böcker ur lärjungebiblioteken äro i klassavdelningarna anordnade mindre klassbibliotek.

Sedan år 1942 bedrivs fritidsverksamhet på eftermiddags- och kvällstid för ungdom i åldern 14—18 år, omfattande bl. a. träslöjd, gymnastik, sömnad och klädvård, musik, hemvård och matlagning, metallslöjd, barnavård, engelska, dramatik och teckning. Sedan hösten 1943 omfattar fritidsverksamheten även — för elever i folkskolans sjunde och åttonde klasser — yrkesorienterande praktiskt arbete i Stockholms stads yrkesskolor. Eleverna få därvid 4 timmar i veckan under 32 veckor arbeta antingen i ett yrke under hela tiden eller i fyra skilda yrken under 8 veckor i vardera. En form av fritidsverksamhet äro de sedan år 1906 anordnade läsaftnarna i skolbiblioteken, varvid tillfälle bereds barnen till östörd läxläsning samt läsning av litteratur ur skolbiblioteken.

Från hösten 1944 brukar anordnas fritidsslöjd för äldre, omfattande trä- och metallslöjd samt bokbinderi.

För elever i folkskolans högsta klasser och fortsättningsskolan anordnas föredrags- och musikaftnar, till vilka jämväl lärare och föräldrar inbjudas. Särskilda medel äro anslagna för anordnande i skolorna av föräldraaftnar med

föredrag över frågor, som röra lärjungarnas fostran. Lokala föräldraföreningar knutna till rektorsområdena ha på ett flertal håll bildats.

Sedan år 1947 utger skoldirektionen tidskriften »Hemmet och skolan», vilken utkommer med två nummer per termin, med syfte att stärka kontakten mellan barnens målsmän och skolan.

Skolmältider anordnades redan år 1885 för behövande skolbarn. Sedan den 1 juli 1946 utgår statsbidrag till anordnande av skolmältider, och i enlighet med villkoren härför ordnas nu skolmältider för alla elever. Av eleverna i folkskolan utnyttjade under år 1958 c:a 98 procent möjligheten att få lagad mat i skolan. Antalet i skolmältiderna deltagande lärjungar var i november 1958 76,818 i folkskolan och 34,746 i övriga skolor.

År 1937 infördes i skolorna förmånen av fri förbrukningsmateriel. Förmånen av fria läroböcker infördes år 1946.

Författningar. K. m:ts förnyade stadga 22 juni 1923 ang. folkundervisningen i Stockholm (Kfh 1946: sid. 456), med ändr. Reglemente för Stockholms folkskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 22 aug. 1923 (Kf 1923: nr 42), med ändr. Verksamheten vid Stockholms folkskolor regleras därjämte av ett flertal författningar om statsbidrag för denna verksamhet. Betr. försöksverksamheten har k. m:t 30 juni 1955 utfärdat allmänna försökskolebestämmelser; därjämte har k. m:t 4 juni 1954 utfärdat best. rör. skolorganisationen i Stockholms stad samt best. ang. i folkskolan inbyggda realskolelinjer.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga och kommunala författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1959: nr 1 A).

Stat år 1959. (Folkskolorna.) Utgifter: driftbudgeten 119 105 300 kr. (därav engångs 3 080 900 kr.); kapitalbudgeten, låneandel inom linjen 7 122 538 kr., dessutom förlagsmedel 8 945 200 kr.; inkomster: driftbudgeten 62 651 100 kr.

Skolträdgårdarna.

Föreståndare (5,784 kr.).

Lindqvist, O. J., folkskollärare; träffas i bostaden per telefon 47 13 92 i regel 17—17,30.

Trädgårdsmästare (12).

Olsson, K. S.

Rektorsområden.

Abrahamsbergs rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 47 avdelningar med tillsammans 1,232 skolbarn. Skolan är belägen Gustav III:s Väg.

Rektor.

Wide, E. E.; träffas å exp. i skolan Gustav III:s Väg, Bromma, i regel varje läsdag utom lördagar 7,45—8,30, måndagar och torsdagar 12—13,30 samt efter överenskommelse per tel. 25 78 01.

Skolvaktmästare (9).

Lasses, S. E.; Blomstrand, K. R.

Ett kanslibitråde.

Adolf Fredriks rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 55 avdelningar med tillsammans 1,720 skolbarn. Skolan är belägen Tegnérsgatan 44—46 samt dessutom finnas skollokalerna Hålsingegatan 2.

Rektor.

Wiberg, A.; träffas å exp. i skolan Tegnérsgatan 44—46, *Sth VA*, i regel alla läsdagar utom måndagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 32 39 14.

Skolvaktmästare (9).

Zetterberg, B. Hj.

En skolvaktmästare, ett kanslibitråde, ett skolvaktmästarbiträde.

Alviks rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 50 avdelningar med tillsammans 1,251 skolbarn. I skolan finnes dessutom en förskolavdelning. Skolan är belägen Tranebergsvägen 73.

Rektor.

Hagnell, N. A.; träffas å exp. i skolan Tranebergsvägen 73, Bromma, i regel alla läsdagar 8,30—9, dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 25 67 26.

Skolvaktmästare (9).

Carlsson, C. G. A.; t. 25 67 20.

Två skolvaktmästare, ett kanslibitråde.

Aspuddens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 60 avdelningar med tillsammans 1,617 skolbarn. Skolan är belägen Blommensbergsvägen 166.

Rektor.

Hillman, B. A.; träffas å exp. i skolan Blommensbergsvägen 166, Hägersten, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt därjämte måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 19 32 24.

Skolvaktmästare (9).

Lindvall, K. L.

Två skolvaktmästare (därav en läsårsanställd), ett kanslibitråde.

Bagarmossens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 44 avdelningar med tillsammans 1,282 skolbarn fördelade på skolor vid Rusthållarvägen 5 och Rusthållarvägen 225, Brotorps skola.

Rektor.

Rosstorp, E. G.; träffas å exp. i skolan Rusthållarvägen 5, Johanneshov, i regel alla läsdagar utom onsdagar 8—8,30, måndagar och onsdagar 13—13,30, t. 39 29 80.

Skolvaktmästare (9).

Hillerström, E. K.; Larsson, V. E. E.

Ett kanslibitråde.

Bandhagens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 73 avdelningar med tillsammans 2,103 barn och en förskolavdelning. Skolan är belägen Trollelundsvägen 66.

Rektor.

Bengtsson, H. J. A.; träffas å exp. i skolan Trollelundsvägen 66, Bandhagen, i regel varje läsdag utom fredagar 7,45—8,30 samt måndagar 13—14, t. 47 85 05.

Skolvaktmästare (9).

Haglund, C. G.; Eriksson, E. Hj.; Jonsson, J. F.; Unger, S. A.

Ett kanslibitråde.

Bergholms rektorsområde.

Området räknade höstterminen 1958 inalles 34 avdelningar med tillsammans 919 barn. Skolan är belägen Rusthållarvägen 225.

Rektor.

Olenius, Helmfrid M.; träffas å exp. i Brotorps skola, Rusthållarvägen 225, Johanneshov i regel alla läsdagar utom torsdagar kl. 8—8,30 samt måndagar och onsdagar kl. 13—13,30, t. 49 82 48.

Skolvaktmästare (9).

Eriksson, K.-E. G.; Johansson, E. A.

Ett kanslibitråde, ett skolvaktmästarbiträde.

Björkhagens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 68 avdelningar med tillsammans 1,815 skolbarn. Skolan är belägen Karlskronavägen 10 och Ystadsvägen 36, Ekbackaskolan.

Rektor.

Vakant, *tf. Olsson*, R. S.; träffas å exp. i skolan Karlskronavägen 10, Johanneshov, i regel varje läsdag utom onsdagar 8,15—8,45, samt torsdagar 12—12,30, t. 49 96 05 och i Ekbacksskolan, Ystadsvägen 36, Johanneshov, torsdagar 10—10,30, t. 39 26 08.

Skolvaktmästare (9).

Sjöblom, C. H. (Björkhagen); **Carlsson**, E. G. (Ekbacksskolan).

Två *skolvaktmästare* (därav en läsårsanställd), ett *kanslibiträde*.

Blommensbergs rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 52 avdelningar med tillsammans 1,328 skolbarn, fördelade på Blommensbergs skola, Blommensbergsvägen 116, Liljeholmens skola, Liljeholmsvägen 27 samt Gröndals skola, Tvåportsgatan.

Rektor.

Wikström, B. R.; träffas å exp. i skolan vid Blommensbergsvägen 116, Sth *SV*, i regel alla läsdagar 7,45—8,30 samt därjämte måndagar och torsdagar 13—14, t. 45 20 65.

Skolvaktmästare (9).

Reutliert, E. A. Q., *tjl.*, *tf. Olsson*, B. G. (Blommensbergs skola); **Nilsson**, N. G. (Gröndals skola).

En *skolvaktmästare*, ett *kanslibiträde*.

Bromma södra rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 51 avdelningar med tillsammans 1,405 skolbarn, fördelade på Ålstens skola, Nyängsvägen 72—80, Smedslättens skola, Drömstigen 32, Olovslunds skola, Olovslundsvägen och Nockebyhovs skola, Tyska Bottens Väg 42.

Rektor.

Ilis, E. M.; träffas å exp. i skolan Nyängsvägen 72—80, Bromma, i regel måndagar, tisdagar och lördagar 9—9,30; torsdagar 8—8,30 och 12—12,30, t. 25 42 50 (personl.), 25 41 29 (exp.), i skolan Olovslundsvägen, Bromma, i regel onsdagar och fredagar 8—8,30, t. 25 37 80 (exp. och vaktm.).

Skolvaktmästare (9).

Adolfson, J. O. (Ålstens skola); **Lejon**, S. A. (Olovslunds skola).

Ett *kanslibiträde*, tre *skolvaktmästarbiträden*.

Engelbrekts rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 49 avdelningar med 1,320 skolbarn, fördelade på Engelbrekts skola, Valhallavägen 76, Ekhaagens skola, Ekhagsvägen 2 och 4 samt Hjortagens skola, Jägmästargatan 25 och 2 B. Dessutom finnas i förstnämnda skola en läsklinik samt en förskolavdelning.

Rektor.

Gunnerbeck, A. G.; träffas å exp. i skolan Valhallavägen 76, Sth *O*, i regel varje läsdag utom torsdagar 7,45—8,30, måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 21 10 29 och 21 78 47; å exp. i skolan Jägmästargatan 25, Sth *NO*, torsdagar 7,45—8,30, t. 61 22 25.

Skolvaktmästare (9).

Björk, S. L. (Valhallavägen 76); **Karlsson**, F. J. (Jägmästargatan 2 B).

Tre *skolvaktmästare*, ett *kanslibiträde*.

Enskede rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 70 avdelningar med tillsammans 1,778 skolbarn, fördelade på Enskede skola, Stockholmsvägen 30 och Enskedefältets skola, Sockenvägen 370.

Rektor.

Bodestam, G. S. V.; träffas å exp. i skolan Stockholmsvägen 30, Enskede, i regel varje läsdag 7,45—8, t. 49 10 62; å exp. i skolan Sockenvägen 370, Enskede, onsdagar 7,45—9 och lördagar 10,55—11,30, t. 49 20 72.

Skolvaktmästare (9).

Hedman, O. G. E. (Enskede skola); **Strand**, B. L. (Enskedefältets skola).

Två *skolvaktmästare* (därav en läsårsanställd), ett *kanslibiträde*.

Eriksdals rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 49 avdelningar med 1,391 skolbarn. Skolan är belägen Ringvägen 58.

Rektor.

Ajne, f. Svensson, S. Julia I.; träffas å exp. i skolan Ringvägen 58, Sth *SÖ*, i regel alla läsdagar 8—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 40 23 17.

Skolvaktmästare (9).

Smedberg, G. O. E.

Tre *skolvaktmästare* (därav en halvtid), ett *kanslibiträde*.

Essingens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 41 avdelningar med tillsammans 1,062 skolbarn, fördelade på skolan Essingestråket 24, Stora Essingen och skolan Luxgatan 23, Lilla Essingen samt Fredhålls skola, Viktor Rydbergs Gata 1.

Rektor.

Stigmar, O. G.; träffas å exp. i skolan Essingestråket 24, Sth *K*, i regel varje läsdag utom onsdagar 7,45—8,30 samt desutom tisdagar och torsdagar 13—13,30, t. 53 97 39 och i skolan Luxgatan 23, Sth *K*, lördagar 9—9,30, t. 52 57 88 samt i skolan Viktor Rydbergs Gata 1, Sth *K*, måndagar 13,40—14 och lördagar 10—10,30, t. 53 21 26.

Skolvaktmästare (9).

Larsson, S. G. (Stora Essingen); **Björkman, S. T.** (Lilla Essingen).

En *skolvaktmästare* (läsårsanställd), ett *kanslibiträde*, två *skolvaktmästarbiträden*.

Fruängens rektorsområde.

Området räknade höstterminen 1958 inalles 25 avdelningar med tillsammans 683 skolbarn. Skolan är belägen Fruängsgatan 57—61.

Rektor.

Vakant, *tf.* **Lidén, f.** **Lindberg, Karin E.;** träffas å exp. i skolan Fruängsgatan 57—61, Hägersten, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt måndagar 12,30—13 och torsdagar 10—10,30, t. 88 22 32.

Skolvaktmästare (9).

Nilsson, J. I.

Ett *kanslibiträde*.

Grimsta rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 51 avdelningar med tillsammans 1,389 skolbarn. Skolan är belägen Kanngjutargränd 12—22.

Rektor.

Thorén, Å. A.; träffas å exp. i skolan Kanngjutargränd 12—22, Vällingby, i regel måndagar, onsdagar, torsdagar och lördagar 8—8,30 samt tisdagar och torsdagar 13—13,30, t. 87 32 60.

Skolvaktmästare (9).

Stjernström, G. R.

En *skolvaktmästare*, ett *kanslibiträde*.

Gubbängens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 58 avdelningar med tillsammans 1,489 skolbarn. Skolan är belägen Gubbängsvägen 61. I skolan finns dessutom en läsklinik samt en förskolavdelning.

Rektor.

Forsberg, S. G.; träffas å exp. Gubbängsvägen 61, Enskede, i regel varje läsdag 8—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 94 71 00.

Skolvaktmästare (9).

Johansson, K. R.; **Sohlman, K. Å.**

En *skolvaktmästare* (läsårsanställd), ett *kanslibiträde*.

Gärdets rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 53 avdelningar med tillsammans 1,506 skolbarn. Skolan är belägen Banérgatan 56.

Rektor.

Kaleen, G. E.; träffas å exp. i skolan Banérgatan 56, Sth *NO*, i regel varje läsdag 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 60 13 10.

Skolvaktmästare (9).

Hellström, E. T. E.

Två *skolvaktmästare*, ett *kanslibiträde*.

Hammarby rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 47 avdelningar med tillsammans 1,257 skolbarn. Skolan är belägen Finn Malmgrens Väg 11.

Rektor.

Åkesson, F. N. A.; träffas å exp. i skolan Finn Malmgrens Väg 11, Johanneshov, varje läsdag 8—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 49 94 80.

Skolvaktmästare (9).

Wiklund, W.; **Johansson, P. T. E.**

Ett *kanslibiträde*.

Hedvig Eleonora rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 46 avdelningar med tillsammans 1,225 skolbarn fördelade på skolorna Linnégatan 37 och 54 samt Nybrogatan 19, småskoleseminariets övningskola Riddargatan 5 och skolan å Djurgården.

Rektor.

Berglind, J. H.; träffas å exp. i skolan Linnégatan 54, Sth *Ö*, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt därjämte måndagar och torsdagar 11,45—12,30, t. 61 42 98; i Djurgårdens skola onsdagar 11—11,30, t. 61 33 02.

Skolvaktmästare (9).

Svensson, T. L. (Linnégatan 54).

En *skolvaktmästare*, ett *kanslibiträde*, ett *skolvaktmästarbiträde*.

Hägerstensåsens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 49 avdelningar med tillsammans 1,319 skolbarn. Skolan är belägen vid Sedelvägen.

Rektor.

Frankman, L., tjl.; träffas å exp. i skolan vid Sedelvägen, Hägersten, i regel alla läsdagar 7,45—8 dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 45 47 40.

Skolvaktmästare (9).

Andersson, Å. A. O.; Notteberg, H. O. A.
Ett kanslibitråde.

Hässelby Gårds rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 50 avdelningar med tillsammans 1,478 barn, fördelade på Loviselundsskolan, Beata Sparres Gränd, och Hässelby Villastads skola, Riddersviksvägen 116.

Rektor.

Teng, K. O. A.; träffas å exp. i Loviselundsskolan, Vällingby, i regel varje läsdag 8—8,30, t. 38 02 71, samt å exp. Hässelby Villastads skola, Riddersviksvägen 116, Hässelby Villastad, måndagar och torsdagar 12,30—13, t. 38 12 62.

Skolvaktmästare (9).

Franzén, N. A.; Ohlson, A. V. F.; Westin, K. G.
Ett kanslibitråde.

Hässelby Strands rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 50 avdelningar med tillsammans 1,421 skolbarn. Skolan är belägen Loviselundsvägen 10—16.

Rektor.

Lindelöw, A.; träffas å exp. i Centralskolan, Loviselundsvägen 10—16, Vällingby, i regel varje läsdag 8—8,30 samt måndagar 13,30—14 och torsdagar 13—13,30, t. 38 46 59.

Skolvaktmästare (9).

Dahlqvist, B. R.
Ett kanslibitråde, två skolvaktmästarbiträden.

Hästhagens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 46 avdelningar med tillsammans 1,136 skolbarn, fördelade å Hästhagens skola, Cigarrvägen 9, och olika provisoriska lokaler.

Rektor.

Nordström, K. O.; träffas å exp. Kontoristvägen 9, Farsta, i regel varje läsdag utom onsdagar 8—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 94 50 10.

Skolvaktmästare (9).

Eriksson, K. Y. V.; Jansson, B. Å. G.
Ett kanslibitråde, ett skolvaktmästarbiträde.

Högalids rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 46 avdelningar med tillsammans 1,273 skolbarn. Skolan är belägen Folkskolegatan 11—13.

Rektor.

Henström, U. K. A.; träffas å exp. i skolan Folkskolegatan 11—13, Sth SV, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 68 85 50.

Skolvaktmästare (9).

Bergström, K. G.; Lindberg, L. H.
En skolvaktmästare, ett kanslibitråde.

Högdalens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 55 avdelningar med tillsammans 1,656 skolbarn. Skolan är belägen Skebokvarnsvägen 55.

Rektor.

Fernholm, F. L. E.; träffas å exp. Skebokvarnsvägen 55, Bandhagen, onsdagar, torsdagar och lördagar 8—9 samt måndagar och tisdagar 13—13,30, t. 47 02 49.

Skolvaktmästare (9).

Brolin, Å. L. E. O.
Två skolvaktmästare, ett kanslibitråde, ett skolvaktmästarbiträde.

Hökarängens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 55 avdelningar med tillsammans 1,497 skolbarn. Skolan är belägen vid Fagersjövägen.

Rektor.

Boberg, A. G.; träffas å exp. Fagersjövägen, Farsta, alla läsdagar 7,45—8 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 94 29 06.

Skolvaktmästare (9).

Dahlqvist, G. R.; Lundman, K. E. L.
En skolvaktmästare (läsårsanställd, halvtid), ett kanslibitråde.

Johannes rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 49 avdelningar med tillsammans 1,129 skolbarn, fördelade på skolan Svartmangatan 20—22, skolan Klara Västra Kyrkogata 14—16, skolan Brunnsgatan 11 och skolan Roslagsgatan 61.

Rektor.

Wallquist, A. P. V.; träffas å exp. i skolan Roslagsgatan 61, n. b., Sth *VA*, måndagar och torsdagar 13—13,30 samt enligt överenskomelse per telefon, t. 32 53 06; å exp. i skolan Brunnsgatan 11, Sth *C*, tisdagar 7,45—8,30, t. 11 69 15; å exp. i skolan Klara Västra Kyrkogata 14—16, Sth *C*, tisdagar 9—9,30, t. 10 65 18; å exp. i skolan Svartmagatan 20—22, Sth *C*, tisdagar 10—11, t. 21 42 70.

Skolvaktmästare (9).

Ohlsson, B. O. (Svartmangatan 20—22); **Wistrand, T. H.**, tjl. (Klara Västra Kyrkogata 14—16); **Nilsson, C. H.** (Brunnsgatan 11); **Larsson, G. W.**, **Karlsson, B.** (Roslagsgatan 61).

Trå skolvaktmästare, ett kanslibitråde.

Katarina rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 57 avdelningar med 1,585 skolbarn, fördelade på Katarina norra skola, Tjärhovsgatan 15—17 och Katarina södra skola, Sofigatan 2. I sistnämnda skola finnes dessutom en förskolavdelning.

Rektor.

Hedman, O. B.; träffas å exp. i skolan Tjärhovsgatan 15—17, Sth *SÖ*, i regel tisdagar och torsdagar 11,50—12,35, t. 41 35 05; å exp. i skolan Sofigatan 2, Sth *SÖ*, i regel varje läsdag 7,45—8 samt dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 43 02 09.

Skolvaktmästare (9).

Hagelberg, H. (Tjärhovsgatan 15—17); **Franzén, B.** (Sofigatan 2).

Tre skolvaktmästare, ett kanslibitråde.

Kristinebergs rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 39 avdelningar med tillsammans 1,090 skolbarn, fördelade å skolorna vid Kristinebergsparken och Garvargatan 4.

Rektor.

Bjurulf, K. R. V.; träffas å exp. i skolan Kristinebergsparken, Sth *K*, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 50 02 59; å exp. Garvargatan 4, Sth *K*, onsdagar 13,40—13,50, t. 50 37 06.

Skolvaktmästare (9).

Parwe, N. G., tjl. (se sid. 384); **Elfström, F. W. L.;** **Wirfeldt, S. K. Å.;** **Åkerlund, G. A.**

Ett kanslibitråde.

Kungsholms rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 59 avdelningar med 1,619 skolbarn. Skolan är belägen Mariebergsgatan 34.

Rektor.

Elmqvist, B. K. E.; träffas å exp. i skolan Mariebergsgatan 34, n. b., Sth *K*, i regel alla läsdagar 7,45—8,30, måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 50 53 18.

Skolvaktmästare (9).

Karlsson, J. M.

Trå skolvaktmästare, ett kanslibitråde.

Kämpetorps rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 57 avdelningar med tillsammans 1,501 barn, fördelade på Kämpetorps skola, Kedjevågen 57 och Hökmossens skola, Dymlingsgränd.

Rektor.

Roos, G. E.; träffas å exp. i skolan Kedjevågen 57, Hågersten, i regel varje läsdag 7,45—8 samt 9—10, dessutom tisdagar och onsdagar 13—13,30, t. 47 59 11; å exp. i skolan Dymlingsgränd, Hågersten, måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 19 54 20.

Skolvaktmästare (9).

Gustafsson, S. S. (Kämpetorps skola); **Karlsson, R. L.** (Hökmossens skola).

Ett kanslibitråde, två skolvaktmästarbiträden.

Långbrodals rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 65 avdelningar med tillsammans 1,827 skolbarn, fördelade på Långbrodals skola, Västerångsvägen 19 och Herrängens skola, Konvaljestigen 15.

Rektor.

Rynnel, H. E.; träffas å exp. i skolan Västerångsvägen 19, Älvsjö, måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 47 39 01; å exp. skolan Sländvägen 1, Älvsjö, torsdagar 8—9, t. 47 15 56, samt å exp. i skolan Konvaljestigen 15, Älvsjö, lördagar 8—9, t. 46 18 18.

Skolvaktmästare (9).

Björkman, C. O., Lennvall, Å. (skolan, Västerångsvägen 19); **Nilsson, L.-E.** (skolan, Sländvägen 1); **Bergström, H. S.** (skolan, Konvaljestigen 15).

Ett kanslibitråde, tre skolvaktmästarbiträden.

SD

Maria rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 47 avdelningar med tillsammans 1,226 skolbarn, fördelade på skolan Ringvägen 23¹⁾ och de båda skolorna Timmermansgatan 28. Dessutom finnes en läsklinik.

Rektor.

Nord, K. S.; träffas å exp. i skolan Ringvägen 23, Sth *SÖ*, i regel alla läsdagar utom onsdagar 8,15—8,45 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 43 02 10; å exp. i skolan Timmermansgatan 28, Sth *SÖ*, onsdagar 8,15—8,45, t. 41 85 06.

Skolvaktmästare (9).

Laworsky, R. (Ringvägen 23); **Westin, C. G.** (Timmermansgatan 28).

Tre skolvaktmästare, ett kanslibiträde.

Matteus rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 61 avdelningar med tillsammans 1,731 skolbarn, fördelade på skolan Karlbergsvägen 34 och skolan Vanadisvägen 16. Dessutom finnes i skolan Karlbergsvägen 34 en särskild läsklinik samt i skolan Vanadisvägen 16 en förskolavdelning.

Rektor.

Rehn, A. V.; träffas å exp. i skolan Vanadisvägen 16, Sth *VÄ*, i regel varje läsdag utom lördagar 7,45—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 33 92 51; å exp. i skolan Karlbergsvägen 34, Sth *VÄ*, onsdagar 12,30—13 och och lördagar 7,45—8,30, t. 32 53 03.

Skolvaktmästare (9).

Bennö, S. A. R. (Karlbergsvägen 34); **Carlsson, H. Hj.** (Vanadisvägen 16).

Tre skolvaktmästare (därav en läsarsanställd, halvtid), ett kanslibiträde.

Midsommarkransens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 44 avdelningar med tillsammans 1,147 skolbarn, fördelade på Midsommarkransens skola, Södertäljevägen, och Fruängens skola, Fruängsgatan 57—61. I förstnämnda skola finnes dessutom en förskolavdelning.

¹⁾ Enligt k. m:ts resolution den 20 juni 1924 ang. delning av Maria Magdalena församling skall skolan vid Ringvägen, ehuru belägen inom Högalids församlings område, anses tillhöra Maria Magdalena församling.

Rektor.

Lindholm, L. F.; träffas å exp. i Midsommarkransens skola vid Södertäljevägen, Hägersten, i regel varje läsdag utom onsdagar och fredagar 8—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 45 14 01; å exp. i Fruängens skola, Fruängsgatan 57—61, Hägersten, fredagar 10—10,45, t. 88 22 32.

Skolvaktmästare (9).

Öberg, E. E.; **Levin, W. B. E.**

Ett kanslibiträde.

Mälarhöjdens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 46 avdelningar med tillsammans 1,322 skolbarn. Skolan är belägen Lugnatorpsvägen 2.

Rektor.

Garpe, H. O. S.; träffas å exp. i skolan Lugnatorpsvägen 2, Hägersten, i regel varje läsdag utom fredagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 46 00 29.

Skolvaktmästare (9).

Persson, K. E.; **Mannerholm, K. S.**

En skolvaktmästare (läsarsanställd, halvtid), ett kanslibiträde.

Norra Ängby rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 39 avdelningar med tillsammans 1,158 skolbarn, fördelade på skolan Vultejusvägen 20, Bromma kyrkskola, Doktor Abrahams Väg 29, och Bällstalunds skola, Bällstavägen. Till överlärardistriktet hör dessutom skolorna vid barnhemmen Eolshäll, Barnbyn Skå, Johannelund, Marieborg och Buxtorp samt Alvestorps koloniskola, inalles 14 undervisningsavdelningar och 103 barn.

Rektor.

Sternbeck, B. A. K.; träffas å exp. i skolan Vultejusvägen 20, Bromma, i regel fredagar och lördagar 8—8,30 samt måndagar, tisdagar och torsdagar 13—13,30, t. 37 00 51; å exp. i Bällstalunds skola, Bällstavägen, Mariehäll, måndagar 8—8,30, t. 28 30 22.

Skolvaktmästare (9).

Åström, P. T.

Tre skolvaktmästare (därav en läsarsanställd), ett kanslibiträde.

Nytorps rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 66 avdelningar med tillsammans 1,765 skolbarn, fördelade på Nytorps skola, Paternostervägen 18—22, och Enskede gamla skola, Skolvägen. I förstnämnda skola finnes dessutom en läsklinik.

Rektor.

Bengtsson, Signe V.; träffas å exp. i skolan Paternostervägen 18—22, Johanneshov, i regel alla läsdagar 7,45—8, tisdagar, torsdagar och fredagar 8—9, måndagar 13—14 och torsdagar 19—20, t. 48 50 07.

Skolvaktmästare (9).

Larsson, C.-G.

Två skolvaktmästare (därav en läsårsanställd), ett kanslibiträde.

Riksby rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 54 avdelningar med tillsammans 1,562 skolbarn, fördelade på Riksby skola, Riksbyvägen 40—48 och Ulvsunda skola, Johannesfredsvägen.

Rektor.

Björvall, E. T.; träffas å exp. i skolan Riksbyvägen 40—48, Bromma, i regel varje läsdag utom tisdagar och onsdagar 8—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 25 38 82; å exp. i skolan Johannesfredsvägen, Bromma, onsdagar 10—11, t. 26 13 45.

Skolvaktmästare (9).

Ericsson, S. R., Ericsson, A. E. A. (Riksby skola); **Fridlund, C. U.** (Ulvsunda skola).

Ett kanslibiträde, ett skolvaktmästarbiträde.

Skanskvarns rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 50 avdelningar med tillsammans 1,368 skolbarn, fördelade på Skanskvarns skola, Gullmarsvägen 60 och provisoriska lokaler, Götgatan 106 samt Årsta Torg 5.

Rektor.

Rydell, f. Nyberg, R. Viola; träffas å exp. i skolan Gullmarsvägen 60, Johanneshov, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 48 31 10.

Skolvaktmästare (9).

Röjmar, K.-E.

Två skolvaktmästare (därav en halvtid), ett kanslibiträde.

Skarpnäcks rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 67 avdelningar med tillsammans 1,834 skolbarn, fördelade på Skarpnäcks skola, Kärrtorpsvägen 95 och 64, provisoriska lokaler, Kärrtorpsvägen 55 och 93 samt Kyrkogårdsvägen 43.

Rektor.

Hultsjö, E. H.; träffas å exp. i skolan, Kärrtorpsvägen 95, Johanneshov, i regel varje läsdag 8—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 49 20 45.

Skolvaktmästare (9).

Gustafsson, K. L.

Två skolvaktmästare (därav en halvtid), ett kanslibiträde, ett skolvaktmästarbiträde.

Sköndals rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 52 avdelningar med tillsammans 1,430 skolbarn fördelade på Sköndals skola, Perstorpsvägen 75—77, Gubbängens gamla skola, Bogårdsvägen 45, och Skönstaholms skola, Lördagsvägen.

Rektor.

Nilsson, S. J.; träffas å exp. Perstorpsvägen 75—77, Farsta, i regel varje läsdag utom tisdagar och fredagar 7,45—8,30, tisdagar och torsdagar 12,45—13,30, t. 94 46 25, å exp. i skolan Lördagsvägen, Farsta, fredagar 7,45—8,30 samt onsdagar 12,45—13,30, t. 94 45 76.

Skolvaktmästare (9).

Forslin, E. V. (Sköndals skola); **Lindell, B. W.** (Skönstaholms skola).

Ett kanslibiträde, två skolvaktmästarbiträden.

Sofia rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 40 avdelningar med tillsammans 1,067 skolbarn. Skolan är belägen Skånegatan 117.

Rektor.

Styrenius, E. O.; träffas å exp. i skolan Skånegatan 117, Sth SÖ, i regel alla läsdagar utom torsdagar 8—8,30 samt annan tid efter överenskommelse, t. 43 13 38.

Skolvaktmästare (9).

Svensson, H.

Två skolvaktmästare, ett kanslibiträde.

Solberga rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 53 avdelningar med tillsammans 1,507 skolbarn, fördelade på skolan vid Folkparksvägen 83—91 och Dalskolan.

Rektor.

Aldener, K. G. H.; träffas å exp. Folkparksvägen 83—91, Hägersten, i regel varje läsdag 7,45—8 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 45 13 84.

Skolvaktmästare (9).

Krus, G. Y. (Solberga skola); Kimsjö, S. G. (Dalskolan).

Ett *kanslibitråde*, ett *skolvaktmästarbitråde*.

Spånga rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 51 avdelningar med tillsammans 1,389 skolbarn, fördelade på Bromstens skola, Carl Barks Väg 10, Solhems skola, Hässelbyvägen 40 och Sundbyskolan, Sundbyvägen 88—98.

Rektor.

Hyltefors, K. E. J.; träffas å exp. i Sundby skola, Sundbyvägen 88—98, Spånga, i regel tisdagar, fredagar och lördagar 7,45—8, måndagar och torsdagar 13—13,30 samt annan tid efter överenskommelse, t. 36 45 50; å exp. i Solhems skola, Hässelbyvägen 40, Spånga, måndagar och onsdagar 7,45—8, t. 36 02 18; å exp. i Bromstens skola, Carl Barks Väg 10, Spånga, torsdagar 7,45—8, t. 36 26 98.

Skolvaktmästare (9).

Lindqvist, I. B. (Solhems skola); Håkansson, H. E. (Sundby skola).

En *skolvaktmästare*, ett *kanslibitråde*, två *skolvaktmästarbiträden*.

Stureby rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 46 avdelningar med tillsammans 1,321 skolbarn. Skolan är belägen Bastuhagsvägen 20.

Rektor.

Lundgren, D. E. V.; träffas å exp. i skolan Bastuhagsvägen 20, Enskede, måndagar 13,30—14, torsdagar 13—13,30, t. 47 55 26, samt å exp. Huddingevägen 425, Älvsjö, tisdagar 8,30—9,30, t. 47 00 25.

Skolvaktmästare (9).

Boberg, A. G.; Westerdahl, H. L. (Stureby skola).
Ett *kanslibitråde*.

Södra Ängby rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 65 avdelningar med tillsammans 1,942 skolbarn fördelade på Södra Ängby skola, Blackebergsvägen 331 och Blackebergs skola, Björnsonsgatan 132.

Rektor.

Olsén, C. I. T.; träffas å exp. i skolan Blackebergsvägen 331, Bromma, måndagar, tisdagar, torsdagar, fredagar och lördagar 8—8,30, måndagar 13—13,30 samt annan tid efter överenskommelse, t. 37 36 89, å exp. i skolan Björnsonsgatan 132, Bromma, onsdagar 8—9, t. 37 44 43.

Skolvaktmästare (9).

Hedberg, S. A. F. (Blackebergs skola); Karlsson, P. K.-O. (Södra Ängby skola).

Två *skolvaktmästare*, ett *kanslibitråde*.

Tallkrogens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 61 avdelningar med tillsammans 1,741 skolbarn, fördelade på Tallkrogens skola, Torögatan 59—65 och Lövlunds skola, Getfotsvägen 52, jämte olika provisorier.

Rektor.

Ekman, H. A.; träffas å exp. i skolan Torögatan 59—65, Enskede, onsdagar 7,45—8,30, dessutom tisdagar och torsdagar 13—13,30, t. 49 69 86; å exp. Getfotsvägen 52, Enskede, onsdagar 8—8,30, t. 39 05 71.

Skolvaktmästare (9).

Franzén, N. E.

En *skolvaktmästare*, ett *kanslibitråde*, ett *skolvaktmästarbitråde*.

Vällingby rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 51 avdelningar med tillsammans 1,522 skolbarn. Skolan är belägen vid Ångermannagatan.

Rektor.

Söderholm, J. H. E.; träffas å exp. i skolan Ångermannagatan, Vällingby, varje läsdag 8—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 12—12,30, t. 37 09 70.

Skolvaktmästare (9).

Hellström, H. E. V.; Dahlqvist, K. G.

Ett *kanslibitråde*.

Västberga rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 47 avdelningar med tillsammans 1,254 skolbarn. I skolan finns dessutom en förskolavdelning samt en läsklinik. Skolan är belägen Klensmedsvägen 2.

Rektor.

Cederstrand, Greta M. J.; träffas å exp. i Västberga skola vid Klensmedsvägen 2, Hägersten, i regel måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 8—8,30, dessutom tisdagar och torsdagar 12—12,30, t. 45 85 35.

Skolvaktmästare (9).

Johansson, S. Hj.

Två *skolvaktmästare* (därav en halvtid), ett *kanslibitråde*.

Västertorps rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 79 avdelningar med tillsammans 2,094 skolbarn, fördelade på skolan Störtloppsvägen 2 och skollokaler Stöttingsgränd 41 och Vasaloppsvägen 36. I skolan finnes dessutom en förskolavdelning.

Rektor.

Larsén, A.; träffas å exp. i skolan Störtloppsvägen 2, Hägersten, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt därjämte måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 46 47 03.

Skolvaktmästare (9).

Andersson, B. K. O.; Nilsson, C. E.

En **skolvaktmästare** (lärarsanställd), ett **kanslibiträde**.

Årsta rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 52 avdelningar med tillsammans 1,474 skolbarn. Skolan är belägen Hjälmarsvägen 16.

Rektor.

Wedlund, K. E.; träffas å exp. i skolan Hjälmarsvägen 16, Johanneshov, måndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 7,45—8,15, onsdagar och fredagar 7,45—8 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 45 85 32.

Skolvaktmästare (9).

Andersson, Å.

Två **skolvaktmästare** (därav en halvtid), ett **kanslibiträde**.

Årstagårdens rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 42 avdelningar med tillsammans 1,178 skolbarn, fördelade på skolan Svärdlångsvägen 15 samt Årsta gamla skola.

Rektor.

Heikensten, B. G. E.; träffas å exp. i skolan Svärdlångsvägen 15, Johanneshov, måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 18 15 30; å exp. i Årsta gamla skola, måndagar 8—8,30, t. 45 01 51.

Skolvaktmästare (9).

Sundquist, S. G. W.

En **skolvaktmästare**, ett **kanslibiträde**.

Örby rektorsområde.

Distriktet räknade höstterminen 1958 inalles 38 avdelningar med sammanlagt 996 skolbarn, fördelade å lokaler vid Huddingevägen 425, Gimmerstadvägen 6—8, Götalandsvägen 193 och 199.

Rektor.

Vakant, *tf.* **Palmén, K. E.;** exp. i Örby skola, Huddingevägen 425, Älvsjö, t. 47 00 25.

Skolvaktmästare (9).

Gustavsson, S. I.; Lindqvist, S. O.

Ett **kanslibiträde**.

Försättnings- och ersättningskolorna.

Obligatorisk tvåårig försättningskola är jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 1 mars 1920 inrättad från och med höstterminen 1920. Sedan folkskolan i Stockholm år 1944 gjordes obligatorisk 8-årig, gäller den bestämmelsen att lärjungar, som med fullständigt avgångsbetyg genomgått folkskolans åttonde klass eller i annan skola förvärvat motsvarande kunskaper, därmed också ha fullgjort sin försättningskolplikt.

Enligt medgivande av k. m:t den 1 juni 1945 äger Stockholms skoldistrikt anordna försättningskola för lärjungar, som på grund av ålder avgå redan från klass 7. Eleverna i försättningskolan utgöras emellertid huvudsakligen av elever, som inflyttat till Stockholm från skoldistrikt med 7-årig skolplikt utan att i hemskolan ha fullgjort föreskriven försättningskolplikt. Huruvida undervisning i annan läroanstalt skall medföra fullständig eller partiell befrielse från försättningskolan, avgöres av skoldirektionen i dess egenskap av försättningskolstyrelse i Stockholm. Försättningskolplikten upphör i varje fall, då den skolpliktige fyller 18 år.

Skolöverstyrelsen fastställde den 29 mars 1954 tim- och kursplaner för Stockholms försättningskola. Enligt dessa skall försättningskolan i Stockholm fr. o. m. läsåret 1956/57 vara ettårig och omfatta 180 undervisningstimmar, fördelade antingen på en koncentrerad sommarkurs eller utspridda under läsåret under 32 veckor med undervisning en dag i veckan. Sommarkurserna kunna anordnas antingen som kurser vid skolor i staden eller som s. k. lägerskolor.

Försättningskolan är för närvarande uppdelad på följande linjer för gossar: försättningskola för metallarbete och handel; för flickor: försättningskola för husligt arbete, sömnadsarbete samt handel.

Obligatoriska ersättningskolor hava upprättats enligt i försättningskolestadgan givna föreskrifter för de lärjungar, som vid skolålderns slut erhållit tillstånd att avgå från folkskolan, men som på grund av bristande fattningsgåva eller av annan orsak ej kunnat förvärva det kunskapsmått, som enligt gällande kursplan bör inhämtas. För ersättningskolorna gälla i till-

SD

lämpliga delar samma bestämmelser i fråga om skolplikt som för fortsättningsskolorna (sesid. 399).

Ledning och tillsyn över fortsättnings- och ersättningsskolorna, som äro förlagda till skolan vid Klara Västra Kyrkogata 14—16, handhaves av en av folkskolinspektörerna.

Antalet elever i fortsättnings- och ersättningsskolorna var höstterminen 1958 sammanlagt 101, varav 55 gossar, fördelade på 3 avdelningar och 46 flickor, fördelade på 3 avdelningar.

Två kuratorer, en manlig och en kvinnlig, äro tillsatta för att i den mån så påkallas stå till folkskolledirektionens förfogande vid åtgärder, som avse stöd åt nuvarande och förutvarande elever vid fortsättnings- och ersättningsskolorna.

Katarina västra skola.

Externatskola för psykiskt efterblivna barn.

Katarina Västra Kyrkogata 10, Sth SÖ; t. 41 92 33 (expeditionen); t. 42 42 05 (snickeri- och vävavd.); t. 40 90 75 (sömnads-, sko- och läderavd.).

I enlighet med av folkskolledirektionen framlagt förslag beslöto stadsfullmäktige den 19 december 1923 att i Stockholm skulle upprättas en skola för bildbara sinnesslöa barn. Skolan, som trädde i verksamhet den 1 januari 1925, är anordnad som externat, d. v. s. eleverna bo i sina hem.

Under åren 1925—1938 var skolan inrymd i fastigheten Götgatan 48 samt tidvis i ett annex på Kungsholmen och ett annex på Södermalm. År 1938 flyttade skolans samtliga avdelningar till fastigheten Sturen större 1 vid Katarina Västra Kyrkogata 10. Fr. o. m. höstterminen 1948 finnes vid skolan en fortsättningsbetonad yrkesskola för barn, som avslutat egentliga skolundervisningen. Den har fyra avdelningar, nämligen en avdelning för gossar med utbildning i maskinsnickeri (tempoarbeten), en avdelning för gossar med utbildning i skomakeri och läderarbeten, en avdelning för flickor med utbildning i konfektionssömnad samt en avdelning för gossar och flickor med undervisning i vävning, maskinstickning, borstbinderi och diverse småslöjd. Sammanlagt undervisas för närvarande 38 elever i dessa yrkesskolavdelningar.

Skolan i sin helhet har för närvarande 23 skolavdelningar, inberäknat tre försöksklasser, en spastikerklass, en arbetsklass (manuella linjen) samt 4 yrkesskolavdelningar. Barnantalet är 220. Förutom i läsåmen meddelas undervisning i trä- och metallslöjd samt i kvinnlig slöjd och husligt arbete för flickorna. Fr. o. m. år 1948 äro facklärare anställda i gymnastik, rytmik, manlig och kvinnlig slöjd samt hushållsgöromål. Kurator med deltidstjänst

finnes anställd sedan 1948. I samband med skolan är anordnat ett eftermiddagshem för barn, som äro i behov av omhändertagande efter skoldagens slut på grund av mödrarnas förvärvsarbete o. dyl.

Sedan höstterminen 1953 resp. 1955 har skolan försöksklassavdelningar vid Hökmossens resp. Fredhalls folkskola. Dessutom finnes i Fredhalls folkskola en spastikerklass.

K. m:t fastställde den 20 januari 1956 plan för undervisningen och vården av psykiskt efterblivna i Stockholms stad, innebärande bl. a. att antalet platser efter avslutad utbyggnad vid Katarina västra skola skall uppgå till omkring 300 (Kf 1956: nr 20).

Jfr Centralstyrelsen för undervisning och vård av psykiskt efterblivna, sid. 370.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga och kommunala författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1958: nr 1 A).

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 670 900 kr. (därav engångs 26 000 kr.); inkomster: driftbudgeten 424 200 kr.

Styrelse.

Skoldirektionen.

Rector (Ao 19).

Sehlin, Signe L.; träffas å skolans exp. Katarina Västra Kyrkogata 10, Sth SÖ; t. 41 92 33, i regel alla lördagar 9—9,45 samt dessutom måndagar och torsdagar 12—12,45.

Läkare.

Ramer, K. T. (se sid. 386).

Kurator

(1,000 kr. utan rörligt tillägg).

Söderberg, N. E., folkskollärare; träffas å skolans exp. tisdagar 18—19 samt i regel i bostaden per tel. 46 34 82 (Snöbollsgränd 4, Hägersten) onsdagar 17—18.

Skolvaktmästare (9).

Malmberg, F. B.

Ett kanslibiträde, ett skolvaktmästarbiträde.

Kommunala flickskolorna.

Kommunerna bemyndigades enligt stadgan den 24 september 1928 för kommunala flickskolor att upprätta kommunala flickskolor. Fr. o. m. den 1 juli 1958 gäller i stället stadgan av den 23 maj 1958 för högre kommunala skolor. Enligt denna är kommunal flickskola avsedd endast för kvinnliga elever. Sådan skola har till ändamål att meddela allmän medbor-

gerlig bildning utöver omfånget för folkskolans verksamhet samt, vad angår praktisk linje, därjämte på visst yrke eller viss yrkesgrupp inriktad praktisk och teoretisk utbildning. Kommunala flickskola skall vara anordnad med fem-årig lärokurs, anknuten till folkskolans sjätte klass, eller med såväl sjuårig lärokurs, anknuten till folkskolans fjärde klass, som sexårig lärokurs, anknuten till folkskolans sjätte klass. Fr. o. m. höstterminen 1958 upprättas vid de kommunala flickskolorna i Stockholm endast 5-årig lärokurs. Övergångsvis kvarstår dock, med successiv avveckling, klasser av de tidigare anordnade 7- och 6-åriga lärokurserna. Sådana kunna vara upprättade antingen som var för sig fristående eller som med varandra förenade. De äro i de fem högsta klasserna identiskt lika. Sexåriga kursens första klass motsvarar sjuåriga kursens andra klass. Samläsning mellan de båda kurserna kan i viss utsträckning förekomma. Inom de två högsta klasserna förekommer linjedelning. Undervisningen är i Stockholm fr. o. m. höstterminen 1947 avgiftsfri.

Skolgången avslutas icke med någon examen, men godkänt avgångsbetyg från högsta klassen medför normalskolekompetens.

De kommunala flickskolorna i Stockholm upprättades den 1 juli 1939, enligt beslut av k. mt. den 9 juni samma år, genom att kommunen övertog flertalet enskilda högre flickskolor i Stockholm (se närmare härom Bih. 1937: nr 77, Utl. 1938: nr 118). Ursprungligen organiserades sex skolor, nämligen Södermalms, Bromma, Kungsholmens, Vasastadens, Norrmalms och Östermalms kommunala flickskolor. Genom delning av den förstnämnda tillkom den 1 juli 1953 Sofia kommunala flickskola.

Den tidigare särskilda styrelsen för de kommunala flickskolorna upphörde den 1 juli 1958, då dess funktioner övertogs av skoldirektionen (se sid. 380).

Rektorstjänst skall enligt en år 1951 genomförd författningsändring efter ledigkungörande samt efter förslag av skolstyrelsen tillsättas av skolöverstyrelsen och kan innehavas även av ordinarie lärare vid vissa andra läroanstalter. För lokalt skild skolavdelning kan styrelsen förordna en bland lärarna som ställföreträdande rektor, vilken åtnjuter kommunalt arvode. Stockholms skoldirektions överläkare har under skoldirektionen det närmaste överinseendet över och ledningen av skolhälsovården. Av direktionen utses sju skolläkare, en för varje skola, och fyra heltidsanställda skolsköterskor.

Skolornas område utgöres av Stockholms stad och är ej uppdelat i lärjungedistrikt för de särskilda skolorna.

De kommunala flickskolorna omfattade höstterminen 1958 inalles 132 avdelningar med 4,259 lärjungar. Övergången till 5-årig lärokurs inleddes enligt SF:s beslut den 19 juni 1956 höstterminen 1957 genom indragning av första klas-

sen av 7-årig lärokurs, följd av indragning höstterminen 1958 av första klassen av 6-årig lärokurs. Avvecklingen fortgår successivt genom indragning varje år av lägsta kvarstående årsklassen av 7- och 6-åriga linjer. Begynnelseklasser av 6-årig linje hade såsom fristående avdelningar funnits vid skolorna i Södermalm och Norrmalm fr. o. m. höstterminen 1941. Vid delningen av Södermalms flickskola flyttades dock den 6-åriga linjen därifrån till Sofia flickskola. Vid skolan i Vasastaden upprättades sådan klass höstterminen 1956. Beträffande de olika skolavdelningarnas lokala förläggningar, se nedan under de särskilda skolorna.¹⁾

Vid samtliga skolavdelningar finnas skolbibliotek.

År 1950 beslöt stadsfullmäktige som donation emottaga stiftelsen Västra Edsviks flickkoloni. Genom denna donation erhöi skoldirektionen möjlighet att bereda kostnadsfri sommarvistelse åt medellösa och klena kvinnliga elever, i första hand vid Stockholms flick- och samrealskolor.

Författningar. Allmänna skolstadgan 23 maj 1958 (SFS 1958: nr 387). K. stadga för högre kommunala skolor 23 maj 1958 (SFS 1958: nr 342). K. stadga 2 juni 1950 för övningslärare, med ändr. (SFS 1950: nr 736, 1951: nr 599, 836, 1952: nr 725, 1954: nr 567, 1955: nr 473, 1954: nr 567, 1955: nr 473, 1956: nr 312). Normalundervisningsplaner för kommunala flickskolor, fastställda av skolöverstyrelsen 18 juni 1957, med ändr. 23 januari 1958.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1959: nr 1 A).

De utgående arvoden till läkarna vid de kommunala flickskolorna äro beräknade efter 4,30 kr. per elev och år utan rörligt tillägg.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 8 893 400 kr. (därav engångs 26 300 kr.); inkomster: driftbudgeten 4 119 800 kr.

Södermalms kommunala flickskola.

Skolan, som motsvarar förutvarande Södermalms högre läroanstalt för flickor, är organiserad med 7-årig och 5-årig linje och omfattade höstterminen 1958 20 klassavdelningar, alla förlagda till skolfastigheten Timmermansgatan 21. Antalet lärjungar är 632.

Rektor (ABp 26).

Varenius, Otti G. E. U.; träffas å rektorsexpeditonen, Timmermansgatan 21, Sth SÖ; t. 40 65 29, under lästimererna måndagar—fredagar 12,30—13, lördagar 10,30—11.

Ett kanslibiträde.

¹⁾ Fullständiga uppgifter ang. lärarpersonalen m. m. återfinnas i en av skolorna årligen utgiven katalog.

Läkare.

Appelberg Ulfsparre, Elsa I.; t. 50 88 80.

En *skolsköterska*.

Skolvaktmästare (9).

Ericson, E. Å. L.; t. 42 06 63.

Ett *skolvaktmästarbiträde*.

Bromma kommunala flickskola.

Bromma kommunala flickskola, förutvarande Äppelvikens elementarskola, är organiserad med 7-årig och 5-årig linje och omfattade höstterminen 1958 18 avdelningar, förlagda till fastigheten Alviksvägen 97, Bromma. Antalet lärjungar är 622.

Rektor (ABp 25).

Wikström, f. Lundström, Birgit; träffas å rektorsexpeditionen, Alviksvägen 97, Bromma; t. 25 19 62, varje lördag 9,15—9,45.

Ett *kanslibiträde*.

Läkare.

Appelberg Ulfsparre, Elsa I.; t. 50 88 80.

En *skolsköterska*.

Skolvaktmästare (9).

Jacobsson, F. A. H.; t. 25 19 62 (ankn.).

Ett *skolvaktmästarbiträde*.

Kungsholmens kommunala flickskola.

Kungsholmens kommunala flickskola motsvarar förutvarande Stiftelsen Kungsholms elementarskola för flickor samt Kungsholms läroverk för flickor. Den är organiserad med 7-årig och 5-årig linje och hade höstterminen 1958 20 avdelningar, förlagda till skolfastigheten vid Västerbroplan vid Rålambshov. Antalet lärjungar är 659.

Rektor (ABp 26).

Malmberg, f. Andersson, Margareta S.; träffas å rektorsexpeditionen, Västerbroplan, Sth K; t. 50 09 52, alla lördagar 10,30—11.

Ett *kanslibiträde*.

Läkare.

Naglo, O. N. O.; t. 50 00 70.

En *skolsköterska*.

Skolvaktmästare (9).

Wistrand, S. G.; t. 50 09 52 (ankn.).

Ett *skolvaktmästarbiträde*.

Vasastadens kommunala flickskola.

Vasastadens kommunala flickskola motsvarar förutvarande Wallinska skolan, Ählinska skolan

samt Vasa högre flickskola. Flickskolan omfattade höstterminen 1958 18 avdelningar, vilka äro förlagda till skolfastigheten i S:t Eriksparken. Antalet lärjungar är 619.

Rektor (ABp 26).

Heimbürger, Karin; träffas å rektorsexpeditionen, S:t Eriksparken, Sth VA; t. 33 63 71, under lästerminerna måndagar—fredagar 10,15—11.

Ett *kanslibiträde*.

Läkare.

Dahlquist, Irma E. W.; t. 20 45 01.

En *skolsköterska*.

Skolvaktmästare (9).

Parwe, S. O.; t. 33 63 71 (ankn.).

Ett *skolvaktmästarbiträde*.

Norrmalms kommunala flickskola.

Norrmalms kommunala flickskola motsvarar förutvarande Ateneums för flickor elementarskoleavdelning, Brummerska skolan och Annaskolan-Detthowska skolan. Den är organiserad med fristående 7- och 6-årig linje som avvecklas samt 5-årig linje, som successivt upprättas. Skolan omfattade höstterminen 1958 16 avdelningar, vilka äro förlagda till fastigheterna Johannesgatan 18 och Eriksbergsgatan 10, med ett sammanlagt lärjungantal av 485.

Rektor (ABp 26).

Aurivillius, Monica L.; träffas å rektorsexpeditionen, Johannesgatan 18, Sth C; t. 10 36 90, under lästerminerna måndagar, tisdagar, onsdagar och fredagar 10,30—11; å exp. Eriksbergsgatan 10, Sth Ö; torsdagar 11,30—12, t. 11 55 35.

Ett *kanslibiträde*.

Ställföreträdande rektor

(Ao 21 jämte tilläggsarvode 504 kr.).

Avdelningen Eriksbergsgatan 10, Sth Ö.

Dandenell, Märta A. J.; t. 11 55 35.

Läkare.

Westerberg, f. Blume, Gerd E.; t. 20 53 17, onsdagar 13—14.

En *skolsköterska*, t. 20 53 17, måndagar, onsdagar och fredagar 9—10.

Skolvaktmästare (9).

Hillerudh, E. G. E. (Johannesgatan 18); t. 20 60 27.

Ett *skolvaktmästarbiträde*.

Östermalms kommunala flickskola.

Östermalms kommunala flickskola motsvarar förutvarande Lyceum för flickor, Oskars högre flickskola, Margaretaskolan och Anna Sandströms skola utom förstnämnda skolas gymnasium, vil-

ket kvarstår som självständigt skolföretag. Den är organiserad med 7-årig och 5-årig linje. Skolan omfattade höstterminen 1958 16 avdelningar förlagda till skolfastigheten Banérgatan 38—40. Lärjungentalet är 501.

Rektor (ABp 25).

Wijkander, H. M. (Maja); träffas å rektorsexpeditionen, Banérgatan 38—40, Sth NO; t. 62 48 63, under terminerna varje läsdag 10—10,30.

Ett kanslibiträde.

Läkare.

Vakant, t/f. **Eklblad-Ågren, Barbro A. C.**; t. 55 07 04.

En skolsköterska.

Skolvaktmästare (9).

Forss, G. E.; t. 61 44 84.

Sofia kommunala flickskola.

Sofia kommunala flickskola stammar från den del av Södermalms kommunala flickskola, som motsvarade förutvarande Lychouska skolan och Anna Schultheis' skola. Den är organiserad med 7-årig och 6-årig linje, båda under avveckling samt 5-årig linje som startar läsåret 1958—1959 och omfattade höstterminen 1958 24 klassavdelningar med 741 elever.

Rektor (ABp 26).

Björkquist, f. Andrén, Margit; träffas å rektorsexpeditionen, Skånegatan 117, Sth SÖ; t. 414118, varje läsdag 10—10,30 torsdagar dock 10,30—11.

Ett kanslibiträde, ett skolvaktmästarbiträde.

Läkare.

Appelberg Ulfspärre, Elsa I.; t. 50 88 80.

En skolsköterska.

Kommunala praktiska realskolorna.

År 1919 inrättades i Stockholm högre folkskolor som en självständigt organiserad överbyggnad på folkskolan. Reglemente för dessa högre folkskolor fastställdes av k. m:t den 6 februari 1920.

De högre folkskolorna i Stockholm anordnades jämlikt k. brev den 15 augusti 1933 tills vidare som fyraåriga *praktiska mellanskolor*, samtliga byggande på sexårig folkskolekurs. Dessa skolor erhöles namnen Stockholms stads handelsmellanskola, Stockholms stads tekniska mellanskola samt Stockholms stads hushållstekniska mellanskola. Skolorna

benämnas fr. o. m. den 1 juli 1952 *kommunala praktiska realskolor* (kommunala tekniska realskolan, kommunala handelsrealskolan och kommunala hushållstekniska realskolan). Skolöverstyrelsen har fastställt undervisningsplaner för skolorna. Vid avgången från högsta klassen avlägga eleverna vid skolan praktisk realexamen.

Den 1 juli 1958 övertogs de särskilda skolstyrelsernas funktioner av skoldirektionen (se sid. 380). För den närmaste ledningen av skolorna förordnas av skolöverstyrelsen en rektor.

Skolhälsovården ombesörjes under ledning av skoldirektionens överläkare av en skolläkare för varje skola samt av heltidsanställda skolsköterskor, som förordnas av direktionen. Därjämte kunna eleverna remitteras till de vid skoldirektionen anställda skolläkarna för specialvård.

Antalet avdelningar inom de praktiska realskolorna är höstterminen 1958 inalles 83 med tillsammans 2,674 lärjungar. Beträffande de olika avdelningarnas förläggning se nedan under de särskilda skolorna.¹⁾

Vid praktiska realskolorna finnas skolbibliotek, omfattande vid 1958 års ingång vid handelsrealskolan c:a 9,800 band, vid tekniska realskolan c:a 7,350 band och vid hushållstekniska realskolan c:a 10,100 band.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads praktiska mellanskolor och högre folkskolor, fastställt av k. m:t 23 aug. 1935 (Kf 1935: nr 25). K. stadga 23 maj 1958 för högre kommunala skolor (SFS 1958: nr 342).

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga och kommunala författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomstat, Bih. 1959: nr 1 A).

De utgående arvoden till läkarna vid de praktiska realskolorna äro beräknade efter 4,30 kr. per elev och år utan rörligt tillägg.

Handelsrealskolan.

Handelsrealskolan omfattar 28 avdelningar, av vilka 16 äro förlagda till Klara skola och 12 till Eriksdalskolan. Antalet elever utgör tillsammans 870.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 1 480 000 kr. (därav engångs 25,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 885 500 kr.

Rektor (ABp 26).

Fygnér, Hilda D.; träffas under terminerna å rektorsexpeditionen, Klara Västra Kyrkogata 14—16, Sth C; t. 11 84 20, säkrast tisdagar och fredagar 10—10,30 samt å rektorsexpeditionen, Ringvägen 66, Sth SÖ; t. 42 21 30 säkrast måndagar och torsdagar 10—10,30.

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i de av resp. skolor årligen utgivna katalogerna.

En *vaktmästare* (vid skolan Ringvägen 66, gemensam med hushållstekniska realskolan), två *kanslibiträden* med deltidstjänstgöring.

Läkare.

Wahlström, f. Malmberg, Annie M.; t. 61 01 01.
Två *skolsköterskor*.

Tekniska realskolan.

Tekniska realskolan omfattar 28 avdelningar, av vilka 17 äro förlagda till Engelbrekts skola och 11 till Maria skola. Antalet elever utgör tillsammans 902.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 1 607 300 kr. (därav engångs 30 000 kr.); inkomster: driftbudgeten 989 100 kr.

Rektor (ABp 26).

Lönholm, J. M. E.; träffas å rektorsexpeditionen, Valhallavägen 76, Sth Ö; t. 11 84 14, under terminerna tisdagar, onsdagar, torsdagar och oftast fredagar 10,30—11. Expeditionen öppen alla lördagar 9—11 samt 12,30—16.

En *vaktmästare*, ett *kanslibiträde*.

Läkare.

Hofmann-Bang, E. G.; t. 61 57 68.

En *skolsköterska*.

Hushållstekniska realskolan.

Hushållstekniska realskolan omfattar 28 avdelningar, av vilka 16 äro förlagda till Västmannagatan 19 och 12 till Ringvägen 66. Antalet elever utgör tillsammans 992.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 1 673 600 kr. (därav engångs 15 000 kr.); inkomster: driftbudgeten 1 040 700 kr.

Rektor (ABp 26).

Edenius, A. G.; träffas å rektorsexpeditionen, Västmannagatan 19 (uppgång C), Sth VA; t. 30 32 67, under terminerna måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 12—12,45 samt å expeditionen, Ringvägen 66, Sth SO; t. 42 21 30, fredagar 12,15—13. Expeditionen, Västmannagatan 19, hålles öppen alla lördagar 8,15—11,30 och 12—15,30 (lördagar 8,15—13).

En *vaktmästare* (vid skolan Ringvägen 66, gemensam med handelsrealskolan), ett *kanslibiträde*, en *expeditionsvakt*.

Läkare.

Allewin, Sofia Ch.; t. 32 07 70.

En *skolsköterska*.

Kommunala gymnasier.

Gymnasiet i Brännkyrka.

Efter framställning av staden medgav k. m:t den 15 augusti 1952, att ett kommunalt gymnasium från och med läsåret 1952/53 må vara förenat med samrealskolan i Brännkyrka under de villkor, som angivas i kungl. brev den 24 september 1937 angående i förening med allmänt läroverk stående kommunalt gymnasium. Dessa villkor innebar bl. a., att den närmaste ledningen av gymnasiet skulle utövas av läroverkets rektor och att den för realskolan fungerande lokalstyrelsen skulle tjänstgöra som lokalstyrelse även för det kommunala gymnasiet. Denna styrelse upphörde den 1 juli 1958 och dess funktioner har övertagits av skoldirektionen (se sid. 380).

Från den 1 juli 1958 har genom upprättandet av h. allm. läroverket i Brännkyrka gymnasiets första ring förstärkts.

Höstterminen 1958 omfattade det kommunala gymnasiet 14 avdelningar, nämligen på allmän linje ringarna II⁴—IV⁴ och II³—III³ samt på latin- och reallinjerna vardera II⁴—IV⁴ varav L III⁴, R II⁴ och R IV⁴ dubblades. Elevalantalet är sammanlagt 334.

Författningar. K. brev 24 sept. 1937 ang. i förening med läroverk stående kommunalt gymnasium, med ändr. Avlösningsreglemente för lärare vid Stockholms stads kommunala gymnasier, fastställt av stadsfullmäktige 19 juni 1952 (Kf 1952: nr 57), med ändr.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1959: nr 1 A).

Rektor (3,600 kr.).

Lindberg, G. A.; träffas å rektorsexpeditionen, Majdelsvägen 10, Hägersten; t. 45 11 04 under lästerminerna varje lördag 9—10 samt torsdagar 19,30—20,30.

Gymnasiet i Blackeberg.

Efter framställning av staden medgav k. m:t den 21 augusti 1953, att ett kommunalt gymnasium från och med läsåret 1953/54 må vara förenat med samrealskolan i Blackeberg under de villkor, som angivas i kungl. brev den 24 september 1937 angående i förening med allmänt läroverk stående kommunalt gymnasium. Dessa villkor innebar bl. a., att den närmaste ledningen av gymnasiet skulle utövas av läroverkets rektor och att den för realskolan fungerande lokalstyrelsen skulle tjänstgöra som lokalstyrelse även för det kommunala gymnasiet. Denna styrelse upphörde den 1 juli 1958 och dess funktioner har övertagits av skoldirektionen (se sid. 380).

Höstterminen 1958 hade gymnasiet fyra avdelningar i ring I, fyra avdelningar i ring II, fem avdelningar i ring III och tre avdelningar i ring IV med sammanlagt 438 elever.

Författningar. K. brev 24 sept. 1937 ang. i förening med läroverk stående kommunalt gymnasium, med ändr. Avlöningsreglemente för lärare vid Stockholms stads kommunala gymnasier, fastställt av stadsfullmäktige 19 juni 1952 (Kf 1952: nr 57), med ändr.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1959: nr 1 A).

Rektor (3,600 kr.).

Thörnblom, G. D. R.; träffas å rektorsexpeditionen, Wergelandsgatan 16, Bromma, t. 37 08 04, under lästerminerna första tisdagen i varje månad 19,30 samt alla lördagar utom onsdagar 11,10—11,40.

Gymnasiet i Gubbängen.

Efter framställning av staden medgav k. m:t den 21 augusti 1953, att ett kommunalt gymnasium från och med läsåret 1953/54 må vara förenat med samrealskolan i Gubbängen under de villkor, som angivas i kungl. brev den 24 september 1937 angående i förening med allmänt läroverk stående kommunalt gymnasium. Dessa villkor innebar bl. a., att den närmaste ledningen av gymnasiet skulle utövas av läroverkets rektor och att den för realskolan fungerande lokalstyrelsen skulle tjänstgöra som lokalstyrelse även för det kommunala gymnasiet. Denna styrelse upphörde den 1 juli 1958 och dess funktioner har övertagits av skoldirektionen (se sid. 380).

Höstterminen 1958 bestod det fyraåriga gymnasiet av fjorton avdelningar, varav en i varje ring på allmänna linjen, latinlinjen och real-linjen utom i första ringen, där allmänna linjen och reallinjen vardera omfattade två avdelningar. Antalet elever utgjorde samma termin 373.

Författningar. K. brev 24 sept. 1937 ang. i förening med läroverk stående kommunalt gymnasium, med ändr. Avlöningsreglemente

för lärare vid Stockholms stads kommunala gymnasier, fastställt av stadsfullmäktige 19 juni 1952 (Kf 1952: nr 57), med ändr.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1959: nr 1 A).

Rektor (3,600 kr.).

Johnselius, A. S. H.; träffas å rektorsexpeditionen, Lingvägen, Enskede; t. 94 62 64, under terminerna varje lördag 12—12,30, lördagar dock 9,20—9,50.

Gymnasiet i Spånga.

Efter framställning av staden medgav k. m:t den 18 maj 1956, att ett kommunalt gymnasium från och med läsåret 1956/57 må vara förenat med samrealskolan i Spånga under de villkor, som angivas i kungl. brev den 24 september 1937 angående i förening med allmänt läroverk stående kommunalt gymnasium. Dessa villkor innebar bl. a., att den närmaste ledningen av gymnasiet skulle utövas av läroverkets rektor och att den för realskolan fungerande lokalstyrelsen skulle tjänstgöra som lokalstyrelse även för det kommunala gymnasiet. Denna styrelse upphörde den 1 juli 1958 och dess funktioner har övertagits av skoldirektionen (se sid. 380).

Höstterminen 1958 omfattade gymnasiet tre avdelningar av ring I⁴, två avdelningar av ring II⁴ och två avdelningar av ring III⁴.

Författningar. K. brev 24 sept. 1937 ang. i förening med läroverk stående kommunalt gymnasium, med ändr. Avlöningsreglemente för lärare vid Stockholms stads kommunala gymnasier, fastställt av stadsfullmäktige 19 juni 1952 (Kf 1952: nr 57), med ändr.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1959: nr 1 A).

Rektor (3,600 kr.).

Heurlin, K. R.; träffas å rektorsexpeditionen, Adolf Rudbecks Väg 21, Spånga; t. 36 09 60, under terminerna alla lördagar utom lördagar 11,30—12. Under sommarferierna torsdagar 12—13.

Stockholms stads yrkesskolstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Yrkesskolstyrelsen.

Polhemsgatan 35 (Pa: Fack, Sth 18); telefoner och expeditionstid: se nedan. Styrelsens sammanträden hållas i sessionsalen, i regel andra tisdagen i varje månad under lästerminerna.

Stadens yrkesskolor sorterade till en början under folkskoledirektionen, men den 19 november 1917 beslöt stadsfullmäktige upprättande av en fristående nämnd för ledningen av dessa skolor, nämligen Stockholms stads yrkesskolenämnd, för vilken instruktion fastställdes av k. m:t den 31 december 1917. I samband med den kommunala omorganisationens genomförande år 1920 utfärdade k. m:t den 19 mars s. å. en särskild föreskrift rörande sammansättningen av yrkesskolenämnden, som samtidigt erhöll benämningen Stockholms stads lärlings- och yrkesskolstyrelse.

Efter framställning av stadsfullmäktige medgav k. m:t den 20 december 1957 sådant undantag från bestämmelserna i 1956 års skolstyrelselag att för Stockholms stads yrkesskolor, Stockholms stads handelsgymnasium och Stockholms stads tekniska aftonskola får finnas en särskild styrelse även efter den 1 juli 1958 dock längst intill utgången av år 1961. K. m:t meddelade den 6 juni 1958 följande bestämmelser att gälla för den särskilda styrelsen för Stockholms stads yrkesskolor, Stockholms stads handelsgymnasium och Stockholms stads tekniska aftonskola (enligt beslut av stadsfullmäktige den 15 december 1958 benämnd *yrkesskolstyrelsen*):

1. Styrelsen består av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sju ledamöter, vilka väljas av stadsfullmäktige samt yrkesskoldirektören ävensom vid handläggning av ärende, som berör handelsgymnasiet eller tekniska aftonskolan, rektor för vederbörande skola. För de av stadsfullmäktige utsedda ledamöterna utses sju suppleanter.

2. Beträffande styrelsen skola — utöver vad i kommunallagen för Stockholm den 1 mars 1957 (Kf 1957: nr 66) finnes stadgat rörande stadens nämnder — bestämmelserna i 37 § 8 mom. och 39—41 §§ yrkesskolstadgan den 30 juni 1955 i dess före den 1 juli 1958 gällande lydelse åga tillämpning.

Närmast under yrkesskolstyrelsen utövas ledningen och inspektionen av styrelsens verk-

samhet av en yrkesskoldirektör med uppgift tillika att handha skolornas förvaltning, bereda hos styrelsens förekommande ärenden och förestå dess expedition.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter ägde rum den 8 december 1957 och den 15 december 1958 (fyllnadsval den 11 februari 1959).

Författningar. Reglemente för Stockholms stads skolor för yrkesundervisning, fastställt av skolöverstyrelsen 10 sept. 1926, med ändr., reviderat den 27 mars 1957 under benämningen Reglemente för Stockholms stads yrkesskolor (Kf 1957: nr 54). Skolstyrelselag 21 dec. 1956 (Kf 1956: nr 86). K. brev 20 dec. 1957 ang. särskild styrelse för Stockholms stads yrkesskolor m. m. (Kf 1957: nr 63). K. brev 6 juni 1958 ang. bestämmelser rörande den särskilda styrelsen för Stockholms stads yrkesskolor m. m. (Kf 1958: nr 20). Yrkesskolstadga 30 juni 1955 (SFS 1955: nr 503), med ändr. Allmän skolstadga 23 maj 1958 (SFS 1958: nr 387). K. kung. 31 maj 1957 om statsbidrag till yrkesskolor (SFS 1957: nr 480), med ändr.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 21 386 400 kr. (däraf engångs 1 062 000 kr.), dessutom förlagsmedel 1 397 500 kr.; kapitalbudgeten, lånemedel inom linjen 115 500 kr.; inkomster: driftbudgeten 9 698 100 kr.

Yrkesskolstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Huss, E. J., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Eriksson, Arthur W., metallarbetare, stadsfullm

Övriga ledamöter.

Yrkesskoldirektören (självskr.).

Carlson, K. Sören, personalchef, stadsfullm.

*Grundström, H., direktör.

Karlsson, Andreas, förbundsordförande, stadsfullm.

Ling, P. H., förlagschef, stadsfullm.

*Lundgren, K. A., lönesekreterare.

*Molin, E. A., rektor, stadsfullm.

*Suppleanter.*¹⁾

- *Ahlm, J. A., metallarbetare.
 Carlson, f. Olsson, Elna S. E., fru.
 Hansson, N. A. R., sekreterare.
 *Larsson, B. M., möbelsnickare.
 *Lysell, J. O. R., direktör.
 *Mossberg, f. Karlsson, Elin, K. E., ombudsman.
 Wahlström, L. F. H., bokbindarmästare.

Sekreterare (5,772 kr.).

Stenmark, K. E., borgarrädssekreterare (se sid. 125).

Yrkesskolstyrelsens delegerade.

Delegerade för tjänsteställningar.

Huss, E. J., ordf.; Eriksson, Arthur W.; Grundström, H.; Karlsson, Andreas.

Delegerade för inköps- och statfrågor.

Huss, E. J., ordf.; Eriksson, Arthur W.; Grundström, H.

Terminsavgiftsdelegerade.

Carlson, K. Sören; Ling, P. H.; rektorn vid resp. skola.

Byggnadsdelegerade.

Huss, E. J., ordf.; Eriksson, Arthur W.; Grundström, H.; yrkesskoldirektören.

Sekreterare.

Nyström, G., sekreterare (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse vartannat år i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av yrkesskolstyrelsens räkenskaper och förvaltning under de två nästföljande åren.

- *Aldener, K. G. H., rektor.
 *Eckerström, E. L. T., förbundsordförande, ordf.
 *Lindgren, Ingeborg I., vice värdinna.

Suppleanter:

- *Lindström, T. A., ombudsman.
 *Wennerholm, H. A. C., jur. kand.

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden och ledamoten Ling suppleanterna Larsson, Lysell, Wahlström, Elna Carlson, Ahlm, Hansson och Mossberg; för vice ordföranden och ledamöterna Sören Carlson, Andreas Karlsson och Lundgren suppleanterna Elna Carlson, Ahlm, Hansson, Mossberg, Larsson, Lysell och Wahlström; för ledamöterna Grundström och Molin suppleanterna Lysell, Wahlström, Larsson, Elna Carlson, Ahlm, Hansson och Mossberg.

Central förvaltning.**Yrkesskolstyrelsens expedition.**

Polhemsgatan 35 (Pa: Fack, Sth 18; postgirokonto nr 3031); t. 54 13 60; expeditionstid: 9—11,30, 12,30—15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—13). Växeln öppen 7,45—21,30 (lördagar 7,30—13,30).

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 655 000 kr. (därav engångs 7 000 kr.), dessutom förlagsmedel 483 000 kr.; inkomster: driftbudgeten 655 000 kr.

Yrkesskoldirektör (B 6).

Forssell, E. E. (förrödn. t. o. m. ^{30/6} 1960); t. 54 13 60 (även direkt 50 23 97); mottagnings-tid: tisdagar, torsdagar och fredagar 13—14.

Sekreterare (24).

Nyström, G.

Sekreterare (20).

Irdén, P.

Kammarsskrivare (15).

Hellner, K. G. A.

Förste kontorsskrivare (11).

Lundgren, Helga Ch. M.

En kontorsskrivare, två kanslibiträden, två kontorsbiträden.

*Ekonomiavdelningen.**Förste intendent* (27).

Sunesson, S.; t. 54 13 60 (även direkt 50 23 49).

Kamrer (24,000 kr.).

Cronholm, C. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Jäderlund, G. E.

Kontorsassistenter (12).

Flink, N. G. A.; Lannert, E. G.

Förste kontorsskrivare (kassör) (11)

(därjämte felräkningspengar 360 kr.).

Ljungh, A. V. (Astrid); kassakontoret hålles öppet 10—11,30 och 12,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9—11,30 och 12—13, under tiden 1 juni—24 augusti 9—11,30).

Tre kontorsskrivare, två kanslibiträden, två expeditionsvakter, fyra kontorsbiträden, två telefonister, ett expeditionsbiträde.

Yrkesskolorna.

I en till stadsfullmäktige ingiven skrivelse hemställde Stockholms arbetareförening år 1900, att stadsfullmäktige måtte utreda frågan om inrättandet av yrkesskolor. Denna framställning avslogs, men en samtidigt av folkskolinspektören C. G. Bergman väckt motion om frågans utredande genom en kommitté vann 1901 fullmäktiges bifall. Kommittén avgav sitt betänkande år 1906. I yttrande över detta anslöt folkskolektionen sig till ett av förste folkskolinspektören F. von Schéele avgivet förslag till lösning av yrkesskolefrågan, som i mycket avvek från kommitterades och vari organisationen av yrkesskolorna i München begagnats som förebild. Detta förslag följdes i allt väsentligt i stadsfullmäktiges beslut år 1911, enligt vilket yrkesskolor med kostnadsfri undervisning skulle upprättas med början hösten 1912. Till en början inrättades mekanisk verkstadsskola, möbelsnickarskola och klädsömnadsskola; sedermera tillkommo successivt skolor för elmontörer, smeder, rörläggare samt bleck- och plåtslagare. Undervisningen i dessa skolor, som voro treåriga, meddelades en dag i veckan, under det att eleverna övriga dagar arbetade som lärlingar hos enskilda mästare. Förutom yrkesutbildning omfattade dessa skolor även undervisning i modersmålet, räkning, varu- och verktygskännedom, hälso- och samhällslära m. m. År 1913 anordnades en tvåårig sexdagarskola för hemsömmerskor. År 1915 inrättades en tvåårig endagsskola i husligt arbete för ur folkskolan avgångna elever. Denna överflyttades dock år 1920 till fortsättningskolorna. År 1917 anordnades en murarskola med aftonskoleundervisning. År 1919 upprättades en urmakarskola, bestående av en ettårig femdagarskola samt en därpå följande treårig endagsskola. För att bereda även äldre yrkesanställda tillfälle till yrkesutbildning inrättades år 1916 aftonkurser för elmontörer, svagströmstekniker och sömmerskor.

Till och med år 1917 voro yrkesskolorna underställda folkskolektionen, som för handläggning av hithörande ärenden inom sig utsåg en yrkesskolenämnd. Därjämte tillsattes för varje skola en särskild styrelse. Den 1 januari 1918 genomfördes ordningen med en fristående nämnd för ledningen av yrkesskolorna. Denna erhöi sedermera benämningen Stockholms stads lärlings- och yrkesskolstyrelse (numera enligt beslut av stadsfullmäktige den 15 december 1958 benämnd *yrkesskolstyrelsen*).

I anslutning till bestämmelserna i en år 1918 utfärdad k. stadg. angående den kommunala yrkesundervisningen genomfördes enligt beslut av stadsfullmäktige den 15 mars 1920 med början samma år en omläggning av yrkesskolväsendet i Stockholm. Därvid infördes ny ämnesfördelning och utvidgades verksamheten väsentligt. Dessutom företogs en uppdelning av de olika skolformerna, varvid tre olika skoltyper

inrättades, nämligen verkstadsskolor, lärlingsskolor och yrkesskolor.

Lärlings- och yrkesskolstyrelsen övertog år 1924 i enlighet med beslut av stadsfullmäktige även ledningen och förvaltningen av Stockholms borgarskolas handelslinje.

Med anledning av de i yrkesskolstadgan den 30 juni 1955 meddelade föreskrifterna ha de olika skolorna under de senaste åren omorganiserats.

Stockholms stads yrkesskolor bestå av industri- och hantverksskolan, sömnadsskolan, hushållsskolan och handelsskolan.

Vid dessa skolor anordnas heltidskurser och deltidskurser. Heltidskurs ger en mer eller mindre fullständig utbildning för visst yrke eller yrkesområde och anordnas i regel för minst en termin. Deltidskurs kan vara yrkeskurs eller ämneskurs.

Yrkeskurs ger i de för respektive yrken väsentliga ämnena teoretisk eller praktisk-teoretisk utbildning och avser grundläggande undervisning, fortbildning eller omskolning. Ämneskurs ger undervisning i ett eller ett par varandra närstående ämnen.

Där så befinnes lämpligt, skall vid en del kurser viss kortare tid i början av kursen anses som provtid, under vilken vederbörande lärare särskilt har att uppmärksamma elevernas anlag för yrket och i de fall, där förutsättningar saknas, lämna elevs målsman upplysningar och råd för val av annat yrke.

Kurser anordnas i den omfattning, som vid fastställandet av utgifts- och inkomststaten befinnes lämpligt. Där särskilda omständigheter föreligga, kan dock, i den mån medel därför finnas tillgängliga, anordnas avdelningar eller kurser, som först efter statens fastställande visat sig erforderliga.

De av överstyrelsen för yrkesutbildning fastställda undervisningsplanerna bestämma undervisningens omfattning och fördelning vid olika kurser samt även fordringarna för inträde till kurserna.

Den 21 mars 1955 beslöt stadsfullmäktige att i princip godkänna en av yrkesskoldirektören upprättad plan för den framtida utbyggnaden och organisationen av yrkesskolväsendet i Stockholm (Utl. 1955: nr 74). Enligt denna plan bör yrkesskolorganisationen omfatta fyra centralskolor å Kungsholmen, nämligen industri- och hantverksskolan, sömnadsskolan, hushållsskolan och handelsskolan, tre stadsdelskolor, en i vardera Brännkyrka, Enskede och Bromma-Spånga samt ett antal filial- eller specialistskolor för viss slags utbildning, som förläggas till särskilda lokaler. Dessutom bör de nu befintliga verkstadsskolavdelningarna i Spånga framdeles utbyggas. Genom den utbyggda organisationen beräknas 4,200 elever årligen kunna erhålla utbildning vid skolorna.

I yrkesskolekurser, där eleverna befinna sig på samma åldersstadium som eleverna i motsva-

rande klasser i realskolan, är undervisningen kostnadsfri för stockholmsungdomar. I övriga kurser erlägga eleverna i regel elev- och materialavgifter. I heltidskurser av verkstadsskolekaraktär erhålla eleverna arbetspremier (flitpengar), vilka för flertalet avdelningar per 4-veckorsperiod utgöra 12 kr. under första året, 24 kr. under andra året, 60 kr. under tredje året samt 120 kr. under fjärde året, vartill kan komma extra arbetspremier enligt särskilda bestämmelser.

Studiehjälp av statsmedel utgår enligt allmänt studiehjälpsreglemente 30 maj 1958 (SFS 1958: nr 326). Sålunda är elev i skola eller kurs, som omfattar minst 4 månader, utan behovsprövning berättigad erhålla s. k. särskilt studiebidrag för inackordering å skolorten eller resor mellan bostadsorten och skolorten eller måltider utom hemmet. Ansökningar om särskilt studiebidrag prövas och avgöras av yrkesskolestyrelsen. Vidare kan, oavsett kurs-tidens längd, efter behovsprövning utgå stipendium till obemedlad eller mindre bemedlad elev med i allmänhet högst 75 kr. per månad för yngre elev och 100 kr. per månad för äldre elev. Högre belopp kan i vissa fall utgå till elev i skola eller kurs, där undervisningen omfattar minst två arbetsår. Ansökningar om stipendium prövas och avgöras av överstyrelsen för yrkesutbildning. Allmänt studiebidrag utgår utan behovsprövning med 34 kr. för månad till elev i åldern 16—18 år.

Fr. o. m. år 1947 åtnjutes förmånen av fria läroböcker och fri undervisningsmateriel av i Stockholm mantals-skrivna elever i heltidskurser, vissa deltidskurser med dagundervisning samt vissa kurser för handel, såsom biträdeskurserna förberedande korrespondentkursen och allmänna handelsavdelningen (men ej kurser, som bygga på realexamen).

Fria skolmåltider anordnas vid skolor med heldagsundervisning, d. v. s. närmast heltidskurser av verkstadsskolekaraktär och samtliga heldagskurser inom handelsskolan, i den mån lokalförhållandena sådant medgiva.

Vid yrkesskolorna finnas fyra för såväl lärare som elever avsedda skolbibliotek, av vilka ett är beläget Polhemsgatan 35 och ett Bolinders Plan 9 samt ett är fördelat på de till hushållsskolan hörande skolköken och ett på handelsskolan Kungsholmsgatan 75. Biblioteken innehålla teknisk facklitteratur, litteratur om samhällslivet samt i viss utsträckning även skönlitteratur.

Fr. o. m. år 1947 utgår anslag till lärares fortbildning, studieresor m. m. med syfte att bereda lärare tillfälle till deltagande i studiekurser, till praktikperioder vid verkstäder eller företag samt studieresor inom och utom landet.

Vid slutet av läsåret 1957/58 funnos vid statens yrkesskolor sammanlagt 3,445 elever i heldagskurser och minst 5 månaders längd och 13,386 elever i övriga kurser.

Som särskilda kontaktorgan mellan näringsliv och skola tjänstgör inom flertalet yrken särskilda yrkesnämnder, i regel bestående av, förutom resp. skolas rektor, yrkesskoldirektören samt tre för två år valda personer, av vilka en av styrelsen utses till ordförande och de två andra av styrelsen utses på förslag av vederbörande arbetsgivar- resp. arbetstagarorganisation. Dessa nämnder hava till uppgift att till styrelsen avgiva de förslag, som befinnas påkallade, samt i övrigt avgiva yttrande i frågor, som av styrelsen hänskjutas till nämnden.

Styrelsens val av yrkesnämndsledamöter för åren 1959—1960 ägde rum den 13 januari och den 10 februari 1959.

Ledningen av de olika skolorna utövas under styrelsens inseende av fyra av överstyrelsen för yrkesutbildning utsedda rektorer.

För närvarande uppföres å tomten nr 14 i kvarteret Vallgossen å Kungsholmen en nybyggnad för sömnadsskolan och hushållsskolan. Denna är avsedd att tagas i bruk under höstterminen 1959. Vidare har under november 1958 uppförandet av en centralbyggnad för en stadsdelsskola i kvarteret Semestern i Västberga påbörjats.

Författningar. Yrkesskolstadga 30 juni 1955 (SFS 1955: nr 503), med ändr. Allmän skolstadga 23 maj 1958 (SFS 1958: nr 387). K. kung. 31 maj 1957 om statsbidrag till yrkes-skolor (SFS 1957: nr 480), med ändr. Allmänt studiehjälpsreglemente 30 maj 1958 (SFS 1958: nr 326). Beträffande löne- och pensionsbestämmelser, se Bih. 1959: nr 1 A.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 17 042 700 kr. (därav engångs 1 002 200 kr.), dessutom förlagsmedel 914 500 kr.; kapitalbudgeten, lånemedel inom linjen 115 500 kr.; inkomster: driftbudgeten 7 631 300 kr.

Skolläkare.

Wide, P. Hj. E. (för manliga elever); t. 32 22 55. **Ekstrand, f. Kjellman, A. Rigmor V.** (för kvinnliga elever); t. 52 15 05.

Två skolsköterskor.

För yrkesskolorna gemensam personal:

En maskinist, två förste vaktmästare.

Industri- och hantverksskolan.

Rektorsexpedition.

Polhemsgatan 35 (Pa: Fack, Sth 18); t. 54 13 60; expeditionstid: 9—11,30, 12,30—15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—12,30). Växeln öppen 7,45—21,30 (lördagar 7,30—13,30).

Rektor

(ABp 27 + tjänstetillägg 600 kr.).

Lindström, M. S. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1959); t. 54 13 60 (även direkt 52 50 13); mottag-

YS

ningstid: tisdagar, torsdagar och fredagar 10—11, under den tid undervisningen pågår.

Överlärare (Ao 21 + V).

Löf, K. G. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1960).

Överlärare (byggnadsyrken)

(Ao 21 + III).

Carlsson, N. E. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1962).

Överlärare (inbyggda skolavdelningar) (Ao 21 + III).

Vakant, *tf.* Sjunnesson, G. E. H.

Överlärare (restaurangyrken)

(Ao 21 + III).

Vakant, *tf.* Blumenthal, K. H. E.

Föreståndare (sjömansyrken)

(Ao 19 + III).

Attefors, G. E. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1961).

Föreståndare (växelutbildning)

(Ao 17 + I).

Gurner, K. E. G. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1964).

Kontorsassistent (12).

Vakant.

Kurator (12).

Björnsäter, B.

Förste maskinist (12).

Hedberg, A. E. M.

Förste kontorsskrivare (11).

Andersson, G. V.

En kontorsskrivare, sju förste vaktmästare, fyra verktygsutlämnare, tre kansli-biträden, tre kontorsbiträden, tre portvakter, varav en kollektivavtalsavlönad.

Mekaniker och instrumentmakare¹).

Yrkesnämnd.

Ryner, L. A. R., överingenjör, ordf.; yrkes-skoldirektören; rektor; Tiber, S. A. E., civilingenjör; Husberg, J. H. T., ombudsman.

¹) Tre avdelningar för instrumentmakare är förlagda till hammarbyavdelningen, Virkesvägen 26, Sth 20; t. 44 74 33.

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Hallström, E. G. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1961) (för mekaniker och hammarbyavd.); Dahlqvist, H. B. D. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1960) (för instrumentmakare).

Bil- och motormekaniker¹).

Yrkesnämnd.

Wallis, S. R., direktör, ordf.; yrkes-skoldirektören; rektor; Ljungström, E. B., ingenjör; Benne-dicks, B. T., ombudsman.

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Johansson, R. B. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1960) (för bilmekaniker).

Flygmekaniker.

Yrkesnämnd.

Carlstein, O. W., tekn. direktör, ordf.; yrkes-skoldirektören; rektor; Larsson, A. H., flyg-direktör; Romander, Å. G., överingenjör; Backström, A. H., förbundsordförande; Fransson, E. H., mekaniker.

Smeder.

Yrkesnämnd.

Andersson, K. M., direktör, ordf.; yrkes-skoldirektören; rektor; Forss, T. R., ingenjör; Hellberg, E. G., smidesarbetare.

Värme- och sanitetsmontörer samt rörläggare.

Yrkesnämnd.

Elvin, N. H. S., direktör, ordf.; yrkes-skoldirektören; rektor; Hjortelius, A. H., direktör; Gustavsson, L. A., rörmontör.

Bleck- och plåtslagare.

Yrkesnämnd.

Canefors, F. A. H., fabrikör; ordf.; yrkes-skoldirektören; rektor; Hasselgren, G. A., ombudsman; Karlsson, K. G., ombudsman.

¹) Avdelningarna för motormekaniker är förlagd till Adolf Rudbecks Väg 19, Spånga; t. 36 22 36.

Svetsare.

Yrkesnämnd.

Åhrell, R. A., bergsingenjör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Hedlund, S. J., ingenjör; Vingdahl, A. V., svetsare.

Elektriska montörer samt elektro-mekaniker.

Yrkesnämnd.

Lundberg, T., f. d. förste ingenjör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Thunqvist, S. E., direktör; Hallgren, N. H., ombudsman.

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Englund, G. W. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1961).

Urmakare.

Yrkesnämnd.

Fröberg, B. L., direktör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Österdahl, K. L., urmakarmästare; Jonsson, E. W., urmakare.

Murare.

Yrkesnämnd.

Engkvist, O. T., byggmästare, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Hegert, L. A., byggnadsingenjör; Johansson, O. K., ombudsman.

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Linnér, N. I. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1960).

Betong- och cementarbetare.

Yrkesnämnd.

Chatillon-Winbergh, G., f. d. överingenjör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Hillborg, A. E., civilingenjör; Schröder, E. W., ombudsman.

Möbel- och inredningssnickare.

Yrkesnämnd.

Berghagen, R., arkitekt, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Schollin, K. T. A., snickarmästare; Olsson, S. G. M., möbelsnickare; Svensson, K. G., fabrikör (sakkunnig för inredningssnickarutbildningen).

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Lindstedt, H. F. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1960).

Byggnadsträarbetare.

Yrkesnämnd.

Lif, A. G., direktör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Danielsson, C. T. A., byggnadsingenjör; Jönsson, T. J., förbundssekreterare; Hintze, N. O. O., direktör; Strandberg, R. H., ombudsman (adjungerade ledamöter).

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Vakant.

Tapetserare.

Yrkesnämnd.

Berghagen, R., arkitekt, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Nylén, G., tapetserarmästare; Hedberg, E. Å. G., tapetserare.

Målare och färghandelsbiträden.

Yrkesnämnd.

Svensson, J. E. E., förbundskassör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Nilsson, H., ombudsman; Moberg, K. L., ombudsman; Norgren, K.-E., direktör (sakkunnig för färghandelsbiträdesutbildningen).

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Svensson, E. O. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1960).

Charkuterister.

Slakthuset, Johanneshov; t. 49 12 06.

Yrkesnämnd.

Carbell, E. E. E., byråchef, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Johansson, T. G. S., disponent; Nordh, Hj. V. F., livsmedelsarbetare.

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Wallebom, B. F. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1960).

Konditorer.

Yrkesnämnd.

Carlson, K. Sören, personalchef, stadsfullm., ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Christenson, T. A., konditormästare; Kollberg, K. G., konditoriarbetare.

Hotell- och restaurangpersonal.

(Kurser pågå oktober—mars månad varje arbetsår.)

Restaurang Hasselbacken, Djurgården, Sth NO och Polhemsgatan 35 (Pa: Fack, Sth 18); t. 62 12 49.

Yrkesnämnd.

Hildestrand, F., direktör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Bergils, J. H., direktör; Zetterstedt, P. R. E., direktör; Agnestic, A. R., ombudsman; Furing, K. H. S. R., ombudsman; Lindström, J. F., direktör (adjungerad ledamot).

Överlärare.

Vakant, *tf.* Blumenthal, K. H. E. (se sid. 410).

Förste yrkeslärare (Ag 15 + I).

Carlström, J. E.

Herr- och damfrisörer.

Yrkesnämnd.

Tottie, M. P. V., prakt. läkare, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Karlsson, E., frisörmästare; Björk, S. J., förbundssekreterare; Fällman, O. F. J., ombudsman (sakkunnig i damfrisörfrågor).

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Vakant, *tf.* Ohlig, f. Andersson, Dagmar C.

Fotografer.

Yrkesnämnd.

Bäckström, K. G. H., professor, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Ohlsén, f. Runnquist, Inga E., fru; Granath, K.-E., fotograf.

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Eckström, R. G.

Pianotekniker.

Sofiagatan 2, Sth SÖ; t. 43 86 21.

Yrkesnämnd.

Carlberg, B. A., professor, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Lundholm, G. W., direktör; Nelin, K. J. A., verkmästare.

Sjömän.

Yrkesnämnd.

Öbrink, J. H., byrådirektör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Blom, S. T. L., sekreterare, stadsfullm.; Stridsberg, H. A., ombudsman.

Föreståndare.

Attefors, G. E. (se sid. 410).

Laboranter.

Yrkesnämnd.

Josephson, B. A., överläkare, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Anderson, K. E. H., kansli- direktör; Norström, f. Melinder, Anne-Marie Y., laboratris.

Teletekniker.

Yrkesnämnd.

Esping, E., tekn. direktör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Möhlin, A. E., civilingenjör; Johansson, A. G. E., laboratoriearbetare.

Sömnadsskolan.

Rektorsexpedition.

Bolinders Plan 9, Sth K; t. 50 11 25, 500 255; expeditionstid: 8,30—11,30 12,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—13).

Rektor (ABp 24).

Kjederqvist, Anna H. M. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1960); t. 50 11 25; mottagningstid: onsdagar 14,30—16,30.

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Ekeroth, Rosa E. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1961); t. 50 02 55; mottagningstid: tisdagar 14,30—16,30.

En *lagerföreståndare*, ett *kanslibiträde*, två *kontorsbiträden*.

Klänningssömmerskor.

Bolinders Plan 9, Sth K; t. 50 02 55.

Yrkesnämnd.

Björkman, R., civilingenjör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Hinders-Gareby, Elin, fru; Brandt, f. Jansson, Maria F., ombudsman; Richard, E. R., direktör.

Konfektionssömmerskor.

Polhemsgatan 35, 1 tr. (Pa: Fack, Sth 18); t. 52 25 48.

Yrkesnämnd

se Klänningssömmerskor ovan.

Herr- och damskräddare.

Bolinders Plan 9, Sth K; t. 50 02 55; Polhemsgatan 35 (Pa: Fack, Sth 18); t. 54 13 60.

Yrkesnämnder.

Herrskräddare.

Björkman, R., civilingenjör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Lund, E. V., skrädderiidkare; Strömberg, A. G. Y., ombudsman.

Damskräddare.

Björkman, R., civilingenjör, ordf.; yrkesskoldirektören; rektor; Hoflin, P. E., ombudsman; Alm, R. A., skräddarmästare.

Förste yrkeslärare (Ao 17 + I).

Vakant, *tf.* Lindahl, B. J. B.

Modister.

*Bolinders Plan 9, Sth K; t. 50 02 55.**Yrkesnämnd.*

Björkman, R., civilingenjör, ordf.; **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Anderson**, Märta S., fröken; **Jonsson**, Sigrid E., modist.

Körnsnärer och pälssömmerskor.

Yrkesnämnd.

Lindström, H. W. F., direktör, ordf.; **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Pettersson**, J. K. T., körnsnärsmästare; **Santesson**, K. V., körnsnär.

Kurser i husbehovssömnad.

Undervisningen bedrivs dels i de fasta lokalerna Stora Nygatan 40—42, t. 10 85 60, Timmermansgatan 19, t. 41 88 99, Kommunhuset i Alvik, Gustavslundsvägen 168 B, t. 25 33 55, Bandhagsplan 3, t. 47 82 68 och dels i tillfälliga lokaler i Engelbrekts folkskola, Valhallavägen 76, Kungsholms kommunala flickskola, Västerbroplan, Spånga samrealskola, Trädgårdsvägen 2, Spånga, Vällingby folkskola, Centrum, Vällingby, Loviselunds folkskola, Beata Sparres Gränd, Vällingby, Beckomberga sjukhus.

Yrkesnämnd

se Klänningssömmerskor sid. 412.

Expedition: Stora Nygatan 40—42, Sth C; t. 10 85 60; expeditionstid: 8,30—12, 13—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11, 11,30—13).

Föreståndare (Ao 16 + III).

Molander, Tyra E. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1964); t. 11 19 94; mottagningsstid: onsdagar 10—11,30 och 15—16.

Ett kanslibiträde.

Barnparkering, se sid. 417.

Hushållsskolan.

Rektorsexpedition.

Kungsholmsgatan 16, Sth K; t. 50 88 23, 53 35 57, 52 38 58; expeditionstid: 9—12, 13—15 (lördagar och dag före helgdag 9—11,30, 12—13).

Rektor (ABp 24).

Göransson, f. Rylander, Inez O. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1960); t. 50 88 23; mottagningsstid: måndagar och torsdagar 10—12.

Överlärare (Ao 16 + IV).

Brumér, f. Adolfsson, S. Margareta (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1960); t. 52 38 58; mottagningsstid: tisdagar 10—12, onsdagar 14—16.

En kontorsskrivare, två kanslibiträden, ett kontorsbiträde.

Yrkesnämnd.

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, ordf. **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Hädevind**, f. Pihl, Astrid M., fru; **Söderberg**, Gertie, rektor (arbetsgivarerepr., utsedd av Fredrika Bremerförbundet); **Karlsson**, A. S. E. (Jenny), föreståndarinna (sakkunnig för hembiträdesutbildningen).

Undervisningen bedrivs i skolköken Kungsholmsgatan 16, t. 52 48 36, Timmermansgatan 19, t. 40 30 74, Sveavägen 83, t. 31 58 64, Karlavägen 66, t. 60 05 80, Kommunhuset i Alvik, t. 25 55 51, Scheelegatan 8, t. 53 93 35, 53 93 50, Johannesgatan 18, t. 10 52 65, Welanders Väg 8—10, t. 51 30 42, Borgmästargatan 1, t. 40 42 02, Banérgatan 56, t. 60 13 14, Bandhagsplan 3, t. 47 82 69, Störtloppsvägen 2, t. 46 47 04, Vällingby folkskola, Ångermannagatan, t. 37 94 77 och Spånga samrealskola, t. 36 36 14.

Vid skolköken anordnas även kortare kurser i olika grenar av husligt arbete.

Hembiträdesavdelningarna.

Scheelegatan 8, Sth K; t. 53 93 35, 53 93 50.

Föreståndare (Ao 16 + III).

Lundholm, Ingeborg M. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1961); t. 53 93 50; mottagningsstid: måndagar 10—12, onsdagar 15—17.

Ett kontorsbiträde (med halvtidstjänstgöring).

Elevhem.

Scheelegatan 8, Sth K; t. 51 60 25.

Tillsynsman (3,402 kr.).

Jonsson, Mina.

Handelsskolan.

Rektorsexpedition.

Kungsholmsgatan 75 (Pa: Fack, Sth 12); t. 52 25 10, 52 25 20, 52 25 25; expeditionstid: 9—12, 13—15 (lördagar 9—11,30, 12—13).

Rektor (ABp 27).

Grip, K. Å. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1960); träffas under terminerna måndagar, onsdagar och fredagar 11,30—12 samt fredagar 13,40—19,45.

Överlärare (Ao 19 + V).

Karderud, A. H. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1961); träffas under terminerna tisdagar, torsdagar och fredagar 11,30—12 samt måndagar och onsdagar 18,40—19,45.

Föreståndare (stenografi och maskinskrivning) (Ao 14 + II).

Lindqvist, f. Synnerholm, Märta M. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1961); träffas under terminerna tisdagar och torsdagar 18,40—19,45.

En *kontorsskrivare*, en *skolvaktmästare*, en *förste vaktmästare*, ett *kanslibiträde*, en *expeditionsvakt*, tre *kontorsbiträden*, två *portvakter*.

Kontorister.

Yrkesnämnd.

Jennel, C. A. W., prokurist, ordf.; **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Alfort, A. M.**, direktör; **Elghammar, f. Palin, Henny M.**, fru; **Lindforss, K. B. R.**, förbundsordförande.

Textilbranschen.

Yrkesnämnd.

Hansson, B. E., direktör, ordf.; **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Arell, N. G.**, manufakturhandlare; **Bennström, S. S. R.**, affärsbiträde.

Dambeklädnadsbranschen.

Yrkesnämnd.

Norberg, K. F., disponent, ordf.; **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Bergström, K. K.**, disponent; **Perlow, D. K. (Kate)**, affärsbiträde.

Herrbeklädnadsbranschen.

Yrkesnämnd.

Gillberg, H. E., disponent, ordf.; **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Pihl, K. G.**, direktör; **Ström, K. Hj.**, affärsbiträde.

Skohandelsbranschen.

Yrkesnämnd.

Stenström, K. G. E., direktör, ordf.; **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Lindfors, N. O.**, disponent; **Thåberg, C. E.**, affärsföreståndare.

Färghandelsbranschen.

Yrkesnämnd.

Alfort, A. M., direktör, ordf.; **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Skogh, C. A.**, direktör; **Boman, N. H.**, affärsbiträde.

Järnhandelsbranschen.

Yrkesnämnd.

Skogholm, C. A., direktör, ordf.; **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Rydén, H.-A.**, järnhandlare; **Lindholm, E. H.**, ombudsman.

Livsmedelsbranschen.

Yrkesnämnd.

Näslund, H. F., direktör, ordf.; **yrkesskoldirektören**; **rektor**; **Sörman, B. G.**, köpman; **Benne-dicks, H. E.**, föreståndare.

Västberga yrkesskola.

Rektor (ABp 26).

Vakant.

Yrkesskolavdelningarna i Spånga.

Kurser i industri och hantverk, sömnad, hushållsgöromål och handel.

Expedition: Solhems skola, Spånga; t. 36 50 95; expeditionstid: torsdagar 18—19 under pågående arbetsår.

Verkstads-skolavdelningarna i Solhem, Spånga; t. 36 22 36.

Tillsynslärare (2,484 kr.).

Lagerqvist, K. E. R.

Tekniska aftonskolan.

Lokaler: Drottningholmsvägen 82, Sth K; t. 52 04 60; Fridhemsgatan 17, Sth K; t. 51 17 03; Hornsgatan 93, Sth SV; t. 68 91 81; Kristinebergsparken (Kristinebergs folkskola), Sth K; t. 53 25 93; Kann-gjutargränd (Grimstaskolan), Vällingby; t. 87 32 60. Exp.: Drottningholmsvägen 82, Sth K, vardagar utom lördagar 10—12, t. 52 04 60.

Stockholms stads tekniska aftonskola, inrättad enligt beslut av stadsfullmäktige den 20 februari 1939, har till uppgift att bereda inom näringslivet sysselsatt ungdom tillfälle att vid sidan av sitt dagliga arbete erhålla en allmän intellektuell skolning jämte teknisk fackutbildning. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 november 1956 angående omorganisation av undervisningen vid aftonskolan (Utl. 1956: nr 372) omfattar den fullständiga utbildningen 5 år, fördelade på treårig teknikerkurs och därpå byggande tvåårig högre fackkurs. Enligt beslut av kungl. överstyrelsen för yrkesutbildning den 15 april 1958 avslutas den senare med ingen-

jörsexamen. Under de fyra första terminsklasserna lämnas undervisning i grundläggande ämnen, såsom språk, matematik, fysik, kemi och ritteknik. Denna undervisning är även avsedd för elever, som önska förbereda sig för inträde vid högre tekniskt läroverk. Under de tre sista åren är utbildningen differentierad på åtta olika facklinjer, nämligen för maskinteknik, motorteknik, värme-, ventilations- och sanitetsteknik, starkströmsteknik, teleteknik, husbyggnadsteknik, vägbyggnadsteknik och kemisk teknik. Under vårterminen 1959 omfattar skolan 85 klassavdelningar. Antalet elever höstterminen 1958 var 1,916.

Terminsavgiften utgår med 10 kr. Inskrivningsavgiften är också 10 kr.

Tekniska aftonskolan står under uppsikt och ledning av den särskilda styrelsen för Stockholms stads yrkesskolor, Stockholms stads handelsgymnasium och Stockholms stads tekniska aftonskola. Vid handläggning av ärenden som berör tekniska aftonskolan ingår skolans rektor som självskriven ledamot av denna styrelse.

Rektor förordnas enligt för skolan gällande reglemente av överstyrelsen för yrkesutbildning. Utöver rektors- och överlärartjänsterna och de med dessa förenade ordinarie ämneslärartjänsterna finnas vid skolan inga heltidstjänster för lärare utan undervisningen i övrigt bestrides av timlärare.

Författningar. Yrkesskolstadga 30 juni 1955 (SFS 1955: nr 503), med ändr. Allmän skolstadga 23 maj 1958 (SFS 1958: nr 387). Reglemente för Stockholms stads tekniska aftonskola, fastställt av k. överstyrelsen för yrkesutbildning 28 febr. 1957 (Kf 1957: nr 55). Bilaga till reglemente för Stockholms stads tekniska aftonskola fastställt av k. överstyrelsen för yrkesutbildning 15 april 1958 (Kf 1958: nr 9). Beträffande löne- och pensionsbestämmelser, se Bih. 1959: nr 1 A.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 1 681 800 kr. (därav engångs 28 000 kr.); inkomster: driftbudgeten 690 000 kr.

Rektor (ABp 27).

Elfman, N.-O. H:son (förordn. t. o. m. ^{30/a} 1964), Drottningholmsvägen 82, *Sth K*; t. 52 04 60; mottagning: tisdagar och fredagar 10—11,30, 18—18,30.

Överlärare (Ao 19 + II).

Ahnroth, K. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1960).

Kontorsskrivare (9).

Grantelius, f. Ström, S. I.-B. (Britta).

Ett kanslibiträde, ett kontorsbiträde.

Stockholms stads handelsgymnasium.

Frans Schartaus handelsinstitut.

Stigbergsgatan 26, Sth SÖ.; t. 41 56 80, 44 73 75.

Den 19 juni 1944 beslöt stadsfullmäktige att omvandla Stockholms stads handelsskolors högre handelsavdelning till ett tvåårigt handelsgymnasium på dagtid, byggt på realexamen eller motsvarande kunskapsmätt. Vid läroanstalten upprättades samtidigt ett fyraårigt handelsgymnasium på aftontid, byggt på realexamen eller motsvarande kunskapsmätt.

Genom avtal år 1952 mellan staden och dåvarande huvudmannen för Stockholms handelsgymnasium (Frans Schartaus handelsinstitut), nämligen Stockholms grosshandels-societet, övertogs skolan av staden samma år. I samband med övertagandet beslöt stadsfullmäktige den 19 juni 1952 (Utl. 1952: nr 201) att ersätta de vid skolan befintliga tvååriga och ettåriga kurserna, byggda på realexamen, respektive studentexamen eller motsvarande kunskapsmätt, genom en motsvarande utvidgning av stadens handelsgymnasium.

Under läsåret 1958/1959 omfattar daggymnasiets tvååriga kurs sju parallellavdelningar i första årsklassen och sju i andra, daggymnasiets ettåriga kurs tre parallellavdelningar samt den fyraåriga kursen med aftonundervisning, två parallellavdelningar i vardera första och andra klasserna samt en i vardera tredje och fjärde klasserna. Sammanlagda antalet elever utgör 625.

Handelsgymnasiet står under uppsikt och ledning av den särskilda styrelsen för Stockholms stads yrkesskolor, Stockholms stads handelsgymnasium och Stockholms stads tekniska aftonskola. Vid handläggning av ärenden som berör handelsgymnasiet ingår gymnasiets rektor som självskriven ledamot av denna styrelse.

Författningar. K. kung. 5 juni 1953 ang. statsunderstödda handelsgymnasier (SFS 1953: nr 528). Allmän skolstadga 23 maj 1958 (SFS 1958: nr 387). Reglemente för Stockholms stads handelsgymnasium (Frans Schartaus handelsinstitut), fastställt av k. överstyrelsen för yrkesutbildning 18 mars 1954 (Kf 1954: nr 38). Allmänt studiehjälpsreglemente 30 maj 1958 (SFS 1958: nr 326). Beträffande löne- och pensionsbestämmelser, se Bih. 1959: nr 1 A.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 1 272 000 kr. (därav engångs 22 000 kr.); inkomster: driftbudgeten 650 100 kr.

Inspektör.

Törnqvist, K. G. G., professor.

Nämnd.¹⁾

Alfort, A. M., direktör, ordf.; rektor; Danielsson, Å. O. H., direktör; Elghammar, f. Palin, Henny M., fru; Heggstad, K. A. B., ombudsman; Larsson, G. I., rektor; Junker, B., direktör.

Rektor

(ABp 27 + tjänstetillägg 600 kr.).

Schött, P. A. R. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1961); träffas under terminerna säkrast måndagar 10,30—11 och 19—20, onsdagar och fredagar 10,30—11.

Två skolvaktmästare, en skolsköterska med halvtidstjänstgöring, ett kanslibitråde, ett kontorsbitråde med halvtidstjänstgöring.

Yrkesskolstyrelsens övriga verksamhet.

Konsulentverksamhet.

Enligt beslut av stadsfullmäktige påbörjades år 1944 en rådgivnings- och upplysningsverksamhet i frågor rörande bosättning och heminredning, närmast avsedd att vara till hjälp för de unga, som skola bilda hem. År 1945 utvidgades denna upplysningsverksamhet att även avse hemarbetets rationalisering och organisation genom rådgivning åt husmödrar och andra i sömnad samt kost- och hemvårdsfrågor. Sedan ytterligare utvidgningar av verksamheten vid olika tillfällen föreslagits, framlades efter utredning en plan för utbyggnad och omorganisation av konsulentverksamheten, vilken i princip godkändes av stadsfullmäktige den 26 april 1954 (Utl. 1954: nr 139).

I enlighet med denna plan utövas tillsynen över verksamheten av en särskild nämnd med tre självskrivna och fem för två år valda ledamöter, av vilka tre utses av yrkesskolstyrelsen och två av representativa kvinnoorganisationer i Stockholm. Såsom självskrivna ledamöter ingår yrkesskoldirektören och de bägge rektorerna vid skolorna för sömnad resp. husligt arbete. Ledningen av konsulentverksamheten utövas av en förste konsulent, som även bereder och inför styrelsen föredrar ärenden rörande verksamheten. För upplysningsverksamheten, som bedrivs genom rådfrågningar, kurser, demonstrationer, föredrag, utställningar m. m., finnas anställda sömnadskonsulenter, hemkonsulenter (för kost- och hemvårdsfrågor) och bosättningskonsulent.

Även den klädvårdande verksamhet, som påbörjades år 1942 med syfte att under krigstiden tillvarata landets textilmaterial och som

sedan i form av systugor fortsatt som en rådgivningsverksamhet åt husmödrarna vid omsömnad av urvuxna eller endast delvis förlitna plagg, har inordnats i konsulentverksamheten och förestås av en av sömnadskonsulenterna. Förutom vid de fasta expeditionerna bedrivs konsulenternas upplysningsverksamhet i alla stadsdelar, där intresse finnes och lämpliga lokaler kunna erhållas.

Barnparkering, se sid. 417.

Författningar. Beträffande löne- och pensionsbestämmelser se Bih. 1959: nr 1 A.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 688 900 kr. (därav engångs 2 800 kr.); inkomster: driftbudgeten 69 200 kr.

Nämnd

(för åren 1959—1960).

Edstam-Vorbeck, A. M. (Anna-Maja), folkskolinspektör, ordf.; yrkesskoldirektören; Göransson, f. Rylander, Inez O., rektor; Kjederqvist, Anna H. M., rektor; Carlson, f. Olsson, Elna S. E., ombudsman, stadsfullm.; Genlott, f. Karlsson, Märta E., fru; Hagström, f. Svensson, Anna M., studierektor; Åhlberg, f. Wallin, R. Signe S., fru.

Konsulentexpeditioner.

Huvudexpedition: Bolinders Plan 9, Sth K; t. 52 65 37; expeditionstid: 8,30—12, 13—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—10,30, 11—14). Expedition: Södermalm och Hägersten: Bolinders Plan 9, Sth K; t. 52 99 11; expeditionstid: måndagar—fredagar 9—12, 13—16,30. Expedition: Södra förorterna: Bandhagsplan 14, Bandhagen; t. 47 00 93; expeditionstid: måndagar—fredagar 9—12, 13—16,30. Expedition: Västra förorterna: Vällingbyplan 13, Vällingby; t. 87 07 80; expeditionstid: måndagar—fredagar 9—12, 13—16,30.

Förste konsulent (Ao 18 + IV).

Bruzellius, Ulla K. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1959); Bolinders Plan 9, Sth K; t. 50 25 29; mottagningstid: måndagar 10—12, torsdagar 13—15.

Ett kanslibitråde, två kontorsbiträden med halvtidstjänstgöring.

Kost- och hemvårdskonsulenter.

Ingmar, f. Sjöholm, A. M. (Anne-Margret) (Ao 18); Bolinders Plan 9, Sth K; t. 53 08 34; rådgivning: måndagar—fredagar 9—12.

En vakant (Ao 18), *tf.* Lif, f. Dott, Astrid K.; Bandhagsplan 14, Bandhagen; t. 86 93 68; rådgivning: måndagar—fredagar 9—12, måndagar 17,30—19,30.

¹⁾ Ledamöterna i denna nämnd äro valda av styrelsen för åren 1959—1960.

Trollin, f. Jönsson, Anna-Lisa (Ao 18); Vällingbyplan 13, Vällingby; t. 87 07 80; rådgivning: måndagar—fredagar 9—12, måndagar 17,30—19,30.

Moberg, Sif B. (Ae 17); Bolinders Plan 9, *Sth K*; t. 52 65 37; rådgivning: måndagar—fredagar 9—12.

Sömnadskonsulenter.

Bruzellius, Ulla K. (se sid. 416); Bolinders Plan 9, *Sth K*; t. 52 99 11; rådgivning: måndagar—fredagar 9—12.

Julin, M. A. (Maja) (Ao 18); Bandhagsplan 14, Bandhagen; t. 47 00 93; rådgivning: måndagar—fredagar 9—12, måndagar 17,30—19,30.

Luhr, f. Zimmerman, E. Margareta A. (Ae 17); Vällingbyplan 13, Vällingby; t. 87 07 80; rådgivning: måndagar—fredagar 9—12, måndagar 17,30—19,30.

Nilsson, f. Reif, Anita L. (Ae 17); Stockholms stads systuga, Drottninggatan 23, *Sth C*;

t. 10 76 90; mottagning: måndagar—fredagar 9—11,30.

Bosättningskonsulent (Ao 18).

Arrhenius Beyer, H. Lilly T., tjl., *tf. Zetterquist*, f. Forsberg, Birgit C.; Kungsgatan 78, *Sth K*; t. 50 98 11; rådgivning: måndagar och torsdagar 13—15 och 17,30—19,30; telefondit: vardagar 10—15, lördagar 10—14.

En konsulentassistent.

Barnparkering.

I syfte att bereda möjlighet även för husmödrar med barn att besöka sömnadskurserna för hemmets behov (se sid. 413) och systugorna (se sid. 416) finnas under dagtid anordnade barnparkeringar, där särskilt anställda barnvakter hava uppsikt över barnen.

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 46 000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2 500 kr.

Stockholms stads biblioteksnämnd.

Biblioteksnämnden.

Sveavägen 73 (Pa: Odengatan 53, Sth VA; postgirokonton nr 57800); t. 23 66 00 (växel).

Stadsfullmäktige beslöt den 23 april 1923 att inrätta Stockholms stads biblioteksstyrelse. Den trädde i verksamhet i juni s. å. I samband med omorganisationen av kommunalförvaltningen år 1940 ändrades styrelsens namn till *Stockholms stads biblioteksnämnd*.

Enligt sin instruktion skall biblioteksnämnden handhåva förvaltningen av stadsbiblioteket och därmed sammanhängande ärenden rörande stadens biblioteksväsen ävensom de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Det åligger nämnden att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem åskas.

Biblioteksnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Nämnden biträdes vid förvaltningen av stadens biblioteksväsen av stadsbibliotekarien, som är chef för stadsbiblioteket. Stadsbibliotekarien äger närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter i nämnden ägde rum den 16 december 1957 och den 15 december 1958 (fyllnadsval den 26 januari 1959).

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads biblioteksnämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 57).

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 6 344 500 kr. (därav engångs 297 900 kr.); inkomster: driftbudgeten 283 000 kr.

Biblioteksnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Huss, E. J., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Månsson, O. P., f. d. instruktör.

Övriga ledamöter.

Eeg-Olofsson, A. O. C., lektor, stadsfullm.

*Gullmar, Ebba, föreståndare.

*Sahlin, E. E., chefsombudsman.

Suppleanter.¹⁾

*Andersson, B. G. M., instruktör.

Heckscher, F. Vickhoff, Anna Britta, fru, stadsfullm.

*Helin, P. F., redaktör, stadsfullm.

Remens, Eva F., läroverksadjunkt, fru, stadsfullm:s 2:e vice ordf.

Sekreterare (3,000 kr.).

Flodén, H. T., kanslichef (se sid. 545).

Delegerade för bokinköp.

Huss, E. J.; Månsson, O. P.

Revisorer.

Gemensamma för skoldirektionen m. fl. (se sid. 382).

Stadsbiblioteket.

Adresser, telefoner och expeditionstider: se nedan.

Frågan om inrättande av ett stadsbibliotek i Stockholm framfördes första gången i en hos stadsfullmäktige år 1909 väckt motion om centralisering av huvudstadens biblioteksväsen genom upprättande av ett kommunalt centralbibliotek med filialer i olika delar av staden. En av

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola suppleanterna enligt nämndens beslut inträda i följande ordning: för ordföranden suppleanterna Remens, Helin, Heckscher och Andersson; för vice ordföranden suppleanterna Andersson, Remens, Helin och Heckscher; för ledamoten Gullmar suppleanterna Andersson, Remens, Helin och Heckscher; för ledmoten Eeg-Olofsson suppleanterna Andersson, Remens, Helin och Heckscher; för ledamoten Sahlin suppleanterna Heckscher, Remens, Helin och Andersson.

stadsfullmäktige år 1910 för frågans utredning tillsatt kommitté avgav år 1912 (Bih. 1912: nr 158) ett detaljerat förslag till upprättande av ett kommunalt centralbibliotek med filialbibliotek samt hemställde, att stadsfullmäktige ville anvisa den då disponibla utdelningen ur Forsgrénska fonden till byggnad för ett stadsbibliotek i enlighet med förslaget. Detta förslag blev emellertid ej bifallet av stadsfullmäktige. År 1918 beslöt emellertid styrelsen för »Knut och Alice Wallenbergs stiftelse», att till uppförande av ett Stockholms stadsbibliotek bidra med ett belopp av en miljon kr., under förutsättning bl. a. att till samma ändamål anslöges de för utdelning från Forsgrénska fonden tillgängliga medlen samt att stadsfullmäktige upplåte sådan tomt, att byggnaden kunde uppföras fristående och med utrymme för eventuellt behövlig tillbyggnad. På grund av detta erbjudande uppdrogo stadsfullmäktige år 1918 åt en kommitté att uppgöra förslag till byggnad för ett stadsbibliotek samt att i övrigt förbereda ärendet. År 1920 beslöt stadsfullmäktige dels att mottaga den erbjudna donationen å en miljon kr., dels att för stadsbiblioteket upplåta tomtutrymme av angiven beskaffenhet, dels också att till uppförande av stadsbiblioteket anslå den till utdelning disponibla avkastningen av Forsgrénska fonden (575,000 kr.) jämte därå sedan 1918 upplupna räntor. Stadsbibliotekskommittén avgav år 1922 (Bih. 1921: nr 51) ett förslag om upprättande av ett stadsbibliotek samt vissa andra anordningar avseende Stockholms biblioteksväsen. »Knut och Alice Wallenbergs stiftelse» ställde sedermera på vissa villkor till förfogande ytterligare intill 130,000 kr. för stadsbiblioteksbyggnadens uppförande enligt det föreliggande förslaget. I samband med mottagandet av den erbjudna donationen beslöt stadsfullmäktige den 23 april 1923 att tillsätta en särskild biblioteksstyrelse (se sid. 418). Den 17 december samma år beslöt stadsfullmäktige dels att för det beslutade stadsbiblioteket ställa till biblioteksstyrelsens förfogande erforderligt tomtutrymme i dåvarande kv. Bryggpannan i hörnet av Sveavägen och Odengatan, dels uppdraga åt biblioteksstyrelsen att, med användning av härför förut anvisade medel, å denna plats uppföra huvudbyggnad för stadsbiblioteket i enlighet med av biblioteksstyrelsen framlagt förslag (se Utl. 1923: nr 364 och 365).

Då de anvisade donationsmedlen sedermera på grund av stegrade byggnadskostnader visade sig ej förslå till täckande av kostnaderna för biblioteksbyggnadens uppförande, beslöt stadsfullmäktige den 4 maj 1925, att för ändamålet finge disponeras 1926 och 1927 års behållna avkastning av B. A. Danelii donationsfond till ett belopp av sammanlagt högst 250,000 kr.

Stadsbiblioteket öppnades för allmänheten den 2 april 1928.

Med hänsyn till biblioteksverksamhetens hastigt växande omfattning och därav framkallat ökat lokalbehov beslöt stadsfullmäktige den 16

mars 1931 anvisa 364,000 kr. till stadsbiblioteksbyggnadens tillbyggnad med en fjärde flygel. Tillbyggnaden togs i bruk under senare delen av år 1932.

Enligt stadsbibliotekskommitténs förslag borde stadsbiblioteket övertaga hela folkbiblioteksverksamheten i staden. Därvid förutsattes, att från staden utgående bidrag till förutvarande folkbibliotek skulle indragas, i den mån den kommunala biblioteksverksamheten igångsattes, ävensom att, därest överenskommelser därom kunde träffas, dessa bibliotek skulle överlämna sina bokbestånd till stadsbiblioteket. Detta skulle eventuellt även övertaga vissa församlingsbibliotek.

Denna plan följdes i huvudsak. Under åren 1927—1930 införlivades sålunda med stadsbiblioteket ett stort antal förut av staden understödda biblioteks boksamlingar.

I stället för dessa upphörda bibliotek (rörande vilkas tidigare verksamhet m. m. hänvisas till 1927—1930 års upplagor av kommunalkalendern) har stadsbiblioteket i olika stadsdelar inrättat filialer (f. n. är antalet 59), en del öppna större delen av dagen och bestående av både utlånings- och läsrumsavdelningar såväl för vuxna som för barn och ungdom, andra åter öppna blott vissa timmar i veckan och i regel utan läsrum. Å filialerna kunna böcker lånas ej endast ur deras eget bokbestånd utan även från huvudbiblioteket. En redogörelse för dessa filialer intill år 1954 finnes i 1954 års kommunalkalender. Nya avdelningar för barn och ungdom öppnades den 9 februari 1955 i Vällingby, den 4 april 1955 i Bäckahagen och den 6 maj 1955 i Bagarmossen. Den 19 september 1955 flyttade filialen i Solhem in i nya lokaler vid Spånga station. Den 7 november 1955 öppnades en filial för vuxna och en för barn och ungdom i Sundby. Samtidigt överflyttades dit de tidigare filialerna i Bällsta och Bromsten. Den 14 december 1955 öppnades en ny avdelning för vuxna i Bagarmossen och den 9 januari 1956 en avdelning för vuxna i Vällingby. Filialen för vuxna i Hjorthagen inflyttade den 21 oktober 1957 i nya lokaler.

I de flesta av filialerna finnes utom avdelningen för vuxna en särskild ungdoms- och barnavdelning. Samarbete med folkskolornas lärjungebibliotek påbörjades i början av år 1934 då skol-, ungdoms- och barnbiblioteken i Ålsten och Essingen erhöilo gemensamma lokaler och gemensamt bokbestånd i respektive folkskolebyggnader. Vid 1945 års slut voro åtta sådana bibliotek i verksamhet. Fr. o. m. år 1946 omfattar samarbetet samtliga befintliga och planerade skol- och ungdomsbibliotek. I sina huvuddrag innebär organisationen att i alla nya skolor upprättas skolbibliotek, som, om så anses behövt, utökas till barn- och ungdomsbibliotek. Skoldirektionen inreder och tillhandahåller hyresfritt lokaler i folkskolorna; bokanskaffningen och det bibliotekstekniska ar-

betet ombesörjes av biblioteksnämnden. Biblioteken hållas öppna på särskilda för skolornas elever avsedda tider under ledning av skolbibliotekarierna, vilka utses och avlönas av skoldirektionen. År skolbiblioteket förenat med ett ungdomsbibliotek hålles det öppet även på kvällarna men då med personal från stadsbiblioteket. För bokurvalta svarar en bokinspektör i samråd med bibliotekarierna, i vilken stadsbibliotekarien är självskriven ordförande. Skoldirektionen utser fyra ledamöter bland skolbibliotekarierna och biblioteksnämnden likaledes fyra, av vilka förste bibliotekarien för skol-, barn- och ungdomsbiblioteken är sekreterare.

För närvarande finnas 92 skolbibliotek, av vilka 28 äro förenade skol-, barn- och ungdomsbibliotek (ett av de senare kan för närvarande på grund av lokalförhållandena dock icke hållas öppet på kvällarna).

Bokbeståndet i samtliga till stadsbiblioteket hörande bibliotek utgjorde den 1 januari 1958 sammanlagt 875,418 band. Accessionen under år 1957 uppgick till 77,077 band, medan 65,544 band uttrangerades. Hela antalet inskrivna låntagare var vid 1957 års slut 153,664 (därunder året nyinskrivna 21,651, omskrivna 28,857). Under år 1957 uppgick antalet besök i biblioteken till 1,734,171, varav 223,047 i huvudbibliotekets tidsnings- och tidskriftsrum, och antalet boklån till 3,287,082.

Bokbeståndet vid Stockholms folkskolors lärjungebibliotek utgjorde den 1 januari 1958 402,852 band. Accessionen under år 1957 uppgick till 43,176 band, medan 18,105 band uttrangerades.

På sjukhusdirektionens förslag beslöt stadsfullmäktige den 14 december 1936 att ett patientbibliotek skulle upprättas vid S:t Eriks sjukhus med årsskiftet 1936/37 och skötas genom biblioteksnämndens försorg. Det skulle utgöra det första ledet i en planerad organisation av sådana bibliotek vid vissa av stadens sjukhus. Under år 1938 upprättades ett liknande bibliotek vid S:t Görans sjukhus, den 1 januari 1945 ett vid Södersjukhuset och den 1 januari 1952 ett vid Beckomberga och ett vid Långbro sjukhus. Den 26 april 1954 beslöt stadsfullmäktige uppdraga åt biblioteksnämnden att handha biblioteksverksamheten vid stadens samtliga sjukhus och fattigvårdsanstalter. Beslutet genomfördes med början år 1955. Detta är inrättades ett patientbibliotek vid Sabbatsbergs sjukhus samt ett depåbibliotek, varifrån vandringsbibliotek f. n. utsändas till ett 70-tal olika hem och institutioner huvudsakligen tillhörande sjukvårds- och socialrotlarna.

Författningar. Reglemente för Stockholms stadsbibliotek, antaget av biblioteksnämnden 20 mars 1956 (Kf 1956: nr 26), med ändr. Instruktion för stadsbibliotekarien, fastställd av biblioteksstyrelsen [biblioteksnämnden] 24 nov. 1925.

Stadsbibliotekarie (B 4).

Hornwall, G. H. D. (förordn. t. o. m. ³¹/12 1961); t. 23 66 00; mottagningstid: 11—12 (utom lördagar).

Förste bibliotekarier.

Löfgren, A. F. (26) (barn-, ungdoms- och skolbibliotek); Ahlstedt, V. G. (25) (yttre tjänst); Hultth, C. J. (25) (inre tjänst); mottagnings-tider: 11—12 (utom lördagar).

Bibliotekarier (23, 21).

Lundgren, I. M. S. (Maj) (patientbibliotek m. m.); Olsson, Karin E. (se sid. 421); Ljungdal, A. G. (se sid. 421); Hede, A. Brita (se sid. 421); Edlund, G. E. J. G. (se sid. 421); Ericsson, A. M. (Anna-Greta) (filialinspektion); Löfgren, f. Norinder, E. Elisabet (katalogisering); Jonsson, J. P. (se sid. 421); Berglund, Ann-Marie E. (barn- och ungdomsbibliotek); Hedlund, E. Brita (se sid. 425); Bock, Elsa E. C. (se sid. 422).

Förste biblioteksamanuenser (19).

Berthelson, S. H.; Mårtensson, Hanna E.; Södergren, H. Anne-Marie C. (se sid. 426); Maslov, f. Alfort, Sigrid E. M.

Biblioteksamanuenser (17).

Wikström, K. G. F.; Asplund, K. E. Marianne; Fried, Cecilia; Elgenstierna, U. S. (Ulla); Nyström, O. A.; Puke, H. E.; Sterner, P. O. R. (se sid. 421); Cronvall, f. Lindbom, Britta I.; Sjöberg, Signe A. B.; Tallmark, Gunhild E.; Petri, S. E., tf.; Banefelt, N. O. D. (se sid. 425).

Förste kammarskrivare (17).

Hierta, B.

Förste biblioteksassistenter (15—13).

Lychou, S. Gudrun (se sid. 425); Berglund, A. L. (Nan); Ullberg, Sigrid H.; Węclawicz, f. Berglöf, Birgitta (se sid. 426); Nylund, Ingrid; Kraft, Greta M. (se sid. 422); Eichinger, f. Wihlborg, B. M. (Britten); Karlgren, Metta-Lena (se sid. 426); Lilliehöök, f. Lukas, Ingrid (se sid. 426); Ørvig, f. Meirowitz, Mary R. (se sid. 421); Ljungberg, Eva F. (se sid. 421); Enberg, Brita M. (se sid. 422); Lagerkrantz, Gertrud H. E. (se sid. 422); Lundin, f. Quist, Inga-Britt; Låftman, Elsa Maria.

Biblioteksassistenter (13—11).

Lamm, Margit S.; Törnquist, f. Edman, Maj M. (se sid. 424); Widner, L. N.-M.; (se sid. 424); Thorén, Karin G.; Söderblom, f. Maniette, Harriette (se sid. 424); Wirstrom, f. Stilow, Margit D. A. (se sid. 424); Hagar, f. Lehtmann, Silva; Schönborg, f. Rudnicka, Ann-Marie (se sid. 425); Lindstedt, G. T.; Kuick, f. Ahlberg, Anna-Ca-

rin; Ruhn, Anita M.-L.; Dyppel-Widner, Inga A. (se sid. 424); Björkman, Marianne; Åström, f. Schlasberg, Irma K. G.; Carlsson, f. Moquist, Britta V. (se sid. 422); Coulianos, f. Kvarnfors, Kerstin C.; Pålsson, f. Dalén, Saga B.; Quint, Gunnel (se sid. 424); Bergendal, Lena A. (se sid. 423 och 424); Ekman-Jørgensen, Ulla E. E. (se sid. 424); Almgren, Ingrid B. K. (se sid. 422); Meijling, Gunnel; Malmberg, f. Hennert, Barbro M. (se sid. 425); Hornegård, Inga K. (se sid. 422); Andersson, f. Stegfors, Inga-Britt; Tullgren, Eva (se sid. 423); Ringi, Aagot T. S. (se sid. 426), *tf.*; Sterner, f. Unevik, S. Birgitta (se sid. 426); Elfstrand, f. Cyrus, Kerstin M.; Wedmark, Gertrud M. (se sid. 425); Karlsson, U. I.; två vakanta.
Tre kontorsskrivare, tolv kanslibiträden, tjugutre kontorsbiträden, deltidstjänstgörande och timavlönad personal.

Förste maskinist (12).

Westerström, Ch. W.

Förste kontorsskrivare (11).

Brannemark, f. Lundh, Britta I. C.; Vange, Sonja L.

Övervaktmästare (11).

Kastling, S. O.

Förste bokbindare (11).

Bäckman, E. T.

En hantverkare, en bokbindare, en förste vaktmästare, fem expeditionsvakter, en telefonist, en maskinoperatör, tjugutre biblioteksbiträden, sex bokbinderbiträden, en bokbussförare, en bilförare, timavlönad personal.

Utläningsexpeditioner.

Huvudbiblioteket.

Sveavägen 73 (Pa: Odengatan 53, Sth VA); t. 2366 00 (växel); tel. efter växelns stängning kl. 16,30, se telefonkatalogen.

Biblioteket är öppet för allmänheten å följande tider:

avd. för vuxna: vardagar utom lördagar 10,30—20,30, lördagar 10,30—17;

ungdoms- och barnavd.: vardagar utom lördagar 10,30—19, lördagar 10,30—17.

Under sommaren har huvudbiblioteket öppet å tider, som där finnas anslagna.

I stadsbibliotekets huvudbyggnad inrymmas bl. a. en stor utlåningshall, som upptar större delen av byggnadens mittparti, fem andra utlånings- och läsesalar, tidskriftsrum, tidsningsrum, en ungdoms- och barnavdelning med utlånings- och läsrum, »sagorum», bokmagasin, personalrum m. m.

Huvudbibliotekets bokbestånd uppgick vid 1958 års ingång till 259,211 band.

Föreståndare.

Olsson, Karin E., bibliotekarie (se sid. 420); Jonsson, J. P., bibliotekarie (se sid. 420).

Filialer.

Under sommaren ha filialerna öppet å tider, som där finnas anslagna.

Filial 1.

Forsgränska medborgarhuset, Medborgarplatsen, Sth SÖ; t. 40 04 93 (utlåningsexp. för vuxna), 400483 (upplysningen), 411970 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten å följande tider:

avd. för vuxna: vardagar utom lördagar 10,30—20,30, lördagar 10,30—17; ungdoms- och barnavd. å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se ovan).

Bokbestånd: ca 67,500 band.

Föreståndare.

Ljungdal, A. G., bibliotekarie (se sid. 420); t. 42 55 13; ungdoms- och barnavd.: Sterner, F. O. R., biblioteksamanuens (se sid. 420).

Filial 2.

Hornsgatan 78, Sth SÖ; t. 40 13 08 (utlåningsexp. för vuxna), 44 44 57 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 14—20,30, lördagar 13—17; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 13—19, lördagar 13—17.

Bokbestånd: ca 38,100 band.

Föreståndare.

Hede, A. Brita, bibliotekarie (se sid. 420); ungdoms- och barnavd.: Ørvig, f. Meirowitz, Mary R., förste biblioteksassistent (se sid. 420).

Filial 4.

Banérgatan 58 och 60, Sth NO; t. 62 72 16 (avd. för vuxna), 62 72 26 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 13—20,30, lördagar 13—17; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 13—20, lördagar 13—17.

Bokbestånd: ca 59,200 band.

Föreståndare.

Eldlund, G. E. J. G., bibliotekarie (se sid. 420); t. 62 72 17; ungdoms- och barnavd.: Ljungberg, Eva F., förste biblioteksassistent (se sid. 420).

Filial 6.

Hantverkargatan 73, Sth K; t. 50 41 22 (utlåningsexp. för vuxna), 53 74 38 (ungdoms- och barnavd.).

BiN

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 13—20,30, lördagar 13—17; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 13—20, lördagar 13—17.

Bokbestånd: c:a 42,000 band.

Föreståndare.

Bock, Elsa E. C., bibliotekarie (se sid. 420); t. 53 74 24; ungdoms- och barnavd.: **Kraft, Greta M.**, förste biblioteksassistent (se sid. 420).

Filial 7.

Tyska Stallplan 2, Sth C; t. 11 69 02; expeditionstid: måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 17,30—20,30, lördagar 14—17.

Bokbestånd: c:a 9,400 band.

Föreståndare.

Enberg, Brita M., förste biblioteksassistent (se sid. 420).

Filial 9.

Lärarhögskolans övningsskola, Rålambsvägen 28 (Pa: Fack, Sth 34); t. 51 06 10; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: vardagar utom lördagar 13—19, lördagar 13—17.

Bokbestånd: c:a 8,600 band.

Föreståndare.

Lagerkranz, Gertrud H. E., förste biblioteksassistent (se sid. 420).

Filial A 1.

Avdelningen för vuxna: Erik Segersällsvägen 1, Hägersten; t. 45 02 65; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—18, fredagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 9,000 band.

Föreståndare.

Hornegård, Inga K., biblioteksassistent (se sid. 421).

Ungdoms- och barnavdelningen: Aspudens skola, Blommensbergsvägen 166, Hägersten; t. 45 00 63; expeditionstid: vardagar utom lördagar 17,30—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 4,700 band.

Föreståndare.

Modin, f. Bagge, M. (Lillebil).

Filial A 2.

Telefonvägen 18, Hägersten; t. 45 85 20, endast avd. för vuxna; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar 12—18, torsdagar 11—14 och lördagar 12—14.

Bokbestånd: c:a 12,200 band.

Föreståndare.

Almgren, Ingrid B. K., biblioteksassistent (se sid. 421).

Filial A 3.

Mälarhöjdens skola, Lugnorpsvägen 2, Hägersten; t. 46 10 70; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 17,30—20, därjämte måndagar 14—16; ungdoms- och barnavd. måndagar, onsdagar och fredagar 17,30—20, därjämte måndagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 11,300 band.

Föreståndare.

Byström, f. Sirovitsch, Lise.

Filial A 4.

Avdelningen för vuxna: Gröndalsvägen 16, Sth SV; t. 45 55 29; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 4,700 band.

Föreståndare.

Linnarsson, Gudrun K.

Ungdoms- och barnavdelningen: Lövholmsvägen 85, Sth SV; t. 19 18 39; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 16—19.

Bokbestånd: c:a 3,600 band.

Föreståndare.

Hafström, f. Wrenby, Lillemor.

Filial A 5.

Hägerstensåsens skola, Sedelvägen, Hägersten; t. 45 63 84; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 3,000 band.

Föreståndare.

Vakant.

Filial A 6.

Avdelningen för vuxna: Årstaplan 5, Johanneshov; t. 71 77 97; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—16, onsdagar 14—18 och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 11,900 band.

Föreståndare.

Carlsson, f. Moquist, Britta V., biblioteksassistent (se sid. 421).

Ungdoms- och barnavdelningen: Årsta skola, Hjälmarvägen 16, Johanneshov; t. 45 85 30; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 3,900 band.

Föreståndare.

Sandström, f. Andersson, E. A. M. (Anna-Greta).

Filial A 7.

Västberga skola, Klensmedsvägen 2, Hägersten; t. 45 85 31; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 4,300 band.

Föreståndare.

Sörensson, f. Fjelner, Karin E.

Filial A 8.

Långbrodals skola, Västerängsvägen 19, Älvsjö; t. 47 32 01; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 4,000 band.

Föreståndare.

Lundblad, H. Mary-Ann.

Filial B 1.

Kommunalhuset, Älvik, Drottningholmsvägen 167, Bromma; t. 25 96 92; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 14—20,30, tisdagar och torsdagar 17—20,30, lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 17,30—20, därjämte onsdagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 16,200 band.

Föreståndare.

Tullgren, Eva, biblioteksassistent (se sid. 421); ungdoms- och barnavd.: Wichman, f. Åkermark, Eva A. A.

Filial B 3.

Riksby skola, Riksbyvägen 40—48, Bromma; t. 25 02 45; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, torsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 3,600 band.

Föreståndare.

Vakant.

Filial B 4.

Ålstens skola, Nyängsvägen 72—80, Bromma; t. 25 33 45; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—16, onsdagar 14—18 och lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 17,30—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 17,000 band.

Föreståndare.

Bergendahl, Lena A., biblioteksassistent (se sid. 421); ungdoms- och barnavd.: Garpe, f. Halencreutz, Lilly E.

Filial B 5.

Abrahamsbergs skola, Gustav III:s Väg, Bromma; t. 25 54 49; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 4,200 band.

Föreståndare.

Larsson, f. Koraen, Ewa G.

Filial B 6.

Essingens skola, Essingestråket 24, Sth K; t. 53 28 33; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—16; ungdoms- och barnavd. måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 10,500 band.

Föreståndare.

Håkansson, f. Olsson, Irma V; ungdoms- och barnavd.: Hammarbäck, Margaretha B.

Filial B 7 och B 8.

Ängby norra skola, Vultejusvägen 20, Bromma; t. 37 07 50; expeditionstid: måndagar, onsdagar, fredagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—16; ungdoms- och barnavd. måndagar, onsdagar, fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 14,600 band.

Föreståndare.

Nordenskjöld, f. Welander, Eva; ungdoms- och barnavd.: Vakant.

Filial B 9.

Ullsunda skola, Johannesfredsvägen, Bromma; t. 25 55 88; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, torsdagar och fredagar 16,30—19.

Bokbestånd: c:a 2,400 band.

Föreståndare.

Vakant.

Filial C 1.

Johan Skyttes Väg 202, Älvsjö; t. 47 18 61; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—16; ungdoms- och barnavd. måndagar, onsdagar och fredagar 16,30—19.

Bokbestånd: c:a 12,600 band.

Föreståndare.

Tengbom, S. E. (Elsa), f. d. förste biblioteksassistent; ungdoms- och barnavd.: Nordzell, Britt O.

Filial C 2.

Avd. för vuxna: Högdalens centrum. Öppnas i slutet av året.

Föreståndare.

Widner, L. N.-M., biblioteksassistent (se sid. 420).

Ungdoms- och barnavd.: Bäckahagens skola, Skebokvarnsvägen 55, Bandhagen; t. 47 95 70; expeditionstid: måndagar, torsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 2,200 band.

Föreståndare.

von Zweigbergk, f. Lindblom, Brita M.

Filial C 3.

Örby skola, Huddingevägen 425, Älvsjö; t. 47 02 30; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—16; ungdoms- och barnavd. måndagar, onsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 9,400 band.

Föreståndare.

Fasth, A. L.; ungdoms- och barnavd.: **Törnquist, f. Edman, Maj M.**, biblioteksassistent (se sid. 420).

Filial E 1.

Enskede skola, Stockholmsvägen 30, Enskede; t. 49 24 11; expeditionstid: måndagar och onsdagar 14—20,30, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20,30, därjämte fredagar och lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 17,30—20, därjämte måndagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 16,400 band.

Föreståndare.

Wirström, f. Stilow, Margit D. A., biblioteksassistent (se sid. 420); ungdoms- och barnavd.: **Törnquist, f. Edman, Maj M.**, biblioteksassistent (se sid. 420).

Filial E 2.

Avd. för vuxna: Vikstensvägen 4, Johanneshov; t. 59 57 29; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 6,600 band.

Föreståndare.

Hagberg, Ragnhild K.

Ungdoms- och barnavd.: Hammarbyhöjdens skola, Finn Malmgrens Väg 9, Johanneshov; t. 48 23 41; expeditionstid:

måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 16,30—19.

Bokbestånd: c:a 4,200 band.

Föreståndare.

Ekman-Jørgensen, Ulla E. E., biblioteksassistent (se sid. 421).

Filial E 3.

Skanskvarns skola, Gullmarsvägen 60, Johanneshov; t. 49 50 60; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 2,800 band.

Föreståndare.

Bergendal, Lena A., biblioteksassistent (se sid. 421 och 423).

Filial E 4.

Björkhagens skola, Karlskronavägen 10, Johanneshov; t. 59 39 38; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 2,900 band.

Föreståndare.

Hillman, Gerd G.

Filial E 5.

Gubbängens skola, Gubbängsvägen 61, Enskede; t. 94 72 88; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte torsdagar 14—18 och lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 17—20, därjämte onsdagar och torsdagar 14—17 och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 17,200 band.

Föreståndare.

Dyppel-Widner, Inga A., biblioteksassistent (se sid. 421); ungdoms- och barnavd.: **Söderblom, f. Maniette, Harriette**, biblioteksassistent (se sid. 420).

Filial E 6.

Avd. för vuxna: Lillavägen 41—43, Johanneshov; t. 59 93 10; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 10,500 band.

Föreståndare.

Quint, Gunnel, biblioteksassistent (se sid. 421).

Ungdoms- och barnavd.: Bagarmossens skola, Rusthållarvägen 5, Johanneshov; t. 49 97 05; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: c:a 2,100 band.

Föreståndare.

Biäre Roström, E. M. (Greta).

Filial H 1.

Avd. för vuxna: Värsta Allé 12, Spånga; t. 36 15 05; expeditionstid: måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 17,30—20,30, därjämte måndagar 14—16.

Bokbestånd: ca 7,200 band.

Föreståndare.

Moberg, f. Lindgren, Karin O.

Ungdoms- och barnavd.: Solhems skola, Hässelbyvägen 40, Spånga; t. 36 43 43; expeditionstid: måndagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: ca 2,500 band.

Föreståndare.

Werner, E., folkskollärare.

Filial H 2.

Avd. för vuxna: Sundby skola, Arrendevägen 77, Spånga; t. 36 39 34; expeditionstid: måndagar, torsdagar och fredagar 18—20,30, därjämte måndagar och fredagar 14—16; ungdoms- och barnavd.: Sundby skola, Sundbyvägen, Spånga; t. 36 44 40; expeditionstid: måndagar, torsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: ca 8,200 band.

Föreståndare.

Malmberg, f. Hennert, Barbro M., biblioteksassistent (se sid. 421); ungdoms- och barnavd.: Dahlberg, E., folkskollärare.

Filial H 3.

Riddersviksvägen 159, Hässelby Villastad; t. 38 10 70; expeditionstid: onsdagar 13—15, fredagar 18—20,30.

Bokbestånd: ca 2,700 band.

Föreståndare.

Bergills, f. Almhult, E. G. Margareta.

Filial H 4.

Avd. för vuxna: Vittangigatan 24, Vällingby; t. 87 29 61 (utlåningsexp.), 87 29 62 (upplysningen); expeditionstid: vardagar utom lördagar 14—20,30, lördagar 9,30—17, därjämte tisdagar 9,30—14.

Bokbestånd: ca 22,300 band.

Föreståndare.

Hedlund, E. Brita, bibliotekarie (se sid. 420).

Ungdoms- och barnavd.: Vällingby skola, Ångermannagatan, Vällingby; t. 37 96 55; expeditionstid: vardagar utom lördagar 17,30—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: ca 3,400 band.

Föreståndare.

Holmstrand, Sonja E. H.

Filial V 1.

Avd. för vuxna: Artemisvägen 30 A, Sth NO; t. 60 63 92; expeditionstid: vardagar utom torsdagar och lördagar 18—20,30, lördagar 14—16.

Bokbestånd: ca 7,800 band.

Föreståndare.

Malmberg, f. Hennert, Barbro M., biblioteksassistent (se sid. 421).

Ungdoms- och barnavd.: skolan, Jägmästargatan 2, Sth NO; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 17,30—20.

Bokbestånd: ca 4,300 band.

Föreståndare.

Banefelt, N. O. D., biblioteksamanuens (se sid. 420).

Bokbussen.

Utlåningsstationer: Bandhagen, Blackeberg, Djurgårdsstaden, Ekhagen, Fagerstorp, Farsta, Fruängen, Hammarbyhöjden, Herrängen, Hässelby Gård, Hässelby Strand, Johannesfred, Johanneshov, Nockebyhov, Pungpinan, Rågsved, Sköndal, Solberga, Svedmyra/Stureby, Västertorp.

Bokbestånd: ca 8,500 band.

Föreståndare.

Schönberg, f. Rudnicka, Ann-Marie, biblioteksassistent (se sid. 420).

Patientbibliotek.

Filial P 1.

S:t Eriks sjukhus, Fleminggatan 22, Sth K; t. 50 82 25.

Bokbestånd: ca 3,100 band.

Föreståndare.

Lychou, S. Gudrun, förste biblioteksassistent (se sid. 420).

Filial P 2.

S:t Görans sjukhus, Mariebergsgatan 7, Sth K; t. 22 20 40 (växel), ankn. 229.

Bokbestånd: ca 3,300 band.

Föreståndare.

Wedmark, Gertrud M., biblioteksassistent (se sid. 421).

BiN

Filial P 3.

*Södersjukhuset, Ringvägen (Pa: Sth 38);
t. 23 70 00 (växel), ankn. 360.*

Bokbestånd: c:a 4,400 band.

Föreståndare.

Węclewicz, f. Berglöf, Birgitta, förste biblioteks-
assistent (se sid. 420).

Filial P 4.

*Beckomberga sjukhus, Bromma 4; t. 37 25 00
(växel), ankn. 100.*

Bokbestånd: c:a 4,000 band.

Föreståndare.

Lilliehöök, f. Lukas, Ingrid, förste biblioteks-
assistent (se sid. 420).

Filial P 5.

*Långbro sjukhus, Älvsjö; t. 46 25 00
(växel), ankn. 49.*

Bokbestånd: c:a 2,300 band.

Föreståndare.

Granquist, f. Pordes, Ruth C. R.

Filial P 6.

*Sabbatsbergs sjukhus, Dalagatan 9-11,
Sth VA; t. 22 05 40 (växel), ankn. 293.*

Bokbestånd: c:a 2,300 band.

Föreståndare.

Karlgrén, Metta-Lena, förste biblioteksassistent
(se sid. 420).

Filial P 7.

*Epidemisjukhuset, Ingemarsgatan, Sth
VA; t. 22 53 40 (växel).*

Bokbestånd: c:a 3,100 band.

Föreståndare.

Södergrén, H. Anne-Marie C., förste biblioteks-
amanuens (se sid. 420).

Filial P 10.

*Söderby sjukhus, Uttran; t. 07 53 +
310 00 (växel).*

Bokbestånd: c:a 2,700 band.

Föreståndare.

Sterner, f. Unevik, S. Birgitta, biblioteksassi-
stent (se sid. 421).

Filial P 30.

*Vårdhemmet Högalid, Maria Bangata 75,
Sth SV; t. 68 03 00 (växel), ankn. 25.*

Bokbestånd: c:a 2,600 band.

Föreståndare.

Ringi, Aagot T. S., tf. biblioteksassistent (se sid.
421).

Filial P 31.

*Rosenlunds vård- och ålderdomshem,
Skånegatan 1, Sth SÖ; t. 44 02 90 (växel).*

Bokbestånd: c:a 3,000 band.

Föreståndare.

Ringi, Aagot T. S., tf. biblioteksassistent (se sid.
421).

Filial P 32.

*Sabbatsbergs vård- och ålderdomshem,
Torsgatan 32, Sth VA; t. 23 55 10 (växel).*

Bokbestånd: c:a 3,500 band.

Föreståndare.

Ringi, Aagot T. S., tf. biblioteksassistent (se sid.
421).

Filial P 33.

*Vårdhemmet Stureby, Enskede; t. 49 25 00
(växel).*

Bokbestånd: c:a 9,700 band.

Föreståndare.

Rynell, f. Trotzig, K. Aina.

Beträffande **Församlingsbiblioteken**, se
sid. 655.

Stockholms stads arkivnämnd.

Arkivnämnden.

Stadsarkivets rådhusdepå; tel. se nedan.

I samband med godkännande i princip av ett av särskilda sakkunniga framlagt förslag till ordnande av huvudstadens arkivväsen (se nedan under stadsarkivet) beslöt stadsfullmäktige den 28 juni 1929 att för handläggning av hithörande frågor inrätta *Stockholms stads arkivnämnd*.

Arkivnämnden har enligt den för nämnden gällande instruktionen till uppgift att handhåva förvaltningen av stadsarkivet, att hava överinseende över stadens kommunala arkiv samt att omhänderväsa de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består, förutom av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, av fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. En ledamot och en suppleant skola äga arkivteknisk sakkunskap. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Chef för stadsarkivet är stadsarkivarien.

Riksarkivarien eller den riksarkivet i hans ställe förordnar samt stadsarkivarien äga närvara vid nämndens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna, men ej i besluten, ävensom att få sina meningar antecknade till protokollet.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter ägde rum den 8 december 1957 och den 26 januari 1959.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads arkivnämnd, fastställd av ÖÅ 24 mars 1941 (Kf 1940: nr 74).

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 628 000 kr.; inkomster: driftbudgeten 133 600 kr.

Arkivnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Huss, E. J., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Ronner, G. E., studierektor, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Nilsson, N. K. E., redaktör.

Sköldenberg, B. G., redaktionssekreterare.

*Åberg, A. R. E., förste arkivarie.

Suppleanter¹⁾.

Edner, f. Lindholm, T. Margareta, fru, stadsfullm.

Hedblom, S. B. A., arkivarie.

*Walter, H. B., arkivarie.

*Widlund, S. T., studieinstruktör.

Sekreterare.

Stadsarkivarien (se sid. 429).

Revisorer.

Gemensamma för skoldirektionen m. fl. (se sid. 382).

Stadsarkivet.

Rådhuset, 3 tr. (Pa: Fack, Sth 8); t. 500145, 50 22 25 (kansliet öppet 9—16, lördagar 9—14).

Forskarexp. (Kungsklippan 6) (Pa: Fack, Sth 8); t. 51 74 39; öppet 10—17 (expeditionstid 10—16), lördagar 9,30—14,30 (expeditionstid 9,30—13,30), lördagar 1 juni—24 aug. 9—13,30 (expeditionstid 9—12,30), måndagar—fredagar 25 juni—24 aug. 9,30—15,30 (expeditionstid 9,30—14,30), dessutom måndagar och torsdagar 15 jan.—15 juni, 15 sept.—15 dec. 19—21.

Biblioteket (Kungsklippan 6) (Pa: Fack, Sth 8); t. 50 01 08. Maskinrummet (Kungsklippan 6) (Pa: Fack, Sth 8); t. 50 53 45.

Stockholms stads arkivalier förvarades av ålder av magistraten i Stockholms rådhus och omfattade företrädesvis magistratens och dess kollegiers samt rådhusrättens och kämnärsrättens handlingar m. fl. äldre arkivalier. Vid sidan av detta äldre stadsarkiv, rådh us a r k i v e t, bildades under 1800-talets sista fjärdedel ett nytt, under drätselnämndens förvaltning stående arkiv i vilket sammanfördes handlingar från de kommunala kommissionerna, nämnderna och styrelserna; detta arkiv kom därjämte att fungera

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden suppleanterna Hedblom, Edner, Walter och Widlund; för vice ordföranden samt ledamöterna Sköldenberg och Nilsson suppleanterna Walter, Widlund, Hedblom och Edner; för ledamoten Åberg, suppleanterna Edner, Hedblom, Walter och Widlund.

ArkN

som stadens speciella räkenskapsarkiv. Även efter inrättandet av sistnämnda arkiv, som år 1885 inrymdes i en del av den forna pantlåneinrättningens lokaler å Riddarholmen och år 1897 under benämningen »Stockholms stads arkiv» blev offentligt tillgängligt, förvarade emellertid flertalet av de kommunala myndigheterna sina arkivalier själva.

Med hänsyn till de olägenheter, som förorsakades av splittringen av huvudstadens arkivalier å olika arkiv, väcktes av drätselnämndens första avdelning år 1889 förslag om anordnande av ett för Stockholms stad gemensamt arkiv. Sedan stadens arkiv å Riddarholmen erhållit utvidgade lokaler, överfördes på drätselnämndens initiativ till detta under de närmast följande åren vissa av polisverkets och uppboordsverkets arkivalier ävensom vissa handlingar från rådhusarkivet m. m. Med arkivet förenades år 1900 ett specialbibliotek för stadens historia och topografi m. m., även innehållande en omfattande samling Stockholmsbilder.

Sedan det efter tillkomsten år 1923 av stadens biblioteksstyrelse ifrågasatts att under denna styrelse inordna såväl stadens arkiv och bibliotek som rådhusarkivet, blev frågan om ordnandet av stadens arkivväsen år 1926 för ny utredning överlämnad till särskilda sakkunniga, som i sitt betänkande (Bih. 1928: nr 5) år 1928 framlade förslag till nyorganisation av huvudstadens arkivväsen. Detta förslag godkändes i princip av stadsfullmäktige den 28 juni 1929, som därvid för sin del antogo av den nya organisationen påkallade författningar. Dessa författningar fastställdes av k. m:t den 26 september 1929 och trädde i kraft med ingången av år 1930.

Stadsarkivet förvaltas i ekonomiskt hänseende av arkivnämnden, men sorterar i fråga om de allmänna arkivförfattningarnas tillämpning under riksarkivet. Det utgör på en gång landsarkiv för Stockholm och centralarkiv för Stockholms kommunalförvaltning och har i båda dessa egenskaper att i enlighet med givna föreskrifter förrätta arkivinspektion. Därjämte ombesörjer stadsarkivet vetenskapligt utgivningsarbete (Stockholms stads tänkeböcker 1592—1636).

Inspektion av stadsarkivet skall årligen förrättas av riksarkivarien eller på hans uppdrag av arkivråd. Vederbörande nämnder och styrelser skola övervaka, att kommunala arkiv, som ej överlämnats till stadsarkivet, omsorgsfullt vårdas. Inspektion av dylika arkiv skall årligen förrättas av stadsarkivarien eller av annan tjänsteman vid stadsarkivet. Enligt särskilda uppdrag handlägger stadsarkivet därjämte ärenden, som sammanhånga med rationaliseringen av pappersförbrukningen inom stadens förvaltning samt angående bindning av stadens arkivalier.

Sedan länge föreliggande planer på att uppföra en arkivbyggnad ha i viss mån förverkligats. För att tillgodose behovet av skyddsrum för stadsarkivets samlingar uppfördes åren 1940—1943 i Kungsklippan en betongbyggnad rymman-

de sju våningar, av vilka stadsarkivet hittills disponerat tre. I en av dessa finnes en provisorisk forskarsal. Ännu återstår det emellertid att uppföra en administrationsbyggnad med tillhörande forskarsal och andra lokaliteter. I avvaktn härpå få lokaler för kansli, konservering och renovering av arkivalier m. m. disponeras i Rådhusornet. Stadsfullmäktige hava dock den 22 juni 1954 beviljat medel till uppförande av en administrationsbyggnad å Kungsklippan. Tillstånd till uppförande av denna byggnad, till vilken konstruktions- och kostnadsberäkningar numera föreligga utarbetade, har ännu ej erhållits.

Av det rika arkivaliebeståndet bör i första hand nämnas stadens privilegiebrev sedan 1423, magistratens och rådhusrättens arkivalier 1420—1910 (lagfarts- och teckningsprotokoll med handlingar t. o. m. 1850), justitiekollegii och förmyndarkammarens arkiv 1637— (1849) 1924, handelskollegii arkiv 1638—1849, byggnings- och ämbetskollegii arkiv 1643—1821, politiekollegii arkiv 1673—1821, politie-, ämbets- och byggningskollegii arkiv 1822—1849, handels- och ekonomikollegii arkiv 1850—1880, Stockholms stads räkenskaper med verifikationer från 1430-talet (i orubten årsföljd från 1641), stadskamrerarens och kammarkontorets arkiv, Stockholms kämnärsrätters arkiv 1636—1849, Stockholms norra förstads arkiv 1614—1635, överståthållarämbetets första kansliavdelnings (förutv. överståthållarämbetets kansli) arkiv t. o. m. 1930 (med vissa undantag), och dess andra kansliavdelnings (förutv. polissekreterareexpedition) arkiv t. o. m. 1920, skatteverkets arkiv t. o. m. 1936 (taxerings- och mantalslängder från 1600-talet, i början spridda år, t. o. m. 1940; mantalsuppgifter fr. o. m. 1835), polisens arkivalier i regel t. o. m. 1920 (polis-kammarens arkiv fr. o. m. 1776), Stockholms domkapitels arkiv (t. o. m. 1920) och hovkonsistoriets arkiv (protokoll t. o. m. 1886, handlingar t. o. m. 1925), de kyrkliga församlingarnas arkiv, i regel till omkr. 1840, stadsnämndens och sockenstämmönämndens arkiv, fattigvårdens, asylernas och andra därmed besläktade sociala institutioners arkiv, hälsovårdens samt diverse äldre sjukhus' arkiv, (bl. a. Eira sjukhus' arkiv), direktionsen för Stockholms stads undervisningsverk arkiv, folkskoledirektionens, numera skoldirektionens, arkiv (protokoll och handlingar t. o. m. 1910, räkenskaper t. o. m. 1935), allmänna läroverks och folkskolers äldre arkiv samt högre lärarinneseminariets, statens normalskolas och statens skolköksseminariums arkiv (t. o. m. omkr. 1940), privata högre lärarinneseminariums arkiv, småskoleseminariets i Stockholm och folkskoleseminariets för manliga elever i Stockholm resp. arkiv, upphörda enskilda flickskolors arkiv, Grevesmühlenska samskolans arkiv, brand- och politikommisionens arkiv 1724—1777 (fr. o. m. 1772 kungl. politikommisionen) samt Stockholms sjömanshus' arkiv (t. o. m. 1900). En viktig grupp bilda arkiv tillhörande företrädesvis äldre kommunala institutioner, såsom bor-

gerskapets äldste (med grosshandelssocieteten, borgerskapets änke- och gubbhus), inkvarteringskommissionen, bemedlingskommissionen samt börs-, bro- och hamnbyggnadsdirektionen, brandvaktsskasaadministrationen, drätselkommissionen, gatulägnings-, lyshållnings- och vattenledningsstyrelserna (jämte gaslysningsaktiebolagets arkiv), samt stadsarkitekterna (handlingar, vissa ritningar till stadens m. fl. hus; jämte vissa andra byggnadsritningar) ävensom stadsfullmäktige och beredningsutskottet, dessutom vissa nyare kommunala nämnder m. m., såsom drätselnämnden jämte underlydande institutioner (med auktionsverkets och bokauktionskammarens handlingar), gatunämnden, vattenledningsverket, gasverket, hamnstyrelsen, frihamnsmämnden, kyrkogårdsmämnden, pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå, revisionskontoret, rättshjälpsanstalten, andre stadsläkaren, stadsplanenämnden, barnvårdsnämnden, kommunala institutioner i Bromma, Brännkyrka och Spånga före inkorporeringen, livsmedelsnämnden och andra kristidsorganisationer från de båda världskrigen, Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa samt ett flertal kommunala kommittéarkiv. Bevarade societets- och skråarkiv äro i stort sett splittrade mellan stadsarkivet samt Nordiska museets arkiv, kungl. biblioteket och Westinska samlingen i Uppsala universitetsbibliotek. I stadsarkivet äro numera Allmänna barnhusets, sällskapet Pro Patrias (fr. o. m. 1774), Frimurarbarnhusets (fr. o. m. 1753), Evangeliska fosterlandsstiftelsens (fr. o. m. 1856) och Allmänna barnbördshusets (fr. o. m. 1773 t. o. m. 1935) arkiv samt stiftelsen konung Oskar II:s och drottning Sofias guldbroloppsminnes arkiv deponerade. Dessutom finnes där ett stort antal enskilda personers, föreningars och stiftelsers samt företags arkiv. Till stadsarkivet hava även överlämnats de i Stockholm tidigare verkamma, numera upphörda, sjukhusskassornas arkivhandlingar.

I stadsarkivet (rådhuset) har inrättats en konserveringsverkstad för arkivalier.

Till stadsarkivet hör ett specialbibliotek för stadens historia och topografi samt allmän stadshistoria jämte Wernerska boksamlingen. Dessa bibliotek omfatta sammanlagt c:a 60,000 band.

Författningar. Arkivstadga för Stockholm, fastställd av k. m:t 26 sept. 1929 (Kf 1929: nr 45), med ändr., varav de viktigaste äro intagna i Kf 1949: nr 47, 1951: nr 12. K. stadga ang. vissa offentliga arkiv 8 sept. 1924, med ändr. (tillämplig å bl. a. kyrkoarkiven och Öås arkivalier). K. instruktion för landsarkiven 8 sept. 1924, med ändr. K. kung. 8 sept. 1924 ang. utgallring av arkivalier ur vissa offentliga arkiv samt ang. förvaring av förutvarande statsmyndigheters ävensom upplösta kommittéers m. fl. arkiv, med ändr. K. kung. 21 dec. 1945 ang. återställande eller utgallring av vissa ansökningshandlingar, med ändr. K. kung. 22 febr. 1946 ang. utgallring av vissa handlingar i kyrkoarkiven. K. kung. 29 mars 1946 ang.

gallring av verifikationerna till länsstyrelsernas räkenskaper. K. kung. 14 juni 1946 ang. inspektion av vissa offentliga arkiv. K. kung. 14 juni 1946 ang. överlämnande av arkivhandlingar till lands- och länsarkiven, med ändr. K. kung. 15 nov. 1946 ang. inventering av kyrkoarkiv och kontraktsprostarkiv. Riksarkivets cirkulär till statsmyndigheterna 28 dec. 1948 ang. användningen av kulspets- och reservoarpenenor m. m. K. kung. 11 dec. 1953 ang. utgallring av handlingar hos vissa statsmyndigheter. K. cirkulär 2 dec. 1955 ang. utgallring av handlingar i prövningsnämndernas arkiv. K. generaltullstyrelsens cirkulär 23 febr. 1954 ang. gallring av vissa handlingar i distrikttullanstaltarnas arkiv. Bestämmelser om arkivalieleveranser till stadsarkivet, antagna av SF 17 juni 1930. Bestämmelser rörande överlämnande till stadsarkivet av arkivhandlingar från kommunala kommittéer eller tillfälliga beredningar, antagna av arkivnämnden 22 dec. 1931. Bestämmelser rörande arkivrum för kommunala arkiv, antagna av arkivnämnden 13 maj 1932. Råd och anvisningar för anordnande av arkivlokaler (k. byggnadsstyrelsens publikationer 1953: 1). Bestämmelser rörande användning av papper och viss skrivmateriel inom Stockholms stads förvaltning, fastställda av SF 20 febr. 1939. Stadskollegiets cirkulär 28 febr. 1952 med råd och anvisningar vid bindning av Stockholms stads arkivalier m. m.

Stadsarkivarie (B 4).

Staf, N. O. B. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1964) (rådhuset); t. 50 23 30; mottagningstid: 10—11.

Förste arkivarie (26).

Corin, C.-F. L. (rådhuset); t. 51 67 85.

Arkivarier.

Vakant (23); **Setterkrans,** L. J. G. (21) (rådhuset), t. 50 22 25; (Kungsklippan 6), t. 51 74 39; en vakant (19), *tf.* **Pursche,** C. W. (Kungsklippan 6), t. 51 74 39; en vakant (19), *tf.* **Löw,** B. G. E. (Kungsklippan 6), t. 51 74 39; en vakant (19), *tf.* **Randahl,** V. S. E. (Kungsklippan 6), t. 51 74 39.

Förste kontorsskrivare (11).

Sjövall, f. Larsson, Märta (kansliet), t. 50 01 45; **Johnsson,** J. E. (vice vård i Kungsklippan 6 och i rådhuset), t. 51 74 39; **Pernemo,** f. Nilsson, Inez K. E. (biblioteket), t. 50 01 08, 51 01 45.

Två kanslibiträden, ett konserveringsbiträde.

Förste maskinist (12).

Jämtvik, G. L.; t. 50 53 45.

Förste expeditionsvakt (8).

Wahlberg, K. E. R.

Expeditionsvakter (7).

Larsson, G. H.: en vakant, *tf.* **Manteskog,** Y. S. En expeditionsvakt.

Stockholms stads museinämnd.

Museinämnden.

Stadsmuseet, Götgatan 1, Sth SÖ; Peter Myndes Backe 6, Sth SÖ; tel.: se nedan.

För att utreda om icke Stockholm i likhet med flera andra europeiska huvudstäder borde inrätta ett stadsmuseum beslöt stadskollegiet den 17 september 1925 att tillsätta en kommitté av sju personer. Kommittén skulle kunna tillkalla sakkunniga biträden för erforderliga specialundersökningar.

I samband med begäran om anslag för kommitténs verksamhet framlade densamma förslag rörande organisation m. m. av ett stadsmuseum (Utl. 1930: nr 94 och nr 31: nr 30). Dessa förslag lämnades utan erinran av stadsfullmäktige den 17 mars 1930 och den 2 februari 1931 och kommittén igångsatte år 1931 vissa undersöknings- och insamlingsarbeten med hjälp av härför anställd personal. Samtidigt erhöll kommittén vissa utrymmen i det s. k. Södra Stadshuset, vilket enligt kommittén skulle vara lämpligt såsom lokal för det blivande museet.

Stadsfullmäktige beslöt sedermera den 23 september 1940, att inrätta *Stockholms stads museinämnd*, som trädde i verksamhet den 1 januari 1941 och då övertog den tidigare stadsmuseikommitténs funktioner.

Museinämnden har enligt den för nämnden gällande instruktionen till uppgift att handhava förvaltningen av stadsmuseet, att hava överinseende över stadens museiväsen och kulturminnesvård samt att handlägga de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består, förutom av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, av fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. En ledamot och en suppleant skola äga museal sakkunskap. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Riksantikvarien, eller den han i sitt ställe förordnar, samt stadsantikvarien äga närvara vid nämndens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna och därvid framställa förslag samt få sina meningar antecknade i protokollet.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter och suppleanter ägde rum den 8 december 1957 och den 26 januari 1959.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads museinämnd, fastställd av ÖÅ 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 58).

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 628 800 kr. (därav engångs 21 500 kr.); inkomster: driftbudgeten 30 000 kr.

Museinämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Huss, E. J., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Ek, V. E., sekreterare.

Övriga ledamöter.

Eeg-Olofsson, A. O. C., lektor, stadsfullm.

*Larsson, I. S., f. d. förbundsordförande.

*Remens, Eva F., läroverksadjunkt, fru, stadsfullm.:s 2:e vice ordf.

Suppleanter¹⁾.

Larsson, U. O., fil. kand.

*Meyerson, C. Å. V., fil. lic.

*Pravitz, f. Strömberg, Karin M., fru.

Sten, H., redaktör.

Sekreterare.

Flodén, H. T., kanslichef (se sid. 545).

Revisorer.

Gemensamma för skoldirektionen m. fl. (se sid. 382).

Stadsmuseet.

Utställningslokaler: Götgatan 1, Sth SÖ; ingången till bildarkiv, kansli och tjänstelokaler: Peter Myndes Backe 6, Sth SÖ; t. 42 32 36, 42 32 37, 42 32 38 (utställningslokaler: t. 42 81 38); expeditionstid: vardagar 9—16, lördagar och dag före helgdag 9—13,30. Bildarkivet öppet: vardagar 9—15, lördagar och dag före helgdag 9—12. Museets permanenta utställning öppen.

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola enligt nämndens beslut suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden samt ledamoten Remens suppleanterna Sten, Pravitz, Meyerson och U. Larsson; för vice ordföranden samt ledamöterna Eeg-Olofsson och I. Larsson suppleanterna Meyerson, U. Larsson, Sten och Pravitz.

vardagar (utom lördagar) 12—16 (onsdagar och fredagar sept.—maj även 19—21), söndagar 13—17. Entré 75 öre, onsdags- och fredagskvällar fritt. Tillfälliga utställningar. Svartbrödraklostrets källare, Södra Benickebrinken: söndagar 12—16 (juni—sept. även vardagar 12—15). Entré 25 öre.

Stadsmuseet har till uppgift att belysa stadens uppkomst och utveckling genom tiderna, invårnarnas liv och levnadsvillkor samt styrelsens och de kommunala institutionernas utveckling. Museet handhar också stadens kulturminnesvård genom att verkställa undersöknings- och restaureringsarbeten av arkeologiskt, konst- eller kulturhistoriskt slag i samband med ombyggnads-, rivnings- och grävningsarbeten m. m. ävensom genom att därvid tillvarata föremål av historiskt värde. Chef för stadsmuseet är stadsantikvarien.

För museet upplåts år 1931, som ovan under museinämndens nämnts, provisoriska lokaler i det s. k. Södra Stadshuset, Götgatan 1. Sedan dessa lokaler utvidgats, kunde museet år 1935 börja anordna tillfälliga utställningar, belysande olika grenar av museets verksamhet. Den personal, som stadsmuseikommittén anställt år 1931, utökades i samband med löneregleringen år 1937 väsentligt och erhöi samtidigt sin nuvarande organisation. Sedan år 1939 disponerar stadsmuseet hela Södra Stadshuset. Efter successiva reparationer mellan åren 1939 och 1942 har större delen av fastigheten kunnat tagas i anspråk för museets olika ändamål. Byggnadens södra flygel inrymmer kansli- och tjänstelokaler, lokaler för bildarkivet, magasin, fotografiateljé och verkstadslokaler. I den norra flygeln ligga utställningslokalerna, i bottenvåningen och våningen en trappa upp den permanenta utställningen och i våningen två trappor upp lokaler för tillfälliga utställningar. Den permanenta utställningen öppnades under år 1942. Med föremål, bilder, kartor och modeller skildras här Stockholms uppkomst och utveckling fram till våra dagar, varjämte en del minnen från Stockholms förvaltning i gamla tider äro utställda. År 1950 tillkom en Bellmansavdelning. Tillfälliga utställningar berörande olika sidor av stadens liv ordnas årligen. Museet anordnar även föreläsningsserier, studiecirklar, visningar för skolklasser och studiegrupper samt visningar i det fria. Bildarkivet hålles tillgängligt för studiebesök, beställningar av fotografiska kopior samt lån av skioptikonbilder och filmer.

År 1936 träffades avtal med ägaren av fastigheten i kv. Venus om upplåtelse på 25 år av den i denna fastighet befintliga, i så gott som orört skick bevarade källarvåningen från det i mitten på 1300-talet uppförda dominikanerklostret. Sedan medel härtill av stadsfullmäktige beviljats, restaurerades och iordningställdes lokalen som kallas Svartbrödraklostrets källare och utgör ett av de märkligaste medeltida byggnadsminnena i Staden Mellan Broarna. Den hålles sedan år 1937 öppen för allmänheten.

Genom hänvändelse till stadsmuseet kan även den till staden överlämnade minneshallen över den svenska telefonindustriens grundare L. M. Ericsson och H. T. Cedergrén, Thulegatan 17, göras tillgänglig för visningar och studiebesök (se vidare sid. 167).

Stadsantikvarie (B 4)

(nuv. inneh. g B).

Selling, C. G. A. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{3}$ 1961); t. 42 32 36; mottagningstid: 10—11.

Förste antikvarie (26).

Nordberg, T. K. G. O:son.

Museilektor (23).

Byström, O.

Antikvarier.

Hansson, H. V. (23); Ohlsson, M. A. O. (23); Englund, f. Stockhaus, Brita (19).

Fotograf (15).

af Petersens, L. C.

Assistenter.

Fogde, f. Karlsson, Gärd H. (13); Lang, f. Södersteen, Signe M. V. (12); Thoresen, H. C. (12).

Förste kontorsskrivare (11).

Koffman, f. Günther, A. E. M. (Anna-Lisa).

Rustmästare (9).

Hellestedt, A. E.

Förste expeditionsvakt (8).

Köhrning, J. B.

Ett biträde vid visningar, ett kanslibiträde, två expeditivakter.

Styrelsen för Liljevalchs konsthall.

Liljevalchs konsthall.

Djurgårdsvägen 60, Sth NO; (postgiro-konto nr 197512) (telegramadress »Lil-expo«); t. 60 04 40 (tamburen), 62 27 75 (kansliet), 60 07 08 (kommisariet), 62 94 20 (tillsynsmannens bostad, efter expeditionstid); 62 27 75 (överintendenten, ankn.); 67 54 70 (ekonomiavdelningen); expeditionstid: 9,30—17 (lördagar och dag före helgdag, då utställning icke pågår, 9,30—15).

Grosshandlaren C. F. Liljevalch, som avled år 1909, hade i sitt testamente tillerkänt utredningsmännen i boet befogenhet att bestämma om användningen av boets överskottsmedel, sedan av testator gjorda donationer utgått. Med stöd härav förklarade utredningsmännen i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 december 1912 sig villiga att använda intill 500,000 kr. för att i Stockholm få till stånd en byggnad, huvudsakligen avsedd för konstatställningar. Donationen gjordes under förutsättning, att stadsfullmäktige till byggnadstomt upplåte ett område i kv. Fyrkanten (numera kv. Konsthallen) å Djurgården. Den 31 mars 1913 beslöt stadsfullmäktige upplåta tomten i fråga samt uppdraga åt drätselnämndens första avdelning att med utredningsmännen träffa avtal om byggnadens förvaltning. Konsthallen togs i bruk våren 1916.

Enligt avtal mellan staden och utredningsmännen skall konsthallen förvaltas av en styrelse kallad *Styrelsen för Liljevalchs konsthall* och bestående av det antal ledamöter, som drätselnämnden bestämmer (f. n. nio ledamöter). Styrelsen utses av drätselnämnden för två år i sänder. Av ledamöterna skall minst en vara konstnär. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Drätselnämndens senaste val av ledamöter, avseende åren 1959—1960, ägde rum den 20 och 27 januari 1959.

Den 31 mars 1938 fastställde k. m:t i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 17 december 1937 reglemente för särskild fond för överskott på Liljevalchs konsthalls verksamhet (Kf 1938: nr 55: II). Till fonden avsättes belopp, motsvarande uppkommet överskott å konsthallens verksamhet. Fonden må tagas i anspråk för täckande av förlust å verksamheten. Fondens

medel förvaltas av drätselnämnden, som har att för ovan angivet ändamål tillhandahålla styrelsen för Liljevalchs konsthall de redovisade överskottsmedlen.

Överintendenten vid konsthallen utses av styrelsen inom eller utom dess krets. Honom åligger att handhava utställningsbyggnadens skötsel, uppgöra planer för utställningsverksamhetens ordnande samt för sådant ändamål underhandla med såväl in- som utländska konstnärer och institutioner samt i övrigt med uppmärksamhet följa den konstnärliga utvecklingen. Han har därjämte bl. a. att medverka vid anordnandet av utställningar.

Reglemente. Avtal 26 maj 1914 mellan staden och utredningsmännen i grosshandlare C. F. Liljevalchs sterbhus rörande uppförande och förvaltande av »Liljevalchs konsthall», med ändr. (Kf 1914: nr 122).

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 319 900 kr. (därav engångs 7 600 kr.), dessutom förlagsmedel 15 000 kr.; inkomster: driftbudgeten 207 900 kr.

Styrelsens ledamöter

(för åren 1959—1960).

Ordförande.

Tomson, R. V., f. d. borgarråd, stadsfullm.; t. 50 09 80; träffas efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Johnsson, I. V., skulptör.

Övriga ledamöter.

Andersson, E. Olof, ingenjör, stadsfullm.

Branting, f. Lind, Rina E., fru.

Ebe, E. W., direktör.

Erman, A. J. F. I., överförmyndare, stadsfullm.

Lundbohm, Y. S. V., konstnär.

Pers, S. G., konstnär.

Åkerman, O. M. J., civilingenjör.

Suppleanter.

Marklund, B. Hj., skulptör.

Pehrson, K.-A. I., konstnär.

Arbetsutskott.

Johnsson, I. V., ordf.; Lundbohm, Y. S. V.; Pers, S. G.

*Sekreterare samt föredragande i
vissa ärenden (4,200 kr.).*

Trygger, E., bitr. sekreterare (se sid. 125).

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 123).

Liljevalchs konsthall.

Överintendent (B 1).

Holmér, F. H. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{6}$ 1962);
t. 62 27 75; mottagningstid: 11—12.

Förste amanuens (17).

Knyphausen, f. Gustafson, Brita Y., tjf., tf.
Wærn, Harriet E.

Förste kontorsskrivare (11).

Larsson, Märta K., tjf., tf. Palmén, f. Ericson,
Kerstin M. E.

Tillsynsman (8).

Källman, K. G. A.

Ett kontorsbiträde, två expeditionsvakter
samt extra vakter.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet.

Skönhetsrådet.

Hantverkargatan 3, I, 2 tr., Sth K; t. 54 03 60 (växel), efter växelns stängning t. 51 51 43. Expeditionstid (med undantag för sommarmånaderna): vardagar utom lördagar 10—12, 14—16.

I en år 1915 hos stadsfullmäktige väckt motion föreslogs tillsättande av ett särskilt kommunalt råd för vård av Stockholms stads natur, dess estetiska intressen och kulturella minnesmärken m. m. Med anledning därav beslöto stadsfullmäktige den 19 mars 1917 att tillsätta en kommitté för frågans närmare utredning. Sedan denna kommitté i november 1917 avgivit sitt betänkande, beslöto stadsfullmäktige den 18 mars 1918 att tillsätta sju kommitterade jämte två suppleanter (ett «naturskydds- och konstråd») med uppgift att som rådgivare åt under stadsfullmäktige lydande utskott, nämnder, styrelser och kommittéer utreda och avgiva förslag i hithörande frågor. Åt de kommitterade gavs tillika i uppdrag att framlägga förslag till reglemente för sin verksamhet efter den erfarenhet, som kunde vinnas under organisationens mer provisoriska fungerande. Rådet beslöt år 1919 att antaga namnet *Rådet till skydd för Stockholms skönhet*. Skönhetsrådet framlade år 1920 för stadsfullmäktige ett förslag till instruktion för rådet, men detta förslag föranledde ej någon stadsfullmäktiges åtgärd, då ytterligare erfarenhet rörande rådets verksamhet ansågs böra avvaktas. Efter det att rådet år 1928 framlagt nytt förslag i detta hänseende, beslöto stadsfullmäktige den 29 oktober 1928 att antaga ett reglemente för rådet, vilket trädde i kraft den 1 januari 1929.

Efter upprättandet av Stockholms stadsmuseum år 1931 övertog detta den tidigare av rådet bedrivna insamlings- och undersökningsverksamheten rörande kulturhistoriska föremål och byggnader, medan rådets sekreterare fortfarande står till förfogande som rådgivare vid restaurering av stadens byggnader. En gränsreglering har verkställts mellan skönhetsrådet och stadsmuseet, enligt vilken «skönhetsrådets verksamhet skall vara rådgivande, medan museet har att utöva museal verksamhet genom att omhänderta det som på grund av utvecklingen måste försvinna ur stadens levande liv». (Utl. 1931:

nr 30.) Genom stadsfullmäktiges beslut den 17 november 1941 (Utl. 1941: nr 309) erhöill skönhetsrådet den ställning och de uppgifter bl. a. i fråga om naturskyddet, vilka framgå av innehållet i nu gällande reglemente för rådet.

Rådet har till uppgift att i frågor, som beröra Stockholms stads offentliga konstverk, konstnärligt eller kulturhistoriskt värdefulla stadsbilder eller stadens och dess omgivnings övriga skönhets- och naturvärden, vara rådgivare åt stadens olika myndigheter, kommittéer, delegationer och utskott och att i sådan egenskap på anmodan avgiva yttranden i dylika frågor. Rådet må jämväl utan anmodan till stadens olika myndigheter avgiva de förslag och framställningar, som rådet kan finna påkallade. Det äger påräkna erforderliga upplysningar samt biträde i övrigt från vederbörande stadsmyndigheter. Rådets sekreterare står även å rådets vägnar stadens myndigheter till tjänst såsom expert vid restaurerings- och reparationsarbeten å stadens kulturhistoriska byggnader.

Rådet består av tolv för två år valda ledamöter, av vilka elva utses av stadsfullmäktige och en av de sålunda utsedda ledamöterna. Av de ledamöter, som utses av stadsfullmäktige, böra minst åtta vara särskilt sakkunniga inom rådets olika verksamhetsgrenar. Av dessa skola två vara representanter för kungl. akademien för de fria konsterna, därav en målare och en bildhuggare, samt de övriga sex representanter för en var av följande sex institutioner, nämligen kungl. vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, kungl. byggnadsstyrelsen, kungl. vetenskapsakademiens naturskyddskommitté, Svenska arkitektföreningen, samfundet St Eriks styrelse och Svenska naturskyddsföreningens styrelse. Senast sex veckor före val av ledamot, som i rådet skall representera någon av nämnda institutioner, skall stadskollegiet anmoda ifrågavarande institution att för varje representant avgiva förslag å minst två personer, lämpliga att vara ledamöter i rådet. Avgivas sådana förslag, hava stadsfullmäktige att välja bland de föreslagna personerna på sådant sätt, att samtliga förslagsgivande institutioner bliva representerade i rådet i enlighet med vad ovan sagts. Uraktlåter institution att avgiva dylikt förslag, välja stadsfullmäktige person med framtående sakkunskap inom ifrågavarande institutions verksamhetsområde.

Rådet utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande.

Rådets sekreterare äger att vid rådets sammanträden deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Stadsfullmäktiges senaste val av ledamöter i rådet ägde rum den 16 december 1957 (fyllnadsval den 24 februari 1958) och den 23 februari 1959.

Reglemente. Reglemente för rådet till skydd för Stockholms skönhet, antaget av SF 29 okt. 1928, med ändr. (Kf 1950: nr 49).

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 43 100 kr.

Skönhetsrådets ledamöter.

Ordförande.

*Ek, V. E., sekreterare.

Vice ordförande.

Hedqvist, P. G., arkitekt, professor (repr. för Svenska arkitektföreningen).

Övriga ledamöter.

Ahlén, A. E., civilingenjör, stadsfullm.

*Björnstad, A., direktör, kassaförvaltare (repr. för samfundet St Eriks styrelse).

Dahl, D., byggnadsråd (repr. för k. byggnadsstyrelsen).

Egg-Olofsson, A. O. C., lektor, stadsfullm., vice kassaförvaltare.

Gustawsson, K. A., förste antikvarie (repr. för Svenska naturskyddsföreningens styrelse).

*Malmström, C., professor (repr. för k. vetenskapsakademiens naturskyddskommitté).

*Nordahl, G. E., skulptör (repr. för k. akademien för de fria konsterna).

Remens, Eva F., läroverksadjunkt, fru, stadsfullm.:s 2:e vice ordf. (utsedd av övriga ledamöter).

*Thordeman, B. J. N., riksantikvarie (repr. för k. vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien).

*Zuhr, H. G., professor (repr. för k. akademien för de fria konsterna).

Sekreterare (9,700 kr.).

Cornell, J. H., professor; Villagatan 12, Sth ö; t. 10 00 37.

Amanuens (9)¹).

Lundberg, Carine H.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 123).

¹) Djärmte 5,000 kr. arvode för utredningsarbeten.

Styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde.

Prins Eugens Waldemarsudde.

*Pa: Sth NO; t. 62 18 32 (kansliet);
62 18 33 (tamburen).*

Hans kungl. höghet prins Eugen, som avled den 17 augusti 1947, förordnade i testamente den 17 juni 1947, att egendomen Waldemarsudde jämte där befintlig konstsamling och vissa övriga inventarier ävensom värdehandlingar till ett värde av omkring 850,000 kronor skulle tillfalla svenska staten. Egendomen med inventarier skall bibehållas i huvudsakligen det skick, vari den befann sig vid prins Eugens bortgång, samt hållas tillgänglig för allmänheten. Avkastningen av de i legatet ingående värdehandlingarna skall, sedan viss del avsatts till kapitalet, användas för egendomens och inventariernas vård och underhåll.

Prinsen uttalade tillika i testamentet såsom sin önskan och förhoppning, att staten måtte anförtra åt Stockholms stad att genom en särskild styrelse såsom verkställande organ administrera och sköta egendom och inventarier. Nämda styrelse skall enligt testamentsföreskrifterna utgöras av riksmarskalken, chefen för nationalmuseum, testamentets exekutor, en av k. m:t utsedd ledamot, fyra (efter testamentsexekutors avgång fem) av stadskollegiet för en tid av två år i sänder utsedda ledamöter, ävensom den av prinsen utsedde intendenten för konstsamlingen å Waldemarsudde samt efter hans avgång den person, som styrelsen utser i hans ställe.

K. m:t förklarade sig den 24 oktober 1947 å k. m:ts och kronans vägnar mottaga ifrågasvarande donation. Tillika uppdrog k. m:t, under förutsättning att Stockholms stad under de i testamentet angivna villkoren åtog sig förvaltningen av legatet, åt staden att genom en styrelse, sammansatt på sätt i testamentet angivits, såsom verkställande organ administrera och sköta såväl byggnader och samlingar som trädgårds- och parkanläggningar.

Den 8 december 1947 beslöt stadsfullmäktige, att staden skulle åtaga sig förvaltningen av Waldemarsudde i enlighet med det i prins Eugens testamente meddelade förordnandet.

Enligt den av stadsfullmäktige den 20 september 1948 antagna och av k. m:t den 22 ok-

tober 1948 fastställda instruktionen åligger det styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde att under iakttagande av vad i ovan nämnda testamente därom föreskrives å Stockholms stads vägnar handhåva förvaltningen av egendomen Waldemarsudde med där befintliga byggnader och samlingar samt trädgårds- och parkanläggningar ävensom av det kapitalbelopp, som avsetts för egendomens vård och underhåll, samt att handlägga övriga härmed sammanhängande frågor, vilkas vård av stadskollegiet åt styrelsen överlämnas. Det åligger styrelsen att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem åskas.

Styrelsen utser för varje kalenderår inom sig ordförande och vice ordförande. Åro både ordförande och vice ordförande förhindrade att bevisa sammanträde, utses ordförande för tillfället.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 4 december 1957 och den 22 januari 1959.

Under styrelsens inseeend handhaves den anförtrödda egendomens skötsel och vård av överintendenten, som jämväl är chef för styrelsens expedition.

Författning. Instruktion för styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde, fastställd av k. m:t 22 okt. 1948 (Kf 1948: nr 51).

Stat år 1959. Utgifter: driftbudgeten 330 600 kr. (därav engångs 4 400 kr.), dessutom förlagsmedel 40 000 kr.; inkomster: driftbudgeten 182 800 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande.

Vult von Steyern, N. E. L., riksmarskalk (självskriven ledamot).

Vice ordförande.

Huss, E. J., borgarråd, stadsfullm. (såsom ledamot utsedd av stadskollegiet för åren 1959—1960).

Övriga ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s ordf. (utsedd av stadskollegiet för åren 1959—1960).

*Eeg-Olofsson, A. O. C., lektor, stadsfullm.
(utsedd av stadskollegiet för åren 1958—
1959).

*Hassler, N. H. Å., professor, stadsfullm:s l:e
vice ordf. (utsedd av stadskollegiet för åren
1958—1959).

Häggqvist, L., kansliråd (utsedd av k. m:t).

Höglund, R. Gunhild Z., redaktör, stadsfullm. (ut-
sedd av stadskollegiet för åren 1959—1960).

Lindgran, G. H., överintendent (självskriven
ledamot).

Nordenfalk, C. A. J., överintendent (självskriven
ledamot).

Arbetsutskott.

Anderson, Carl Albert; Vult von Steyern, N. E. L.;
Lindgren, G. H., föredragande; Nordenfalk,
C. A. J.; Huss, E. J.

Sekreterare (1,980 kr.).

Åkerberg, B., f. d. auktionsdirektör.

Revisorer

(utsedda av stadsfullmäktige).

*Härde, R. F., teckningslärare.

*Jonsson, E. A., kassör.

Suppleanter:

*Wennerholm, H. A. C., jur. kand.

*Vigedal, B. R., sekreterare, stadsfullm.

Prins Eugens Waldemarsudde.

Överintendent (B 1).

Lindgren, G. H.; mottagningstid: 11—12.

Ett kanslibiträde, en *förste expediti-
onsvakt*, en *expediti-
onsvakt*, en *portvakt*, en
trädgårdsmästare samt *tillfällig vaktper-
sonal*.